

PATVIRTINTA

Viešųjų pirkimų tarnybos direktoriaus

2024 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. 1S-209

PASLAUGŲ PIRKIMO–PARDAVIMO SUTARTIES 2025-07-25 NR. F14-072 BENDROSIOS SĄLYGOS

1. PAGRINDINĖS SĄVOKOS IR SUTARTIES AIŠKINIMAS

1.1. Sąvokos

1.1.1. Šioje Sutartyje didžiąja raide rašomos sąvokos turi šias nurodytas reikšmes:

1.1.1.1. **Bendrosios sąlygos** – Sutarties dalis, kuri vadinasi „Paslaugų pirkimo–pardavimo sutarties Bendrosios sąlygos“;

1.1.1.2. **Pirkėjas** – asmuo, kuris Specialiosiose sąlygose yra įvardytas kaip Pirkėjas, įsigyjantis Specialiosiose sąlygose ir Sutarties prieduose nurodytas Paslaugas;

1.1.1.3. **Pradinės sutarties vertė** – Specialiosiose sąlygose nurodyta vertė be pridėtinės vertės mokesčio (toliau – PVM);

1.1.1.4. **Paslaugos** – Specialiosiose sąlygose ir Sutarties prieduose nurodytos paslaugos. Sutartyje vartojama sąvoka „Paslaugos“ apima visas su Paslaugų teikimu susijusias veiklas, įskaitant, bet neapsiribojant Paslaugų teikimą, jų rezultatų perdavimą, trūkumų šalinimą, prekių tiekimą bei su Paslaugomis susijusių dokumentų pateikimą (instrukcijos, sertifikatai ir pan.), jei tai numatyta Sutartyje ar būtina, siekiant sukurti ir perduoti Paslaugų rezultatą Pirkėjui;

1.1.1.5. **Paslaugų perdavimo–priėmimo aktas** – dokumentas, kuriuo Tiekėjas perduoda, o Pirkėjas priima Paslaugas ir (ar) Paslaugų rezultatą ir kuriuo Šalys patvirtina, kad suteiktos Paslaugos atitinka nustatytus reikalavimus. Jeigu Sutartyje yra numatytas Paslaugų teikimas etapais ar periodais, Paslaugų perdavimo–priėmimo aktas gali būti sudaromas dėl kiekvieno etapo ar periodo atskirai;

1.1.1.6. **Paslaugų trūkumai** – Paslaugų perdavimo–priėmimo metu ar Sutartyje nurodyto Paslaugų garantinio termino (jei taikoma) metu Pirkėjo ar (ir) trečiųjų asmenų nustatyti Paslaugų teikimo ar rezultato kokybės neatitikimai Sutarties ar (ir) įstatymų bei kitų teisės aktų reikalavimams, paslėpti defektai, veiklos sutrikimai ar pan., dėl kurių Paslaugų rezultato nebūtų galima naudoti tam tikslui, kuriam Pirkėjas jas (Paslaugas) ketino naudoti arba dėl kurių Paslaugų naudingumas sumažėtų taip, kad Pirkėjas, apie tuos trūkumus žinodamas, arba apskritai nebūtų tų Paslaugų pirkęs, arba nebūtų už Paslaugas mokėjęs tokio dydžio kainos;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. 1S-52, 2025-04-17, paskelbta TAR 2025-04-18, i. k. 2025-06847

1.1.1.7. **Sąskaita** – Tiekėjo išrašoma ir Pirkėjui apmokėjimui pateikiama sąskaita faktūra, PVM sąskaita faktūra ar kitas mokėjimo dokumentas už Tiekėjo tinkamai suteiktas bei Pirkėjo priimtas Paslaugas. Jeigu Sutartyje yra numatytas Paslaugų teikimas etapais ar periodais, Sąskaita gali būti pateikiama dėl kiekvieno etapo ar periodo atskirai;

1.1.1.8. **Specialiosios sąlygos** – Sutarties dalis, kuri vadinasi „Paslaugų pirkimo–pardavimo sutarties

Specialiosios sąlygos“ ir kurioje yra nurodytos pirkimo objekto įsigijimą aptariančios sąlygos (tokios kaip Pradinės sutarties vertė, Paslaugų teikimo terminai ir pan.) bei kiti konkretūs duomenys (tokie kaip Šalys, Paslaugos ir pan.), išvardyti priedai, taip pat nurodyti Bendrųjų sąlygų pakeitimai ir papildymai (jeigu tokie padaryti);

1.1.1.9. **Susitarimas** – tai dokumentas, kurį Šalys sudaro keisdamos Sutarties sąlygas VPI leidžiama apimtimi;

1.1.1.10. **Sutarties kaina** – pagal Sutartį Tiekėjui mokėtina suma, įskaitant visus privalomus mokesčius ir išlaidas;

1.1.1.11. **Sutarties sąlygos** – Bendrosios sąlygos ir Specialiosios sąlygos kartu;

1.1.1.12. **Sutartis** – Paslaugų pirkimo–pardavimo sutartis, kurią sudaro Sutarties sąlygos, Specialiosiose sąlygose išvardyti priedai ir Susitarimai;

1.1.1.13. **Šalis** – Pirkėjas arba Tiekėjas, kiekvienas atskirai, priklausomai nuo konteksto;

1.1.1.14. **Šalys** – Pirkėjas ir Tiekėjas kartu;

1.1.1.15. **Tiekėjas** – asmuo, kuris Specialiosiose sąlygose yra įvardytas kaip Tiekėjas, teikiantis Specialiosiose sąlygose nurodytas Paslaugas;

1.1.1.16. **Užsakymas** – Pirkėjo Tiekėjui raštu (tekstiniu pranešimu, elektroniniu paštu, per Pirkėjo nurodytą informacinę sistemą ar kt.) teikiamas užsakymas dėl Paslaugų teikimo. Užsakymas siunčiamas Specialiosiose sąlygose nurodytais būdais ir kontaktais ir laikomas tinkamai išsiųstas ir gautas Specialiosiose sąlygose nustatyta tvarka;

1.1.1.17. **VPI** – Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymas.

1.1.1.18. Kitų Sutartyje didžiąja raide rašomų sąvokų reikšmės yra nurodytos Sutarties tekste.

1.1.2. Sutartyje neapibrėžtos sąvokos suprantamos ir aiškinamos taip, kaip jas apibrėžia VPI ir kiti įstatymai bei teisės aktai, galiojantys Sutarties sudarymo ir vykdymo metu.

1.1.3. Kitos Sutartyje vartojamos sąvokos ir terminai turi bendrinę reikšmę arba artimiausią Sutarties pobūdžiui specialiąją reikšmę, jei Sutartyje nėra nustatyta ir paaiškinta kitokia jų reikšmė.

1.2. Sutarties aiškinimas

1.2.1. Sutartis yra sudaryta ir turi būti aiškinama pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus.

1.2.2. Jei Bendrosios sąlygos ir (ar) Specialiosios sąlygos prieštarauja VPI ir kitų teisės aktų reikalavimams, taikomos VPI ir kitų teisės aktų nuostatos.

1.2.3. Diena Sutartyje reiškia kalendorinę dieną.

1.2.4. Darbo diena Sutartyje reiškia bet kurią dieną, išskyrus šeštadienį, sekmadienį ir švenčių dienas Lietuvoje, nurodytas Lietuvos Respublikos darbo kodekse.

1.2.5. Terminai pagal Sutartį yra skaičiuojami metais, mėnesiais, savaitėmis, darbo dienomis, kalendorinėmis dienomis, valandomis ir minutėmis.

1.2.6. Kvalifikacija, rėmimasis kitų ūkio subjektų pajėgumais, Paslaugų apimtis, peržiūra suprantami taip, kaip nustatyta VPI bei jį įgyvendinančiuose teisės aktuose.

1.2.7. Jeigu Paslaugų perdavimo–priėmimo akto, kaip atskiro dokumento, reikalauti neprivaloma, Šalys susitaria, ir tai aiškiai nurodo Specialiosiose sąlygose, Paslaugų perdavimo–priėmimo aktu laikoma Sąskaita. Tais atvejais, kai išrašoma Sąskaita ir Paslaugų perdavimo–priėmimo aktas nepasirašomas, Sutarties nuostatos dėl Paslaugų perdavimo–priėmimo akto išrašymo taikomos ir Sąskaitos išrašymui.

1.2.8. Informuoti, pranešti, įspėti arba atsakyti reiškia pateikti informaciją, pranešimą, įspėjimą arba atsakymą Bendrosiose ir (ar) Specialiosiose sąlygose nustatyta tvarka.

1.2.9. Patvirtinti reiškia pateikti patvirtinimą raštu arba pasirašyti dokumentą be išlygų ar su išlygomis, išskyrus atvejus, kai asmuo, pasirašydamas dokumentą, nurodo, jog atsisako jį patvirtinti.

1.2.10. Jeigu Sutartyje nenurodyta kitaip, žodžiai, vartojami vienaskaitos forma, taip pat reiškia ir daugiskaitą ir atvirkščiai, vienos giminės žodžiai apima ir kitos giminės atitinkamus žodžius, žodis asmuo reiškia tiek fizinius, tiek ir juridinius asmenis.

1.2.11. Jeigu Sutartyje nurodyta reikšmė skaičiais ir žodžiais skiriasi, vadovaujamasi žodžiais nurodyta reikšme.

1.2.12. Jei pateikiamos nuorodos į teisės aktus, turi būti taikomos aktualios teisės aktų redakcijos, jeigu nenurodyta kitaip.

1.3. Dokumentų viršenybė

1.3.1. Sutartį sudarantys dokumentai turi būti suprantami kaip papildantys vienas kitą. Bet kokio Sutarties dokumentų sąlygų neatitikimo ar neaiškumo atveju, toks neatitikimas ar neaiškumas pašalinamas dokumentus aiškinant tokia eilės tvarka:

1.3.1.1. Techninė specifikacija;

1.3.1.2. Specialiosios sąlygos;

1.3.1.3. Bendrosios sąlygos;

1.3.1.4. Pirkimo dokumentai (išskyrus techninę specifikaciją);

1.3.1.5. Pasiūlymas;

1.3.1.6. Kiti Specialiosiose sąlygose išvardinti priedai.

1.3.2. Tuo atveju, kai Šalių Susitarimu yra keičiamos Sutarties sąlygos, naujai sutartos Sutarties sąlygos turi viršenybę prieš pakeistąsias.

1.3.3. Jeigu Šalys sudaro Susitarimą dėl Sutarties sąlygų arba priedo papildymo nauja sąlyga, neatitikimo ar neaiškumo atveju tokia sąlyga turi viršenybę atitinkamai kitų Sutarties sąlygų arba kitų to priedo sąlygų atžvilgiu.

1.3.4. Jeigu Šalys susitaria dėl naujo priedo, Šalys turi sutarti dėl naujojo priedo įtraukimo į priedų sąrašą vietos ir jo reikšmės aiškinant Sutartį. Jeigu naujas priedas yra įterpiamas į priedų sąrašą, jam turi būti suteikiamas eilės numeris su viršutiniu indeksu, atsižvelgiant į priedų eiliškumą ir svarbą (pavyzdžiui, priedas Nr. 4¹).

2. SUTARTIES DALYKAS

2.1. Tiekėjas įsipareigoja Sutartyje nustatytais sąlygomis ir tvarka suteikti Pirkėjui Paslaugas, atitinkančias Sutartyje nustatytus reikalavimus, o Pirkėjas įsipareigoja priimti Sutarties sąlygas atitinkančias ir tinkamai suteiktas Paslaugas bei sumokėti Tiekėjui Sutartyje nurodytą kainą Sutartyje nustatytais sąlygomis ir tvarka.

2.2. Šalys, vykdydamos Sutartį, įsipareigoja laikytis visų Sutarties vykdymui taikytinų įstatymų bei kitų teisės aktų reikalavimų. Šalis turi teisę reikalauti, kad kita Šalis įvykdytų visus įstatymų bei kitų teisės aktų reikalavimus, taikomus Sutarties vykdymui. Nė viena iš Sutarties sąlygų nereiškia ir negali būti

aiškinama kaip Pirkėjo atsisakymas įstatymuose bei kituose teisės aktuose numatytų ir Sutartimi neaptartų Pirkėjo kitų teisių ir garantijų, susijusių su netinkamu Paslaugų teikimu ar jų kokybe, arba kaip Tiekėjo atsisakymas įstatymuose bei kituose teisės aktuose numatytų ir Sutartimi neaptartų Tiekėjo kitų teisių ir garantijų dėl atlyginimo už suteiktas Paslaugas gavimo.

2.3. Tiekėjas privalo užtikrinti, kad Paslaugos atitiktų techninės specifikacijos reikalavimus ir Tiekėjo pasiūlymo sąlygas, būtų kokybiškos, teikiamos tinkamai ir laiku, laikantis Sutarties sąlygų taip, kad tai labiausiai atitiktų Pirkėjo interesus, pagal geriausius visuotinai pripažįstamus profesinius, techninius standartus ir praktiką, panaudodamas visus reikiamus įgūdžius ir žinias.

3. TIEKĖJAS IR KITI SUTARTIES VYKDYMOI PASITELKIAMASI ASMENYS

3.1. Kvalifikacija ir kiti Tiekėjo pasiūlymu prisiimti įsipareigojimai

3.1.1. Tiekėjas atsako už tai, kad visą Sutarties vykdymo laikotarpį Tiekėjas būtų kompetentingas, patikimas ir pajėgus (įskaitant ūkio subjektų, kurių pajėgumais remiasi Tiekėjas, pajėgumus) įvykdyti Sutarties reikalavimus:

3.1.1.1. turėtų teisę verstis ta veikla, kuri yra reikalinga Sutarčiai įvykdyti. Pirkėjui pareikalavus, Tiekėjas turi pateikti dokumentus, įrodančius, kad Sutartį vykdo tik tokią teisę turintys asmenys;

3.1.1.2. atitiktų tiekėjų kvalifikacijai pirkimo dokumentuose nustatytus reikalavimus bei neturėtų pirkimo dokumentuose nustatytų pašalinimo pagrindų;

3.1.1.3. laikytųsi Tiekėjo pasiūlyme nurodytų įsipareigojimų, įskaitant, bet neapsiribojant – atitiktų Tiekėjo pasiūlyme nurodytų kriterijų, dėl kurių jo pasiūlymas buvo išrinktas ekonomiškai naudingiausi (toliau – **Kokybiniai kriterijai**), reikšmes ir parametrus. Šiame papunktyje nurodytų įsipareigojimų laikymosi tikrinimo tvarka nustatoma Specialiosiose sąlygose;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [1S-52](#), 2025-04-17, paskelbta TAR 2025-04-18, i. k. 2025-06847

3.1.1.4. užtikrintų nustatytų kokybės vadybos sistemos ir (arba) aplinkos apsaugos vadybos sistemos standartų taikymą, jeigu to reikalaujama pirkimo dokumentuose, ir turėtų tą patvirtinančius dokumentus;

3.1.1.5. atitiktų nacionalinio saugumo interesus bei nebūtų registruotas (nuolat gyvenantis ar turintis pilietybę) nepatikimomis laikomose valstybėse ar teritorijose, jei tokie reikalavimai buvo numatyti pirkimo dokumentuose.

3.1.2. Tuo atveju, kai Tiekėjas yra jungtinės veiklos sutarties pagrindu veikianti tiekėjų grupė, jos nariai Pirkėjui už Sutarties vykdymą atsako solidariai. Jeigu Tiekėjas remiasi ūkio subjektų pajėgumais, siekdamas atitikti finansinio ir ekonominio pajėgumo reikalavimus, Tiekėjas su tokiais ūkio subjektais už Sutarties vykdymą atsako solidariai (jeigu to buvo reikalaujama pirkimo dokumentuose).

3.1.3. Tiekėjas taip pat atsako už tai, kad Tiekėjas, Sutartį tiesiogiai vykdantys subtiekJai ir specialistai atitiktų jiems įstatymų bei kitų teisės aktų ir (arba) pirkimo dokumentuose nustatytus profesinės kvalifikacijos ir kitus reikalavimus bei turėtų teisę verstis ta veikla, kuriai jie pasitelkiami.

3.2. SubtiekJų bei specialistų pasitelkimas ir keitimas

3.2.1. Tiekėjas įsipareigoja užtikrinti, kad Sutartį vykdys pirkime pasiūlyti ir kvalifikacijos bei kitus

pirkimo dokumentuose nustatytus reikalavimus atitinkantys subtiekejai ir (ar) specialistai. Šių asmenų veiksmai vykdant Sutartį Tiekėjui sukelia tokias pačias pasekmes ir atsakomybę, kaip jo paties veiksmai. Tiekėjas atsako už savo subtiekėjų ir specialistų veiksmus ar neveikimą.

3.2.2. Sutarties vykdymui pasitelkiami subtiekejai ir (ar) specialistai (jeigu tokie pasitelkiami) nurodomi Specialiosiose sąlygose.

3.2.3. Tiekėjas gali keisti ir (ar) pasitelkti subtiekėjus ir (ar) specialistus šiame Sutarties poskyryje nustatytais atvejais ir tvarka.

Papunkčio pakeitimai:

Nr. 1S-52, 2025-04-17, paskelbta TAR 2025-04-18, i. k. 2025-06847

3.2.4. Naujas subtiekėjas ar specialistas gali pradėti vykdyti jiems Tiekėjo pavestus įsipareigojimus pagal Sutartį ne anksčiau, nei bus pasirašytas Susitarimas.

3.2.5. Jei Tiekėjas pasitelkia naują subtiekėją arba pakeičia esamą subtiekėją ir (ar) specialistą, negavęs Pirkėjo raštiško sutikimo, arba sutartinius įsipareigojimus pagal Sutartį vykdo subtiekejai ir (ar) specialistai, neatitinkantys pirkimo dokumentuose nustatytų kvalifikacijos reikalavimų, kokybės vadybos sistemos ir (arba) aplinkos apsaugos vadybos sistemos standartų reikalavimų, reikalavimų dėl pašalinimo pagrindų nebuvimo, atitikties nacionalinio saugumo interesams bei reikalavimams nebūti registruotu (nuolat gyvenančiu ar turinčiu pilietybę) nepatikimomis laikomose valstybėse ar teritorijose (jei taikoma) ir Tiekėjo pasiūlyme nurodytų sąlygų pirkimo dokumentuose nustatytiems Kokybiniais kriterijams pagrįsti (jei taikoma), Tiekėjui taikoma Specialiosiose sąlygose nustatyto dydžio bauda.

Papunkčio pakeitimai:

Nr. 1S-52, 2025-04-17, paskelbta TAR 2025-04-18, i. k. 2025-06847

3.2.6. Tiekėjas turi teisę Sutarties vykdymui pasitelkti naujus, Specialiosiose sąlygose nenurodytus subtiekėjus, kurių pajėgumais Tiekėjas nesirėmė pirkimo dokumentuose numatytiems kvalifikacijos reikalavimams pagrįsti.

3.2.7. Sudarius Sutartį, tačiau ne vėliau negu Sutartis pradėdama vykdyti, Tiekėjas įsipareigoja Pirkėjui pranešti tuo metu žinomų subtiekėjų, kurių pajėgumais Tiekėjas nesirėmė pirkimo dokumentuose numatytiems kvalifikacijos reikalavimams pagrįsti, pavadinimus, juridinio asmens kodą, kontaktinius duomenis, jų atstovus.

3.2.8. Tiekėjas, bet kuriuo Sutarties vykdymo metu, subtiekėjus, kurių pajėgumais Tiekėjas nesirėmė pirkimo dokumentuose numatytiems kvalifikacijos reikalavimams pagrįsti, gali keisti savo nuožiūra.

3.2.9. Tiekėjas, bet kuriuo Sutarties vykdymo metu, ne vėliau nei prieš 5 (penkias) darbo dienas iki numatomo naujo subtiekėjo, kurio pajėgumais Tiekėjas nesirėmė pirkimo dokumentuose numatytiems kvalifikacijos reikalavimams pagrįsti, pasitelkimo ir (arba) keitimo apie tai privalo informuoti Pirkėją. Pirkėjas (jeigu buvo taikoma pirkimo dokumentuose) turi patikrinti, ar nėra subtiekėjo pašalinimo pagrindų ir subtiekėjo atitiktį nacionalinio saugumo interesams ir reikalavimams nebūti registruotu (nuolat gyvenančiu ar turinčiu pilietybę) nepatikimomis laikomose valstybėse ar teritorijose. Jeigu subtiekėjo padėtis neatitinka bent vieno iš nurodytų reikalavimų, Pirkėjas reikalauja pakeisti šį subtiekėją reikalavimus atitinkančiu subtiekėju. Pirkėjas per 5 (penkias) darbo dienas raštu informuoja Tiekėją apie sutikimą pasitelkti ir (ar) keisti naują subtiekėją, kurio pajėgumais Tiekėjas nesirėmė pirkimo dokumentuose numatytiems kvalifikacijos reikalavimams pagrįsti. Pirkėjui sutikus, Šalys pasirašo Susitarimą, kuris laikomas neatsiejama Sutarties dalimi.

3.2.10. Subtiekejai, kurių pajėgumais Tiekėjas rėmėsi, kad atitiktų pirkimo dokumentuose nustatytus

kvalifikacijos reikalavimus, gali būti keičiami tik šiais atvejais:

3.2.10.1. kai subtiekejui iškelta bankroto byla, pradėtas bankroto procesas ne teismo tvarka, jis tampa nemokus arba yra nemokumo tikimybė, sustabdo ūkinę veiklą ar kai įstatymuose ir kituose teisės aktuose nustatyta tvarka susidaro analogiška situacija;

3.2.10.2. kai subtiekęs dėl objektyvių priežasčių (pavyzdžiui, subtiekejui atsisakius dalyvauti Sutarties vykdyme, nutrūkus teisiniams santykiams su Tiekėju ir pan.) negali vykdyti visų ar dalies Sutartyje numatytų įsipareigojimų;

3.2.10.3. Tiekėjas ar subtiekęs privalo pakeisti subtiekėją, jei paaiškėja, kad jis neatitinka jam pirkimo dokumentuose keliamų reikalavimų.

3.2.11. Tiekėjo (ar subtiekęjų) specialistai, vykdančys Sutartį, gali būti keičiami šiais atvejais:

3.2.11.1. Tiekėjo iniciatyva dėl objektyvių priežasčių (pavyzdžiui, atostogų, ligos, nutrūkus darbo santykiams ir pan.), pateikus duomenis apie numatomą naujai skirti specialistą bei jo kvalifikaciją ir atitiktį kitiems pirkimo dokumentuose keliamiems reikalavimams patvirtinančius dokumentus;

3.2.11.2. Pirkėjo iniciatyva, jei Pirkėjas turi pagrįstų įtarimų, kad Tiekėjo Sutarties vykdymui paskirtas specialistas nekompetentingas vykdyti nustatytas pareigas;

3.2.11.3. Tiekėjas ar subtiekęs privalo pakeisti specialistą, jei paaiškėja, kad jis neatitinka jam pirkimo dokumentuose keliamų reikalavimų.

3.2.12. Naujas specialistas ir (ar) subtiekęs Tiekėjo prašymo pakeisti specialistą ir (ar) subtiekėją pateikimo metu turi atitikti pirkimo dokumentuose specialistui ir (ar) subtiekejui keliamus reikalavimus ir Tiekėjo pasiūlyme nurodytas Kokybinių kriterijų reikšmes.

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [1S-52](#), 2025-04-17, paskelbta TAR 2025-04-18, i. k. 2025-06847

3.2.13. Tiekėjas privalo ne vėliau nei prieš 5 (penkias) darbo dienas iki numatomo subtiekėjo, kurio pajėgumais Tiekėjas rėmėsi, kad atitiktų pirkimo dokumentuose nustatytus kvalifikacijos reikalavimus, ir (ar) specialisto keitimo pateikti Pirkėjui šiuos dokumentus:

3.2.13.1. argumentuotą rašytinį prašymą pakeisti subtiekėją ir (ar) specialistą, paaiškinant keitimo aplinkybę. Pirkėjas pasilieka teisę paprašyti įrodymų, pagrindžiančių keitimo aplinkybę;

3.2.13.2. naujo subtiekėjo ir (ar) specialisto kvalifikaciją, atitiktį Kokybiniams kriterijams (jei taikoma), reikalaujamiems kokybės vadybos sistemos ir (arba) aplinkos apsaugos vadybos sistemos standartams (jei taikoma), pašalinimo pagrindų nebuvimą ir atitiktį nacionalinio saugumo interesams bei reikalavimams nebūti registruotu (nuolat gyvenančiu ar turinčiu pilietybę) nepatikimomis laikomose valstybėse ar teritorijose (jei taikoma) įrodančius dokumentus pagal Sutarties reikalavimus.

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [1S-52](#), 2025-04-17, paskelbta TAR 2025-04-18, i. k. 2025-06847

3.2.14. Pirkėjas, gavęs Tiekėjo prašymą su kitais Sutartyje nurodytais dokumentais, per 5 (penkias) darbo dienas įvertina keitimo galimybę ir raštu informuoja Tiekėją apie sutikimą pakeisti subtiekėją, kurio pajėgumais Tiekėjas rėmėsi, kad atitiktų pirkimo dokumentuose nustatytus kvalifikacijos reikalavimus, ir (ar) specialistą. Pirkėjui sutikus, Šalys pasirašo Susitarimą, kuris laikomas neatsiejama Sutarties dalimi.

3.3. Jungtinės veiklos partnerių keitimas

3.3.1. Tiekėjas, vykdamas Sutartį kaip tiekėjų grupę, veikianti jungtinės veiklos sutarties pagrindu, turi teisę atsisakyti jungtinės veiklos partnerio (toliau – Partneris), jei dėl objektyvių ir pagrįstų aplinkybių Partneris nebegali vykdyti Sutarties, įskaitant, bet neapsiribojant atvejais, kai Partneris neatitinka VPĮ ar kitų teisės aktų nuostatų, kelia grėsmę nacionaliniam saugumui, Partneriui pritaikytos tarptautinės sankcijos kaip jos suprantamos Lietuvos Respublikos tarptautinių sankcijų įstatyme (toliau – Sankcijų įstatymas), Partnerio sunki finansinė būklė, lemianti Sutarties nevykdymą ir (ar) atsisakymą ją vykdyti ar atsirado kitos nenumatytos objektyvios priežastys, lemiančios Partnerio pasitraukimą iš jungtinės veiklos sutarties.

3.3.2. Tiekėjas, vykdamas Sutartį kaip tiekėjų grupę, veikianti jungtinės veiklos sutarties pagrindu, turi teisę pakeisti Partnerį, jei dėl reorganizavimo, restruktūrizavimo ar bankroto procedūrų, pradinio Partnerio teises ir pareigas visiškai arba iš dalies perima kitas Partneris. Toks Partnerio pakeitimas negali lemti kitų esminių Sutarties pakeitimų ir taip negali būti siekiama išvengti VPĮ ir kitų teisės aktų taikymo.

3.3.3. Tiekėjas privalo ne vėliau nei prieš 10 (dešimt) darbo dienų iki numatomo Partnerio keitimo arba atsisakymo pateikti Pirkėjui šiuos dokumentus:

3.3.3.1. argumentuotą rašytinį prašymą pakeisti Tiekėjo sudėtį ir įrodymus, pagrindžiančius bent vieną Partnerio atsisakymo ar keitimo aplinkybę, nurodytą Sutartyje;

3.3.3.2. naujos jungtinės veiklos sutarties ar esamos jungtinės veiklos sutarties pakeitimo projektą, kuriame, jeigu Partneris pasitraukia, turi būti nurodyta, kad pasitraukiančiojo Partnerio įsipareigojimus visa apimtimi perima pasiliekančysis Partneris ir (ar) naujai pasitelktas Partneris;

3.3.3.3. pasiliekančiojo Partnerio ar naujai pasitelkiamo Partnerio kvalifikaciją patvirtinančius dokumentus ir, jeigu taikytina, kokybės vadybos ir (arba) aplinkos apsaugos vadybos sistemos standartų reikalavimus įrodančius dokumentus. Visais atvejais pasiliekančiojo Partnerio ar naujai pasitelkto Partnerio kvalifikacija turi būti ne žemesnė nei pasitraukiančiojo Partnerio (atitinkanti pirkimo dokumentuose nustatytus kvalifikacijos reikalavimus, kuriuos atitiko pasitraukiantysis Partneris, ir atitinkanti pasitraukiančiojo Partnerio pasiūlyme nurodytą specialistų kvalifikaciją ir kitas sąlygas pirkimo dokumentuose nustatytiems Kokybiniais kriterijams pagrįsti (jei taikoma). Jei pasitelkiamas naujas Partneris, taip pat, vadovaujantis pirkimo dokumentuose nurodytais reikalavimais, pateikiami dokumentai, pagrindžiantys pasitelkiamo Partnerio pašalinimo pagrindų nebuvimą ir atitiktį nacionalinio saugumo interesams bei reikalavimams nebūti registruotu (nuolat gyvenančiu ar turinčiu pilietybę) nepatikimomis laikomose valstybėse ar teritorijose (jei taikoma).

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [1S-52](#), 2025-04-17, paskelbta TAR 2025-04-18, i. k. 2025-06847

3.3.4. Pirkėjas, gavęs Tiekėjo prašymą su kitais Sutartyje nurodytais dokumentais, per 10 (dešimt) darbo dienų įvertina keitimo galimybes ir raštu informuoja Tiekėją apie sutikimą arba apie nesutikimą atsisakyti ar pakeisti Partnerį. Pirkėjui sutikus, Šalys pasirašo Susitarimą, kuris laikomas neatsiejama Sutarties dalimi. Prieš Susitarimo pasirašymą, Pirkėjui pateikiama naujos jungtinės veiklos sutarties ar esamos jungtinės veiklos sutarties pakeitimo kopija arba nuorašas.

3.4. Susitarimai dėl tiesioginio atsiskaitymo su subtiekejais

3.4.1. Subtiekejams pageidaujant, Pirkėjas su jais atsiskaitys tiesiogiai. Pirkėjas numato tiesioginio atsiskaitymo galimybę su Sutartyje nurodytais subtiekejais tokiomis sąlygomis ir tvarka:

3.4.1.1. sudarius Sutartį, Tiekėjas ne vėliau negu Sutartis pradedama vykdyti, įsipareigoja Pirkėjui raštu pateikti tuo metu žinomų subtiekiejų pavadinimus, atstovus ir jų kontaktinius duomenis. Pirkėjas taip pat reikalauja, kad Tiekėjas informuotų apie minėtos informacijos pasikeitimus visu Sutarties vykdymo metu;

3.4.1.2. Pirkėjas ne vėliau kaip per 3 (tris) darbo dienas nuo Bendrųjų sąlygų 3.4.1.1 punkte nurodytos informacijos gavimo dienos raštu informuoja subtiekiejus apie tiesioginio atsiskaitymo galimybę;

3.4.1.3. subtiekiejas, norėdamas pasinaudoti tokia galimybe, raštu pateikia prašymą Pirkėjui. Kai subtiekiejas išreiškia norą pasinaudoti tiesioginio atsiskaitymo galimybe, sudaroma trišalė sutartis tarp Pirkėjo, Tiekėjo ir šio subtiekiejo, kurioje aprašoma tiesioginio atsiskaitymo su subtiekieju tvarka, atsižvelgiant į Sutartyje ir subtiekimu sutartyje nustatytus reikalavimus;

3.4.1.4. tiesioginio atsiskaitymo su subtiekiejais galimybė nekeičia Tiekėjo atsakomybės dėl Sutarties įvykdymo.

4. ŠALIŲ BENDRADARBIAVIMAS

4.1. Šalių bendradarbiavimo pareiga

4.1.1. Vykdydamos Sutartį, Šalys privalo maksimaliai bendradarbiauti ir operatyviai keistis informacija, taip pat pateikti viena kitai rašytinius pranešimus nedelsiant apie tai, kad atsirado ar egzistuoja bet koks įvykis, sąlyga ar aplinkybė, kuri gali paveikti Sutarties vykdymą ar sąlygoti jos pažeidimą.

4.1.2. Šalys įsipareigoja užtikrinti, kad viena kitai teiks dokumentus ir (ar) kitą informaciją, kurie yra būtini Šalių tinkamam įsipareigojimų įvykdymui pagal Sutartį.

4.1.3. Jeigu Šalis susiduria su Sutarties vykdymo kliūtimi, ji turi nedelsdama, bet ne vėliau kaip per 5 (penkias) darbo dienas, įspėti kitą Šalį apie tokias kliūtis ir imtis visų nuo jos priklausančių protingų priemonių toms kliūtims pašalinti.

4.2. Kontaktiniai asmenys

4.2.1. Kiekviena iš Šalių Sutarties sudarymo metu privalo paskirti kontaktinį asmenį, atsakingą už Sutarties vykdymą (pavyzdžiui, Paslaugų rezultato priėmimą, Užsakymų teikimą ir gavimą ir kt.), ir nurodyti jų kontaktinius duomenis Specialiosiose sąlygose.

4.2.2. Tuo atveju, kai Šalis nori atšaukti paskirtąjį kontaktinį asmenį ir paskirti kitą asmenį arba nori paskirti kitą asmenį laikinai vykdyti kontaktinio asmens funkcijas kontaktinio asmens laikino negalėjimo vykdyti savo funkcijas laikotarpiu, Šalis privalo iš anksto apie tai informuoti kitą Šalį ir pateikti kitai Šaliai tokio asmens kontaktinius duomenis: vardą, pavardę, el. paštą ir telefono numerį.

4.2.3. Tuo atveju, kai paaiškėja, kad Šalies kontaktinis asmuo laikinai negali vykdyti savo pareigų (dėl ligos, traumos ar kitų nenumatytų priežasčių), Šalis privalo nedelsdama, bet ne vėliau nei kitą darbo dieną, paskirti kitą kontaktinį asmenį laikinai vykdyti kontaktinio asmens funkcijas ir pranešti apie tai kitai Šaliai. Keičiant kontaktinių asmenų funkcijas atliekančius asmenis Susitarimas, vadovaujantis Bendrųjų sąlygų 20.5 punktu, nesudaromas.

5. SUTARTIES VYKDYMO METU PATEIKIAM DOKUMENTAI

5.1. Jeigu Tiekėjas turi parengti ir (ar) pateikti Pirkėjui Paslaugų rezultato naudojimo instrukcijas, jos turi būti aiškios ir detalios, kad Pirkėjas, vadovaudamasis jomis, galėtų tinkamai naudotis Paslaugų rezultatu.

5.2. Tuo atveju, kai pagal Sutartį turi būti vykdomi mokymai ir (arba) atliekami bandymai, Tiekėjas privalo perduoti Pirkėjui naudojimo instrukcijas prieš tokius mokymus ir (arba) bandymus, o po mokymų ir (arba) bandymų patikslinti ir papildyti naudojimo instrukcijas, atsižvelgdamas į mokymų ir (arba) bandymų eigą ir rezultatus.

5.3. Jei Paslaugų rezultato naudojimui būtiniais dokumentams reikalingas vertimas, su tuo susijusios išlaidos tenka Tiekėjui. Jei Tiekėjas Paslaugų rezultato naudojimui būtinus dokumentus verčia savarankiškai, jis atsako už šių dokumentų vertimo tikslumą.

6. PASLAUGŲ TEIKIMO PABAIGA IR PASLAUGŲ REZULTATO PRIĖMIMAS

6.1. Paslaugų teikimo pabaiga

6.1.1. Paslaugų teikimas laikomas užbaigtu, kai yra įvykdytos visos šios sąlygos:

6.1.1.1. Tiekėjas suteikė visas Paslaugas pagal Sutarties ir įstatymų bei kitų teisės aktų reikalavimus;

6.1.1.2. Tiekėjas perdavė Pirkėjui visą reikalingą dokumentaciją, įskaitant naudojimo instrukcijas, sertifikatus ir garantijas (jei to reikalaujama);

6.1.1.3. Tiekėjas apmokė Pirkėjo personalą, kaip naudotis Paslaugų rezultatu (jeigu to reikalaujama);

6.1.1.4. buvo pasirašytas Paslaugų perdavimo–priėmimo aktas ar Paslaugų perdavimo–priėmimo aktai, jei numatytas Paslaugų teikimas etapais ar periodais, ar kitas Sutartyje numatytas dokumentas, nuo kurio pasirašymo laikoma, kad Paslaugos buvo priimtos;

6.1.1.5. Tiekėjas įvykdė kitas sąlygas, numatytas įstatymuose bei kituose teisės aktuose, Sutartyje ir pasiūlyme, kurios turi būti įvykdytos tam, kad būtų laikoma, jog Paslaugų teikimas yra užbaigtas, ir pateikė Pirkėjui tai įrodančius dokumentus.

6.2. Paslaugų, kurios yra vienkartinio pobūdžio, teikiamos periodiškai arba pagal Pirkėjo Užsakymą perdavimas–priėmimas

6.2.1. Tiekėjas privalo suteikti Paslaugas ir perduoti Paslaugų rezultatą (jei taikoma) Pirkėjui, o Pirkėjas privalo kokybiškai suteiktas ir Sutarties bei įstatymų ir kitų teisės aktų reikalavimus atitinkančias Paslaugas priimti. Paslaugos turi būti suteiktos Specialiosiose sąlygose nurodytu būdu ir terminais.

6.2.2. Paslaugų rezultatas perduodamas Šalims pasirašant Paslaugų perdavimo–priėmimo aktą, kuris pasirašomas 2 (dviem) vienodą teisinę galią turinčiais egzemplioriais (išskyrus atvejus, kai Paslaugų perdavimo–priėmimo aktas pasirašomas saugiu elektroniniu parašu), po vieną kiekvienai Šaliai. Jeigu Paslaugų perdavimo–priėmimo akto, kaip atskiro dokumento, nereikalaujama, Šalys susitaria, ir tai aiškiai nurodo Specialiosiose sąlygose, jog Paslaugų perdavimo–priėmimo aktu laikoma Sąskaita.

6.2.3. Tiekėjui suteikus Paslaugas, Pirkėjas atlieka jų patikrinimą ir privalo:

6.2.3.1. ne vėliau kaip per 5 (penkias) darbo dienas nuo faktinio Paslaugų suteikimo ir Paslaugų

perdavimo–priėmimo akto pateikimo priimti Paslaugų rezultatą, pasirašydamas Paslaugų perdavimo–priėmimo aktą; arba

6.2.3.2. priimti Paslaugų rezultatą su išlygomis, pasirašydamas Paslaugų perdavimo–priėmimo aktą ir Paslaugų patikrinimo metu sudarytą defektų aktą, kuriame Pirkėjas privalo nurodyti per Paslaugų priėmimą pastebėtus Paslaugų ar pateikiamų Tiekėjo dokumentų trūkumus ir tų trūkumų pašalinimo tvarką (**toliau – Defektų aktas**); arba

6.2.3.3. atsisakyti priimti Paslaugų rezultatą ir įteikti (arba išsiųsti) Defektų aktą Tiekėjui dėl netinkamų Paslaugų ar jų dalies.

6.2.4. Paslaugų perdavimo–priėmimo akte turi būti nurodoma data, kada Tiekėjas suteikė Paslaugas ir pateikė visus reikiamus dokumentus.

6.2.5. Jeigu nustatoma Paslaugų trūkumų, kurie nereiškia neatitikimo Sutartyje nustatytiems reikalavimams, ir jų pašalinimas netrukdo Pirkėjui naudotis Paslaugų rezultatu pagal paskirtį, Pirkėjas gali priimti Paslaugas su išlygomis, sudaryti Defektų aktą ir nustatyti protingus terminus Tiekėjui pašalinti Paslaugų trūkumus. Tiekėjas privalo pašalinti Paslaugų trūkumus per Pirkėjo nurodytus protingus terminus, vadovaudamasis Bendrųjų sąlygų 7.3 poskyriu „Paslaugų trūkumų šalinimas“. Jeigu Tiekėjas praleidžia Paslaugų trūkumų pašalinimo terminus, taikomos Bendrųjų sąlygų 7.4 poskyrio „Pirkėjo teisės, Tiekėjui nepašalinus Paslaugų trūkumų“ nuostatos.

6.2.6. Jeigu Pirkėjas per 5 (penkias) darbo dienas nuo Paslaugų perdavimo–priėmimo akto gavimo nepateikia (neišsiunčia) Tiekėjui Defektų akto, laikoma, kad Pirkėjas Paslaugas priėmė ir joms pretenzijų neturi.

6.2.7. Su Paslaugomis susijusių prekių praradimo ar sugadinimo ar atsitiktinio žuvimo rizika Pirkėjui iš Tiekėjo pereina nuo faktinio tokių Paslaugų priėmimo momento.

6.2.8. Pirkėjas turi teisę naudotis Paslaugų rezultatu (jei taikoma) tik po Paslaugų perdavimo–priėmimo akto pasirašymo.

6.2.9. Jeigu Tiekėjas Paslaugas suteikė anksčiau negu per Specialiosiose sąlygose nustatytą Paslaugų teikimo terminą, tačiau Paslaugos turi trūkumų ir Tiekėjas šių trūkumų neištaiso iki Specialiosiose sąlygose nurodyto Paslaugų suteikimo termino pabaigos, Tiekėjui iki tinkamų Paslaugų suteikimo dienos taikomos Specialiosiose sąlygose nurodyto dydžio netesybos.

6.3. Paslaugų, kurios teikiamos etapais, perdavimas–priėmimas

6.3.1. Tiekėjas privalo teikti Paslaugas ir perduoti Paslaugų rezultatą Pirkėjui etapais, o Pirkėjas privalo konkrečiame etape kokybiškai suteiktas ir Sutarties bei įstatymų ir kitų teisės aktų reikalavimus atitinkančias Paslaugas priimti. Paslaugos teikiamos etapais laikantis Specialiosiose sąlygose nurodytų etapų eiliškumo ir terminų.

6.3.2. Konkrečiame etape suteiktų Paslaugų rezultatas perduodamas Šalims pasirašant Paslaugų perdavimo–priėmimo aktą, kuris pasirašomas 2 (dviem) vienodą teisinę galią turinčiais egzemplioriais (išskyrus atvejus, kai Paslaugų perdavimo–priėmimo aktas pasirašomas saugiu elektroniniu parašu), po vieną kiekvienai Šaliai. Jeigu Paslaugų perdavimo–priėmimo akto, kaip atskiro dokumento, nereikalaujama, Šalys susitaria, ir tai aiškiai nurodo Specialiosiose sąlygose, jog Paslaugų perdavimo–priėmimo aktu laikoma Sąskaita.

- 6.3.3. Pirkėjas pasirašo kiekvieną Paslaugų perdavimo–priėmimo aktą su sąlyga, kad buvo priimti visi ankstesni etapai, jeigu Specialiosiose sąlygose nėra nurodyta kitaip.
- 6.3.4. Suteikus visuose etapuose numatytas Paslaugas, t. y. baigus teikti Paslaugas, pasirašomas galutinis suteiktų Paslaugų perdavimo–priėmimo aktas.
- 6.3.5. Tiekėjui suteikus Paslaugas konkrečiame etape, Pirkėjas atlieka Paslaugų rezultato patikrinimą ir privalo:
- 6.3.5.1. ne vėliau kaip per 5 (penkias) darbo dienas nuo faktinio Paslaugų etapo suteikimo ir Paslaugų perdavimo–priėmimo akto pateikimo priimti Paslaugų etapo rezultatą, pasirašydamas Paslaugų perdavimo–priėmimo aktą; arba
- 6.3.5.2. priimti Paslaugų etapo rezultatą su išlygomis, pasirašydamas Paslaugų perdavimo–priėmimo aktą ir Paslaugų etapo patikrinimo metu sudarytą Defektų aktą, kuriame Pirkėjas privalo nurodyti per Paslaugų etapo priėmimą pastebėtus Paslaugų etapo ar pateikiamų Tiekėjo dokumentų trūkumus ir tų trūkumų pašalinimo tvarką (toliau – **Defektų aktas**); arba
- 6.3.5.3. atsisakyti priimti Paslaugų etapo rezultatą ir įteikti (arba išsiųsti) Defektų aktą Tiekėjui dėl netinkamai suteiktų šio etapo Paslaugų.
- 6.3.6. Paslaugų perdavimo–priėmimo akte turi būti nurodoma data, kada Tiekėjas suteikė Paslaugas konkrečiame etape ir pateikė visus reikiamus dokumentus (jei taikoma).
- 6.3.7. Jeigu nustatoma Paslaugų trūkumų, kurie nereiškia neatitikimo Sutartyje nustatytiems reikalavimams, Pirkėjas gali priimti Paslaugų etapo rezultatą su išlygomis, sudaryti Defektų aktą ir nustatyti protingus terminus Tiekėjui pašalinti Paslaugų trūkumus. Tiekėjas privalo pašalinti Paslaugų trūkumus per Pirkėjo nurodytus protingus terminus, vadovaudamasis Bendrųjų sąlygų 7.3 poskyriu „Paslaugų trūkumų šalinimas“. Jeigu Tiekėjas praleidžia Paslaugų trūkumų pašalinimo terminus, taikomos Bendrųjų sąlygų 7.4 poskyrio „Pirkėjo teisės, Tiekėjui nepašalinus Paslaugų trūkumų“ nuostatos.
- 6.3.8. Jeigu Pirkėjas per 5 (penkias) darbo dienas nuo Paslaugų perdavimo–priėmimo akto gavimo nepateikia (neišsiunčia) Tiekėjui Defektų akto, laikoma, kad Pirkėjas Paslaugas konkrečiame etape priėmė ir joms pretenzijų neturi.
- 6.3.9. Pirkėjas turi teisę naudotis Paslaugų, teikiamų etapais, rezultatu tik po galutinio Paslaugų perdavimo–priėmimo akto pasirašymo, jeigu kitaip nenumatyta Specialiosiose sąlygose.
- 6.3.10. Bet kurio vėlesnio Paslaugų etapo atlikimo terminas, susijęs su ankstesniojo Paslaugų etapo suteikimu, nėra automatiškai pratęsiamas, kai Pirkėjas nepasirašo ankstesniojo etapo Paslaugų perdavimo–priėmimo akto dėl Tiekėjo kaltės.
- 6.3.11. Jeigu Tiekėjas Paslaugas suteikė anksčiau negu per Specialiosiose sąlygose nustatytą Paslaugų teikimo etapo terminą, tačiau Paslaugos turi trūkumų ir Tiekėjas šių trūkumų neištaiso iki Specialiosiose sąlygose nurodyto Paslaugų etapo termino pabaigos, Tiekėjui iki tinkamų Paslaugų suteikimo dienos taikomos Specialiosiose sąlygose nurodyto dydžio netesybos.

7. TIEKĖJO GARANTINIAI ĮSIPAREIGOJIMAI

7.1. Garantiniai terminai (jei taikoma)

- 7.1.1. Paslaugų rezultatui taikomas teisės aktuose nustatytas ir (ar) Tiekėjo taikomas garantinis terminas,

kuris nurodytas Tiekėjo pasiūlyme, techninėje specifikacijoje ar Specialiosiose sąlygose. Garantinis terminas pradedamas skaičiuoti nuo Paslaugų perdavimo–priėmimo akto pasirašymo dienos.

7.1.2. Garantiniai terminai sustabdomi tiek laiko, kiek Pirkėjas negali tinkamai naudotis Paslaugų rezultatu dėl nustatytų trūkumų, už kuriuos atsako Tiekėjas. Jeigu Pirkėjas dėl Paslaugų trūkumų negali naudoti tik apibrėžtos Paslaugų rezultato dalies, garantiniai terminai sustabdomi tik tokios dalies atžvilgiu.

7.1.3. Tiekėjas neatsako už Paslaugų trūkumus, kurie atsirado dėl netinkamo Paslaugų rezultato naudojimo ar priežiūros arba Pirkėjo, jo personalo arba trečiųjų asmenų kaltės, su sąlyga, kad nėra Tiekėjo kaltės dėl tokių Paslaugų trūkumų, Paslaugų rezultato netinkamo naudojimo ar priežiūros.

7.2. Pretenzijos dėl Paslaugų trūkumų

7.2.1. Pirkėjas, per Sutartyje nurodytą garantinį terminą (jei taikoma) nustatęs Paslaugų trūkumų, turi nedelsdamas, bet ne vėliau nei per 30 (trisdešimt) dienų ir ne vėliau nei iki garantinio termino pabaigos, pareikšti rašytinę pretenziją Tiekėjui ir nustatyti protingus terminus, jeigu jų nėra nustatyta Specialiosiose sąlygose, Paslaugų trūkumams pašalinti.

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [1S-52](#), 2025-04-17, paskelbta TAR 2025-04-18, i. k. 2025-06847

7.2.2. Tiekėjas privalo neatlygintinai pašalinti visus Paslaugų trūkumus, už kuriuos atsako Tiekėjas, per Pirkėjo pretenzijoje nustatytus protingus terminus, jeigu konkretūs terminai nėra nustatyti Specialiosiose sąlygose, kurie skaičiuojami nuo pretenzijos gavimo dienos.

7.2.3. Jei Tiekėjas nepripažįsta Paslaugų trūkumų, kiekviena iš Šalių gali kreiptis dėl nepriklausomos ekspertizės atlikimo. Jei Tiekėjas ilgiau nei 10 (dešimt) dienų nuo Pirkėjo kreipimosi neatsako arba nepasitelkia nepriklausomo su Pirkėju suderinto (Pirkėjas negali nepagrįstai neduoti pritarimo Tiekėjui pasitelkti siūlomą ekspertą) eksperto ginčui spręsti ar (ir) jei ginčas užtruko ilgiau nei 30 (trisdešimt) dienų nuo Pirkėjo pirmojo kreipimosi, tai Pirkėjas turi teisę savarankiškai kreiptis dėl ekspertizės atlikimo. Tokiu atveju ekspertizės išlaidas padengia:

7.2.3.1. jei Paslaugų rezultatas atitinka Sutartyje ir įstatymuose bei kituose teisės aktuose nurodytus reikalavimus – Pirkėjas;

7.2.3.2. jei Paslaugų rezultatas neatitinka Sutartyje ir įstatymuose bei kituose teisės aktuose nurodytų reikalavimų – Tiekėjas.

7.2.4. Ekspertizės išvados Šalims yra privalomos.

7.2.5. Pirkėjas nepraranda teisės pareikšti pretenziją dėl Paslaugų trūkumų, o Tiekėjas turi pareigą neatlygintinai pašalinti visus Paslaugų trūkumus, nepriklausomai nuo to, ar tie trūkumai galėjo būti nustatyti Paslaugų perdavimo–priėmimo akto pasirašymo metu.

7.3. Paslaugų trūkumų šalinimas

7.3.1. Tiekėjas privalo nemokamai pašalinti Paslaugų rezultato trūkumus. Jeigu nustatomi su Paslaugomis susijusių prekių trūkumai, Tiekėjas privalo pašalinti jų trūkumus, sutaisydamas prekes ar jų dalį arba pakeisdamas prekę nauja preke ar jos dalimi.

7.3.2. Pirkėjas privalo suteikti prieigą Tiekėjui atlikti Paslaugų trūkumų pašalinimą, kad Tiekėjas galėtų

atlikti tai per nustatytus terminus. Jei su Paslaugų teikimu susijusių prekių trūkumai šalinami prekių naudojimo vietoje, Pirkėjas ir Tiekėjas privalo susitarti dėl prekių trūkumų šalinimo laiko.

7.3.3. Sutaistytoje su Paslaugų teikimu susijusių prekių dalyje pakartotinai nustačius prekių trūkumų, Tiekėjas privalo pakeisti prekes naujomis kokybiškomis prekėmis, nebent Pirkėjas raštu sutiktų prekes dar kartą taisyti.

7.3.4. Pašalinus Paslaugų rezultato trūkumus, garantinis terminas Paslaugų rezultatui (ar su Paslaugomis susijusioms sutaistytoms ar naujoms prekėms ar jų daliai) vėl pradedamas skaičiuoti nuo tinkamai suteiktų Paslaugų (ar su Paslaugomis susijusių prekių) perdavimo Pirkėjui dienos.

7.3.5. Jeigu Paslaugų dalies rezultato trūkumų šalinimas gali turėti įtakos kitoms Paslaugų dalims, Pirkėjas gali pareikalauti Tiekėjo pakartotinai atlikti bandymus, atliktus pagal Sutartį (jei tokie buvo numatyti). Pirkėjas privalo raštu pateikti Tiekėjui tokį reikalavimą per 30 (trisdešimt) dienų po trūkumų pašalinimo. Tokie bandymai atliekami pagal anksčiau atliktų bandymų sąlygas, išskyrus tai, kad jie visais atvejais turi būti atliekami Tiekėjo rizika ir sąskaita.

7.3.6. Tiekėjas, pašalinęs visus Paslaugų trūkumus, privalo apie tai informuoti Pirkėją.

7.3.7. Pirkėjas per 5 (penkias) darbo dienas po Tiekėjo pranešimo apie Paslaugų trūkumų pašalinimą gavimo privalo patikrinti trūkumus, nurodytus Defektų akte arba Pirkėjo pretenzijoje, ir raštu patvirtinti, kurie Paslaugų trūkumai buvo pašalinti tinkamai.

7.4. Pirkėjo teisės, Tiekėjui nepašalinus Paslaugų trūkumų

7.4.1. Jeigu Tiekėjas atsisako pašalinti arba nepašalina Paslaugų trūkumų per Pirkėjo nustatytus protingus terminus, Pirkėjas turi teisę:

7.4.1.1. pašalinti Paslaugų trūkumus pats arba pasamdydamas trečiuosius asmenis, iš anksto apie tai informuodamas Tiekėją, ir pareikalauti Tiekėjo atlyginti Paslaugų ekspertizės bei Paslaugų trūkumų šalinimo išlaidas ir padengti patirtus nuostolius; arba

7.4.1.2. reikalauti sumažinti Tiekėjui mokėtiną sumą ir grąžinti dėl šios sumos sumažinimo susidariusią permoką per 30 (trisdešimt) dienų nuo Tiekėjui nustatyto termino pašalinti Paslaugų trūkumus pabaigos, jeigu tai neprieštarauja VPĮ įtvirtintiems principams; arba

7.4.1.3. atsisakyti Paslaugų ir nemokėti už tokias Paslaugas ar reikalauti grąžinti už Paslaugas sumokėtą sumą bei nutraukti Sutartį.

7.4.2. Tiekėjui pagal Sutartį mokėtina suma sumažinama tiek, kiek sumažėja Paslaugų vertė Pirkėjui dėl netinkamo Paslaugų dalies rezultato ar su Paslaugų teikimu susijusių prekių trūkumų, jeigu tokio Paslaugų dalies rezultato ir (ar) prekių vertė gali būti išskaitoma iš bendros Paslaugų vertės. Į Paslaugų vertės sumažėjimą, be kita ko, įskaičiuojamos Pirkėjo išlaidos Paslaugų dalies ir (ar) prekių trūkumų įvertinimui ir šalinimui (jeigu tokių Paslaugų dalies ir (ar) prekių kaina buvo nurodyta pirkimo metu).

7.4.3. Tiekėjas privalo patenkinti Pirkėjo pagal Bendrųjų sąlygų 7.4.4 papunktį pareikštą piniginių reikalavimą per 30 (trisdešimt) dienų arba per ilgesnį Pirkėjo reikalavime nurodytą protingą terminą.

7.4.4. Už vėlavimą pašalinti Paslaugų trūkumus Pirkėjas privalo reikalauti Tiekėjo sumokėti Specialiosiose sąlygose nustatyto dydžio netesybas.

8. PASLAUGŲ SUTEIKIMO TERMINAI

8.1. Paslaugų terminai ir teikimo grafikas

8.1.1. Tiekėjas privalo suteikti Paslaugas laikydamasis terminų, nurodytų Specialiosiose sąlygose.

8.1.2. Jei taikytina, Pirkėjas privalo ne vėliau kaip per 14 (keturiolika) darbo dienų nuo Sutarties įsigaliojimo arba per kitą pirkimo dokumentuose nurodytą terminą parengti ir pateikti Tiekėjui suderinimui Paslaugų teikimo grafiką (toliau – **Grafikas**).

8.1.3. Jei aktualu, Grafike turi būti pažymėta, kurios Paslaugos gali būti teikiamos lygiagrečiai, o kurios gali būti teikiamos tik numatytu eiliškumu.

8.2. Netesybos už Paslaugų teikimo vėlavimą

8.2.1. Jeigu Tiekėjas praleidžia Paslaugų teikimo terminus, nustatytus Specialiosiose sąlygose, Tiekėjui iki Paslaugų suteikimo dienos taikomos Specialiosiose sąlygose nurodyto dydžio netesybos.

8.2.2. Tiekėjui praleidus Paslaugų ar jų etapo suteikimo terminą, netesybos skaičiuojamos nuo Paslaugų ar jų etapo suteikimo termino pabaigos (neįskaitytinai) iki Paslaugų ar jų etapo suteikimo datos (įskaitytinai), nustatytos pagal Paslaugų perdavimo–priėmimo aktus.

8.2.3. Jei Tiekėjui pagal šią Sutartį yra priskaičiuotos netesybos, Pirkėjo už Paslaugas mokėtina suma mažinama priskaičiuotų netesybų suma. Taip pat Pirkėjas turi teisę priskaičiuotas netesybas vienašališkai išskaičiuoti iš bet kokių Tiekėjui atliekamų mokėjimų teisės aktų nustatyta tvarka, pranešant Tiekėjui raštu apie tokių netesybų įskaitymą.

9. PRIEVOLIŲ PAGAL SUTARTĮ ĮVYKDYMO UŽTIKRINIMO BŪDAI

Šalių prievolių pagal Sutartį įvykdymas yra užtikrinamas Specialiųjų sąlygų 8 skyriuje nurodytais prievolių pagal Sutartį įvykdymo užtikrinimo būdais, Bendrųjų sąlygų 10 skyriuje nustatyta sutartinių įsipareigojimų įvykdymo užtikrinimo tvarka, Bendrųjų sąlygų 12.1.3 punkte nurodytu avanso užtikrinimu (jeigu Specialiosiose sąlygose yra nurodytas avanso dydis ir yra reikalaujama avanso užtikrinimo), Specialiųjų sąlygų 9 skyriuje nurodytomis netesybomis.

10. SUTARTIES ĮVYKDYMO UŽTIKRINIMAS (JEI TAIKOMA)

10.1. Šio skyriaus nuostatos taikomos tuomet, jei Specialiosiose sąlygose numatyta, kad tinkamam Sutarties įvykdymui užtikrinti Tiekėjas turi pateikti pirmo pareikalavimo banko garantiją arba draudimo bendrovės laidavimo draudimo raštą arba kitą Specialiosiose sąlygose nurodytą sutartinių įsipareigojimų įvykdymo užtikrinimą.

Pastaba. Kai Specialiosiose sąlygose nurodoma, kad Pirkėjas reikalauja pateikti kredito unijos išduotą Sutarties įvykdymo užtikrinimą, šio skyriaus nuostatos taikomos pagal poreikį ir Pirkėjas gali nusimatyti papildomus reikalavimus Specialiosiose sąlygose tokio Sutarties įvykdymo užtikrinimo pateikimui, atitinkančius įstatymų bei kitų teisės aktų nuostatas.

10.2. Tiekėjas privalo pateikti Pirkėjui Specialiosiose sąlygose nurodytos rūšies ir dydžio Sutarties įvykdymo užtikrinimą – pirmo pareikalavimo banko garantiją arba draudimo bendrovės laidavimo draudimo raštą (kartu su draudimo bendrovės laidavimo draudimo raštu turi būti pateiktas ir pasirašytas draudimo liudijimas (polisas) bei dokumentas, įrodantis, kad draudimo įmoka už išduotą laidavimo draudimo raštą yra sumokėta), atitinkantį Bendrųjų sąlygų 10 skyriuje nurodytas sąlygas, per Specialiosiose sąlygose nustatytą terminą (toliau – **Sutarties įvykdymo užtikrinimas**).

10.3. Jei Tiekėjas nepateikia Pirkėjui Sutartyje nustatytos vertės Sutarties įvykdymo užtikrinimo per Sutartyje nustatytą terminą, laikoma, kad Tiekėjas atsisakė sudaryti Sutartį ir Pirkėjas turi teisę VPĮ nustatyta tvarka pasiūlyti sudaryti Sutartį kitam tiekėjui.

10.4. Prieš pateikdamas Sutarties įvykdymo užtikrinimą, Tiekėjas gali prašyti Pirkėjo patvirtinti, kad Pirkėjas sutinka priimti Tiekėjo siūlomą Sutarties įvykdymo užtikrinimą. Tokiu atveju, Pirkėjas privalo atsakyti Tiekėjui ne vėliau kaip per 3 (tris) darbo dienas nuo Tiekėjo prašymo gavimo dienos.

10.5. Sutarties įvykdymo užtikrinime bankas (draudimo bendrovė) privalo neatšaukiamai ir besąlygiškai įsipareigoti ne vėliau kaip per 15 (penkiolika) dienų nuo Pirkėjo raštiško pranešimo apie Tiekėjo Sutartyje nustatytų prievolių pažeidimą, dalinį ar visišką jų nevykdymą arba netinkamą vykdymą gavimo dienos sumokėti Pirkėjui Sutarties įvykdymo užtikrinime nurodytą sumą, pinigus pervedant į Pirkėjo sąskaitą.

10.6. Sutarties įvykdymo užtikrinime negali būti nurodyta, kad bankas (draudimo bendrovė) atsako tik už tiesioginių nuostolių atlyginimą. Bankas (draudimo bendrovė) neturi teisės reikalauti, kad Pirkėjas pagrįstų savo reikalavimą. Pirkėjas pranešime bankui (draudimo bendrovei) nurodo, kad Sutarties įvykdymo užtikrinimo suma jam priklauso dėl to, kad Tiekėjas iš dalies ar visiškai neįvykdė Sutarties ir (arba) ji buvo nutraukta dėl Tiekėjo kaltės. Pirkėjas neįsipareigoja įrodyti realiai patirtų nuostolių ir Tiekėjas, pasirašydamas Sutartį ir pateikdamas Sutarties įvykdymo užtikrinimą, patvirtina, kad Sutarties įvykdymo užtikrinimo suma laikytina minimaliais neįrodinėjamais Pirkėjo nuostoliais.

10.7. Sutarties įvykdymo užtikrinimas turi įsigalioti ne vėliau negu jo pateikimo Pirkėjui dieną.

10.8. Sutarties įvykdymo užtikrinimo suma turi būti nurodoma ir išmokama eurais.

10.9. Sutarties įvykdymo užtikrinimas turi būti surašytas lietuvių arba kita kalba (esant Pirkėjo prašymui, turi būti pateiktas vertimas į lietuvių kalbą).

10.10. Sutarties įvykdymo užtikrinime nurodytas jo galiojimo terminas turi būti ne trumpesnis nei nurodytas Specialiosiose sąlygose.

10.11. Jeigu Sutarties trukmė yra ilgesnė nei 1 (vieneri) metai, Tiekėjas turi teisę pateikti 1 (vienerius) metus galiojantį Sutarties įvykdymo užtikrinimą, tačiau privalo pratęsti Sutarties įvykdymo užtikrinimo terminą arba pateikti naują Sutarties įvykdymo užtikrinimą ne vėliau kaip prieš 10 (dešimt) darbo dienų iki Sutarties įvykdymo užtikrinimo galiojimo termino pabaigos.

10.12. Jeigu Sutartyje nustatytais sąlygomis Paslaugų suteikimo terminas yra pratęsiamas arba nukeliamas dėl Sutarties sustabdymo, arba suteikti Paslaugas arba taisyti Paslaugų trūkumus yra vėluojama, Tiekėjas privalo užtikrinti Sutarties įvykdymo užtikrinimo galiojimą visą Sutarties galiojimo laikotarpį ir ne vėliau kaip iki Sutarties įvykdymo užtikrinimo galiojimo termino pabaigos privalo Pirkėjui pateikti naują arba pratęstą Sutarties įvykdymo užtikrinimą.

10.13. Tiekėjui laiku nepratęsus Sutarties įvykdymo užtikrinimo galiojimo termino arba nepateikęs naujo Sutarties įvykdymo užtikrinimo, Pirkėjas turi teisę reikalauti Specialiosiose sąlygose nustatyto dydžio netesybų už kiekvieną pradelstą dieną.

10.14. Pirkėjas nepriima Sutarties įvykdymo užtikrinimo ir (ar) laiko jį negaliojančiu, ir (ar) kreipiasi į Tiekėją dėl naujo Sutarties įvykdymo užtikrinimo pateikimo Pirkėjui, o Tiekėjas privalo Sutarties įvykdymo užtikrinimą pateikti per trumpiausią įmanomą terminą, jei Sutarties įvykdymo užtikrinimas neatitinka Sutartyje keliamų reikalavimų arba Pirkėjas turi informacijos, susijusios su Sutarties įvykdymo užtikrinimą išdavusio banko (draudimo bendrovės) veiklos sustabdymu arba galimu veiklos sustabdymu (įskaitant nemokumą, likvidavimą ar teisinės apsaugos taikymo procedūras).

10.15. Jei Tiekėjas pažeidžia Sutartimi nustatytus įsipareigojimus, dalinai ar visiškai įsipareigojimų nevykdo (ar juos vykdo ne pagal Sutarties sąlygas), Pirkėjas gali pasinaudoti Sutarties įvykdymo užtikrinimu. Tiekėjas, siekdamas toliau vykdyti Sutarties įsipareigojimus, privalo per 10 (dešimt) darbo dienų nuo pranešimo apie Sutarties įvykdymo užtikrinimo sumokėjimą Pirkėjui pranešimo gavimo dienos pateikti Pirkėjui naują Specialiosiose sąlygose nurodyto dydžio Sutarties įvykdymo užtikrinimą.

10.16. Pirkėjas gali pasinaudoti Sutarties įvykdymo užtikrinimu, esant bet kuriai iš žemiau nurodytų aplinkybių:

10.16.1. Tiekėjas neįvykdė, nevykdo arba netinkamai vykdo savo įsipareigojimus pagal Sutartį;

10.16.2. Tiekėjas per protingai nustatytą laikotarpį neįvykdė Pirkėjo nurodymo ištaisyti Paslaugų trūkumus;

10.16.3. jei dėl bet kokių Tiekėjo veiksmų (veikimo ar neveikimo) Pirkėjas patyrė nuostolius (įskaitant, bet neapribojant, papildomas išlaidas, negautas pajamas ar kitus tiesioginius ir netiesioginius nuostolius, delspinigius ir (arba) baudas (jei delspinigiai ir (arba) baudos yra numatyti Specialiosiose sutarties sąlygose);

10.16.4. Tiekėjas be pateisinamos priežasties (ne Sutartyje nustatytais atvejais) vienašališkai nutraukia Sutartį.

11. SUTARTIES KAINA IR JOS PERSKAIČIAVIMAS

11.1. Sutarties kaina, kurią Pirkėjas privalo sumokėti Tiekėjui už faktiškai suteiktas Paslaugas pagal Sutarties sąlygas, įskaitant visus Susitarimus, yra apskaičiuojama, taikant kainos apskaičiavimo būdą ar būdus, nurodytus Specialiosiose sąlygose.

11.2. Pradinės sutarties vertė yra nurodyta Specialiosiose sąlygose.

11.3. Laikoma, kad į Sutarties kainą yra įtrauktos visos Tiekėjo išlaidos, susijusios su visų Paslaugų teikimu, taip pat su tinkamu šioje Sutartyje numatytų kitų Tiekėjo įsipareigojimų įvykdymu, įskaitant draudimus, muitus ir kitokias išlaidas, Tiekėjo patirtas vykdant Sutartyje numatytus įsipareigojimus.

11.4. Sutarties kainos peržiūra atliekama Specialiosiose sąlygose nustatyta tvarka.

12. ATSISKAITYMO TVARKA

12.1. Išankstinis mokėjimas (avansas) (jei taikoma)

12.1.1. Bendrųjų sąlygų 12.1 poskyrio sąlygos taikomos tuo atveju, jei Specialiosiose sąlygose yra nurodyta, kad Tiekėjui mokamas išankstinis mokėjimas (avansas) (toliau – **Avansas**).

12.1.2. Pirkėjas sumoka Tiekėjui ne didesnę kaip Specialiosiose sąlygose nurodyto dydžio Avansą.

12.1.3. Jei Specialiosiose sąlygose to reikalaujama, Tiekėjas, norėdamas gauti Avansą, kreipdamasis dėl Avanso išmokėjimo, ne vėliau kaip per 10 (dešimt) darbo dienų nuo Sutarties įsigaliojimo dienos kartu su išankstinio mokėjimo sąskaita Pirkėjui turi pateikti Avanso užtikrinimą – banko garantiją arba draudimo bendrovės laidavimo draudimo raštą arba kitą sutartinių įsipareigojimų įvykdymo užtikrinimą ne mažesnei kaip Specialiosiose sąlygose prašomo Avanso dydžio sumai (toliau – **Avanso užtikrinimas**).

Pastaba. Kai Specialiosiose sąlygose nurodoma, kad Pirkėjas reikalauja pateikti kredito unijos išduotą Avanso užtikrinimą, šio poskyrio nuostatos taikomos pagal poreikį ir Pirkėjas gali nusimatyti papildomus reikalavimus Specialiosiose sąlygose tokio Avanso užtikrinimo pateikimui, atitinkančius įstatymų bei kitų teisės aktų nuostatas.

12.1.4. Prieš pateikdamas Avanso užtikrinimą, Tiekėjas gali prašyti Pirkėjo patvirtinti, kad Pirkėjas sutinka priimti Tiekėjo siūlomą Avanso užtikrinimą. Tokiu atveju, Pirkėjas privalo atsakyti Tiekėjui ne vėliau kaip per 3 (tris) darbo dienas nuo Tiekėjo prašymo gavimo dienos.

12.1.5. Avanso užtikrinimu bankas (draudimo bendrovė) privalo neatšaukiamai ir besąlygiškai įsipareigoti ne vėliau kaip per 15 (penkiolika) dienų nuo Pirkėjo raštiško pranešimo apie Sutarties neįvykdymą ar Sutarties nutraukimą dėl Tiekėjo kaltės, sumokėti Pirkėjui sumą, nevirsijančią išmokėto Avanso sumos ir užtikrinimo sumos, pinigus pervedant į Pirkėjo sąskaitą.

12.1.6. Bankas (draudimo bendrovė) neturi teisės reikalauti, kad Pirkėjas pagrįstų savo reikalavimą. Pirkėjas pranešime bankui (draudimo bendrovei) nurodys, kad Avanso užtikrinimo suma jam priklauso dėl to, kad Tiekėjas iš dalies ar visiškai neįvykdė Sutarties sąlygų ir (arba) ji buvo nutraukta dėl Tiekėjo kaltės ir Tiekėjas negrąžino avanso.

12.1.7. Avanso užtikrinimo suma turi būti nurodoma ir išmokama eurais.

12.1.8. Avanso užtikrinimas turi būti surašytas lietuvių arba kita kalba (esant Pirkėjo prašymui, turi būti pateiktas vertimas į lietuvių kalbą).

12.1.9. Avanso užtikrinimas, neatitinkantis šiame Sutarties poskyryje nustatytų reikalavimų, nebus priimamas.

12.1.10. Jei Sutarties vykdymo metu Avanso užtikrinimą išdavęs bankas (draudimo bendrovė) negali įvykdyti savo įsipareigojimų, Pirkėjas gali raštu pareikalauti Tiekėjo per 10 (dešimt) darbo dienų pateikti naują Avanso užtikrinimą, tokiomis pačiomis sąlygomis kaip ir ankstesnysis.

12.1.11. Pirkėjas sumoka Tiekėjui Avansą per Specialiosiose sąlygose numatytą terminą nuo išankstinio mokėjimo sąskaitos ir Avanso užtikrinimo (jei taikoma) gavimo dienos. Sumokėto Avanso suma išskaitoma iš mokėtinios sumos.

12.1.12. Nutraukus Sutartį, Tiekėjas privalo grąžinti Pirkėjui gautą Avansą per 5 (penkias) darbo dienas (jeigu dalis Paslaugų yra suteikta, Pirkėjas jas yra priėmęs ir Paslaugų rezultatu gali naudotis pagal paskirtį – grąžinama ta Avanso dalis, kuri viršija Pirkėjo priimtų Paslaugų kainą). Jei Tiekėjas negrąžina gauto Avanso, Pirkėjas pasinaudoja Avanso užtikrinimu (jei taikoma). Tais atvejais, jei nebuvo taikytas Bendrųjų sąlygų 12.1.3 punktas, Tiekėjas turi sumokėti Specialiosiose sąlygose nurodyto dydžio netesybą, skaičiuojamas nuo grąžintinos Avanso sumos už laikotarpį nuo Avanso išmokėjimo iki jo grąžinimo.

12.2. Mokėjimų tvarka

12.2.1. Tiekėjas išrašo Sąskaitą tik Šalims pasirašius Paslaugų perdavimo–priėmimo aktą, jeigu kitaip nenumatyta Specialiosiose sąlygose:

12.2.1.1. elektroninę sąskaitą faktūrą, atitinkančią Europos elektroninių sąskaitų faktūrų standartą, kurio nuoroda paskelbta 2017 m. spalio 16 d. Komisijos įgyvendinimo sprendime (ES) 2017/1870 dėl nuorodos į Europos elektroninių sąskaitų faktūrų standartą ir sintaksių sąrašo paskelbimo pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2014/55/ES (toliau – Europos elektroninių sąskaitų faktūrų standartas), Tiekėjas gali pateikti pasirinktomis priemonėmis;

12.2.1.2. Europos elektroninių sąskaitų faktūrų standarto neatitinkančią elektroninę sąskaitą faktūrą Tiekėjas gali teikti tik naudodamasis Sąskaitų administravimo bendrosios informacinės sistemos (toliau – SABIS) priemonėmis.

12.2.2. Pirkėjas elektronines sąskaitas faktūras priima ir apdoroja naudodamasis informacinės sistemos SABIS priemonėmis, išskyrus jeigu mobilizacijos, karo ar nepaprastosios padėties atveju yra informacinės sistemos SABIS pažeidimų, dėl kurių negalimas Pirkėjo ir Tiekėjo bendravimas ir keitimasis informacija naudojantis SABIS.

12.2.3. Išankstinio mokėjimo sąskaitas (jeigu Specialiosiose sąlygose yra numatytas Avanso mokėjimas) Tiekėjas privalo pateikti šiame Sutarties poskyryje nustatyta tvarka.

12.2.4. Pirkėjas atlieka mokėjimus už Paslaugas Specialiosiose sąlygose nustatytais terminais.

12.2.5. Už mokėjimų pagal Sutartį vėlavimus Pirkėjui taikomos netesybos Specialiosiose sąlygose nustatyta tvarka.

12.2.6. Jei Paslaugos teikiamos etapais ar periodais aukščiau nurodyta atsiskaitymo tvarka galioja kiekvienam Paslaugų teikimo etapui ar periodui, jei Specialiosiose sąlygose nenustatyta kitaip.

12.2.7. Jeigu Šalis sudaro trišalį susitarimą su subtiektėju dėl tiesioginio atsiskaitymo, Pirkėjas privalo pervesti subtiektėjui mokėtiną sumą į subtiektėjo banko sąskaitą, nurodytą trišaliame susitarime, o likutį pervesti į Tiekėjo banko sąskaitą po to, kai pagal Sutarties ir trišalio susitarimo reikalavimus sudaromas suteiktų Paslaugų perdavimo–priėmimo aktas ir Tiekėjas pateikia Sąskaitą už Paslaugas Pirkėjui.

12.3. Kiti atsiskaitymo klausimai

12.3.1. Pirkėjas privalo pervesti mokėjimus Tiekėjui į Tiekėjo banko sąskaitą, nurodytą Specialiosiose sąlygose.

12.3.2. Pirkėjas turi teisę sumas, gautinas iš Tiekėjo, išskaityti iš mokėjimų Tiekėjui pagal Sutartį (vienašališkai daryti įskaitymus). Dėl šios priežasties Tiekėjas neturi teisės perleisti arba įkeisti reikalavimo teisių į gautinas pagal Sutartį sumas tretiesiems asmenims arba kitaip jomis disponuoti be Pirkėjo sutikimo.

12.3.3. Visi mokėjimai pagal Sutartį atliekami eurai.

12.3.4. Už pavėluotus mokėjimus pagal Sutartį mokančioji Šalis privalo sumokėti kitai Šaliai Specialiosiose sąlygose nurodyto dydžio netesybas.

13. KONFIDENCIALI INFORMACIJA

13.1. Šalys įsipareigoja laikytis konfidencialumo ir be kitos Šalies rašytinio sutikimo neatskleisti tos Šalies informacijos, nurodytos kaip konfidencialios, jokiems Šalies darbuotojams, su Šalimi susijusiems ar kitiems tretiesiems asmenims, kuriems nėra būtina šią informaciją naudoti jų darbo tikslais, išskyrus žemiau nurodytus atvejus.

13.2. Šalis turi teisę atskleisti kitos Šalies konfidencialią informaciją šiais atvejais:

13.2.1. konfidencialios informacijos atskleidimas yra būtinas tinkamam Šalies teisių ar pareigų pagal Sutartį įgyvendinimui – tačiau tokiu atveju informaciją galima atskleisti tik ta apimtimi, kiek tai yra reikalinga sutartinių teisių ar pareigų įgyvendinimui, ir tik tokiems tretiesiems asmenims, kuriems būtina, su sąlyga, kad konfidencialią informaciją gaunantys tretieji asmenys prisiima tokius pačius konfidencialumo įsipareigojimus, kokie yra nustatyti šioje Sutartyje. Jeigu tretieji asmenys atskleidžia konfidencialią informaciją, Šalis atsako už jų veiksmus kaip už savo;

13.2.2. konfidencialią informaciją yra būtina atskleisti pagal įstatymų bei kitų teisės aktų reikalavimus, įskaitant atvejus, kai to reikalauja viešojo administravimo subjektai, taip, kaip jie apibrėžti Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatyme.

13.3. Prieš atskleisdama konfidencialią informaciją, Šalis privalo informuoti kitą Šalį (tiek, kiek tai nedraudžiama pagal įstatymus bei kitus teisės aktus) apie būtinybę arba gautą viešojo administravimo subjekto reikalavimą atskleisti konfidencialią informaciją ir imtis protingų priemonių, siekdama užtikrinti atskleistos informacijos konfidencialumą.

13.4. Šalis atsako:

13.4.1. už bet kokią neteisėtą, įskaitant atsitiktinį, kitos Šalies konfidencialios informacijos ar bet kurios jos dalies atskleidimą ar perdavimą arba konfidencialios informacijos neteisėtą naudojimą;

13.4.2. už tai, kad nesiėmė visų protingų veiksmų, kad išsaugotų ir apsaugotų kitos Šalies konfidencialią informaciją ar bet kurią jos dalį, užkirstų kelią tolesniam jos neteisėtam atskleidimui, perdavimui ar naudojimui.

13.5. Šalis, nepagrįstai atskleidusi kitos Šalies konfidencialią informaciją, privalo sumokėti kitai Šaliai Specialiosiose sąlygose nurodyto dydžio baudą.

14. ASMENS DUOMENŲ APSAUGA

14.1. Šalys įsipareigoja užtikrinti asmens duomenų saugumą bei asmens duomenų tvarkymą vykdyti teisėtai, vadovaujantis 2016 m. balandžio 27 d. priimto Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas) ir kitų teisės aktų, reglamentuojančių asmens duomenų tvarkymą, nuostatomis.

14.2. Šalys patvirtina, kad jeigu siekiant užtikrinti tinkamą Sutarties vykdymą bus tvarkomi asmens duomenys, Šalys įsipareigoja sudaryti atskirą susitarimą dėl duomenų tvarkymo, kuriuo nustato duomenų tvarkymo dalyką ir trukmę, duomenų tvarkymo pobūdį ir tikslą, asmens duomenų rūšis ir duomenų subjektų kategorijas bei duomenų valdytojo prievoles ir teises.

15. INTELEKTINĖ NUOSAVYBĖ

15.1. Visi rezultatai ir su jais susijusios teisės, įgytos vykdant Sutartį, įskaitant intelektinės nuosavybės teises, išskyrus asmenines neturtines teises į intelektinės veiklos rezultatus, yra Pirkėjo nuosavybė, pereinanti Pirkėjui nuo Paslaugų perdavimo–priėmimo akto pasirašymo be jokių apribojimų, kurią Pirkėjas gali naudoti, publikuoti, perleisti ar perduoti be atskiro Tiekėjo sutikimo tretiesiems asmenims, jei Specialiosiose sąlygose nenumatyta kitaip ar intelektinės nuosavybės teisės negali būti perduodamos nuosavybės teise dėl Paslaugų pobūdžio ar (ir) išimtinių teisių, patentų ir kt.

15.2. Tiekėjas įsipareigoja atlyginti nuostolius Pirkėjui dėl bet kokių reikalavimų, kylančių dėl intelektinės nuosavybės teisių, įskaitant, bet neapsiribojant, dėl patentų, prekių ženklo, pramoninio dizaino savininko (naudotojo) teisės (registruojamos arba ne), teisės, kylančios iš paraiškų bet kurioms minėtoms teisėms įregistruoti, autoriaus teisės, duomenų bazių gamintojų (sui generis) teisės, firmų, įmonių, organizacijų, verslo pavadinimų ar vardų savininkų ir kitos panašios teisės ar įsipareigojimai, nepriklausomai nuo to, ar jie registruoti Lietuvos Respublikoje, ar kitose šalyse, ar neregistruotini, išskyrus atvejus, kai toks pažeidimas atsiranda dėl Pirkėjo kaltės.

15.3. Tiekėjas neturi teisės be išankstinio rašytinio Pirkėjo sutikimo naudoti Pirkėjo simbolių, pavadinimo ir ženklo reklamoje, rinkodaroje, taip pat naudotis Pirkėjo sukurtais intelektualiais veiklos rezultatais. Pažeidus reikalavimą, Tiekėjui taikoma Specialiosiose sąlygose nurodyta bauda.

16. PAREIŠKIMAI IR GARANTIJOS

16.1. Kiekviena iš Šalių pareiškia ir garantuoja kitai Šaliai, kad:

16.1.1. yra teisėtai priimti ir galioja visi būtini sprendimai, gauti leidimai bei sutikimai, taip pat teisėtai atlikti ir galioja kiti teisiniai veiksmai, reikalingi Sutarties sudarymui, galiojimui ir vykdymui;

16.1.2. sudarydama Sutartį, Šalis neviršija savo kompetencijos ir nepažeidžia jai taikomų įstatymų bei kitų teisės aktų, teismo ar arbitražo teismo sprendimų, administracinių aktų, sutarčių ar kitų prievolių pagal taikomą privatinę teisę, viešąją teisę, Europos Sąjungos teisę arba tarptautinę teisę;

16.1.3. Šalies atstovas turi visus reikiamus įgaliojimus sudaryti ir įvykdyti Sutartį. Šalies atstovas, sudarydamas ir pasirašydamas Sutartį, nepažeidžia Šalies įstatų, nuostatų ir kitų vidaus dokumentų, Šalies valdymo ir kitų organų ir (ar) kreditorių teisių ir teisėtų interesų, sudarydamas Sutartį jis Šalies ir Šalies organų narių, kreditorių atžvilgiu veikia sąžiningai ir protingai;

16.1.4. Šalis įvertino visas aplinkybes, turinčias esminės reikšmės Sutarties sudarymui ir jos vykdymui. Nė viena iš Sutartyje nurodytų sąlygų ir aplinkybių neturi neigiamos įtakos Šalies valiai sudaryti Sutartį tokiomis sąlygomis, kurios nurodytos Sutartyje, ir vykdyti iš Sutarties kylančius įsipareigojimus;

16.1.5. Sutartis sudaroma vadovaujantis sąžiningumo, protingumo, teisingumo ir Šalių lygiateisiškumo principais, nenaudojant apgaulės ar spaudimo. Šalys atskleidė viena kitai visą joms žinomą informaciją, turinčią esminės reikšmės Sutarties sudarymui ir jos vykdymui;

16.1.6. visi Šalies pareiškimai ir garantijos yra išsamūs ir nepalieka nutylėtų jokių aplinkybių, kurios darytų šiuos pareiškimus ar garantijas neteisingais.

16.2. Tiekėjas papildomai pareiškia ir garantuoja Pirkėjui, kad Tiekėjas, subtiekejai, jungtinės veiklos partneriai ir specialistai turi galiojančius ir teisėtus visus įstatymuose bei kituose teisės aktuose numatytus leidimus, licencijas, atestatus, teisės pripažinimo dokumentus, reikalingus vykdant Sutartį.

16.3. Tiekėjas pareiškia, kad suteiktų Paslaugų rezultato disponavimo, valdymo ir naudojimosi teisės nėra apribotos ir jokie tretieji asmenys neturi pretenzijų į Sutartimi perduodamą Paslaugų rezultatą.

16.4. Tiekėjas įsipareigoja vykdant Sutartį laikytis aplinkos apsaugos, socialinės ir darbo teisės įpareigojimų, nustatytų Europos Sąjungos ir nacionalinėje teisėje, kolektyvinėse sutartyse ir VPĮ 5 priede nurodytose tarptautinėse konvencijose.

17. BENDRIEJI ATSAKOMYBĖS KLAUSIMAI

17.1. Netesybų sumokėjimas už vėlavimą ar pareigų pagal Sutartį pažeidimą neatleidžia Šalies nuo Sutartyje numatytų jos pareigų vykdymo.

17.2. Netesybų sumokėjimas ir (ar) Sutarties įvykdymo užtikrinimo gavimas nepanaikina Šalies teisės reikalauti, kad kita Šalis kompensuotų jos patirtus nuostolius. Šioje Sutartyje nustatytos netesybos yra laikomos minimaliais, neįrodinėtinais Šalių nuostoliais. Kiekviena iš Šalių turi teisę gauti iš kitos Šalies nuostolių, atsiradusių dėl kitos Šalies netinkamo įsipareigojimų pagal Sutartį vykdymo ar nevykdymo, neviršijant Pradinės sutarties vertės, jei teisės aktai nenumato, kad privalo būti kompensuota didesnė suma. Šiame punkte numatytas atsakomybės ribojimas netaikomas, jei žala atsirado dėl konfidencialumo įsipareigojimų, asmens duomenų apsaugą reglamentuojančių teisės aktų ar intelektinės nuosavybės teisių pažeidimo.

17.3. Tuo atveju, jei paaiškėja, kad kuris nors iš šioje Sutartyje pateiktų pareiškimų ar garantijų buvo iš esmės neteisingas, melagingas ar klaidinantis, Šalis pažeidėja nukentėjusiai Šaliai privalo atlyginti visus nuostolius, kuriuos nukentėjusioji Šalis patyrė dėl tokio neteisingo, melagingo ar klaidinančio pareiškimo ar garantijos.

17.4. Šioje Sutartyje numatytos teisių gynbos priemonės neapriboja Šalių teisės pasinaudoti kitomis teisėtomis teisių gynbos priemonėmis.

17.5. Atsakomybės apribojimai pagal Sutartį netaikomi, kai žala padaroma tyčia arba dėl didelio neatsargumo, padaroma neturtinė žala, sužalojama sveikata ar atimama gyvybė, taip pat kai padaroma žala (nuostoliai) tretiesiems asmenims, įskaitant atvejus, jeigu vienos Šalies padarytą žalą tretiesiems asmenims atlygina kita Šalis.

17.6. Pasibaigus Sutarties galiojimui, Šalys neatleidžiamos nuo atsakomybės už Sutarties pažeidimą. Pasibaigus Sutarties galiojimui, Šalys nepraranda teisės reikalauti atlyginti dėl Sutarties nevykdymo patirtus nuostolius bei sumokėti netesybas.

17.7. Jeigu Sutartis nutraukiama dėl esminio sutarties pažeidimo pagal Bendrųjų sąlygų 22.2.1 papunktį ir (ar) Tiekėjas esminę Sutarties sąlygą, nurodytą Specialiųjų sąlygų 10 skyriuje, vykdo su dideliais ar nuolatiniais trūkumais, Tiekėjas įtraukiamas į nepatikimų tiekėjų sąrašą VPĮ 91 straipsnyje nustatyta tvarka. Atvejai, kuomet laikoma, kad esminė Sutarties sąlyga vykdoma su dideliais arba nuolatiniais trūkumais, nurodyti Specialiųjų sąlygų 10 skyriuje. Esminės Sutarties sąlygos vykdymas su dideliais arba nuolatiniais trūkumais gali būti pripažįstamas ir kitais, Specialiosiose sąlygose nenurodytais, atvejais, įvertinus konkrečias esminės Sutarties sąlygos netinkamo vykdymo aplinkybes.

Papildyta papunkčiu:

Nr. 1S-52, 2025-04-17, paskelbta TAR 2025-04-18, i. k. 2025-06847

18. NENUGALIMA JĖGA (FORCE MAJEURE)

18.1. Atsakomybė pagal Sutartį netaikoma, taip pat Šalys gali būti visiškai ar iš dalies atleistos nuo civilinės atsakomybės šiais pagrindais:

18.1.1. dėl nenugalimos jėgos (force majeure) – taikomos Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 6.212 straipsnio ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1996 m. liepos 15 d. nutarimu Nr. 840 „Dėl Atleidimo nuo atsakomybės esant nenugalimos jėgos (force majeure) aplinkybėms taisyklių patvirtinimo” patvirtintų taisyklių nuostatos;

18.1.2. dėl Europos Sąjungos valstybių veiksmų – kai prievolę pagal Sutartį įvykdyti neįmanoma dėl privalomų ir nenumatytų Europos Sąjungos valstybės institucijų veiksmų (aktų), kurių Šalys neturėjo teisės ginčyti ir šie veiksmai negalėjo būti iš anksto numatyti.

18.2. Šalis, prašanti ją atleisti nuo atsakomybės, privalo pranešti kitai Šaliai apie nenugalimos jėgos aplinkybes nedelsiant, bet ne vėliau kaip per 5 (penkias) dienas nuo tokių aplinkybių atsiradimo ar paaiškėjimo, pateikdama įrodymus, kad ji ėmėsi visų pagrįstų atsargumo priemonių ir dėjo visas pastangas, kad sumažintų išlaidas ar neigiamas pasekmes, taip pat pranešti galimą įsipareigojimų įvykdymo terminą. Šalis taip pat turi pateikti kitai Šaliai atitinkamą pranešimą, kai išnyksta įsipareigojimų nevykdymo pagrindas.

18.3. Pagrindas atleisti Šalį nuo atsakomybės atsiranda nuo nenugalimos jėgos aplinkybių atsiradimo momento arba, jeigu laiku nebuvo pateiktas pranešimas, nuo pranešimo pateikimo momento. Jeigu Šalis laiku neišsiunčia pranešimo arba neinformuoja, ji privalo kompensuoti kitai Šaliai žalą, kurią ši patyrė dėl laiku nepateikto pranešimo arba dėl to, kad nebuvo jokio pranešimo.

18.4. Jeigu nenugalimos jėgos (force majeure) aplinkybės tęsiasi ilgiau negu 1 (vieną) mėnesį nuo pranešimo apie jas gavimo dienos, bet kuri Šalis gali nutraukti Sutartį apie tai pranešusi kitai Šaliai prieš 5 (penkias) darbo dienas. Nenugalima jėga nelaikoma tai, kad Šalis neturi reikiamų finansinių išteklių arba skolininko kontrahentai pažeidžia savo prievoles, arba skolininkas pažeidžia savo prievoles kontrahentams.

19. SUTARTIES NUOSTATŲ NEGALIOJIMAS

19.1. Jeigu kuri nors Sutarties nuostata yra arba tampa dalinai ar pilnai negaliojanti, Šalys privalo kuo skubiau sudaryti Susitarimą, ir juo pakeisti negaliojančią nuostatą kita nuostata, kuri, kiek tai yra įmanoma, turėtų tokį patį ekonominį ir teisinį efektą, kokio buvo siekta susitariant dėl negaliojančios Sutarties nuostatos. Tokia negaliojanti nuostata nedaro negaliojančiomis kitų Sutarties nuostatų, jeigu tai nepažeidžia įstatymų bei kitų teisės aktų ir galima daryti prielaidą, kad Sutartis būtų buvusi teisėtai sudaryta ir neįtraukus nuostatos, kuri yra negaliojanti.

19.2. Jeigu Specialiosiose sąlygose numatytas Bendrųjų sąlygų nuostatos pakeitimas yra arba tampa dalinai ar pilnai negaliojantis, negali būti taikoma tos Bendrųjų sąlygų nuostatos redakcija, buvusi iki pakeitimo. Tokiu atveju Šalys privalo veikti pagal Bendrųjų sąlygų 19.1 punktą.

20. SUTARTIES PAKEITIMAI

20.1. Sutarties sąlygos Sutarties galiojimo laikotarpiu negali būti keičiamos, išskyrus tokias Sutarties sąlygas, kurių keitimas numatytas Sutartyje ir (ar) galimas vadovaujantis VPI nuostatomis.

20.2. Sutarties pakeitimai įforminami Šalims sudarant Susitarimą.

20.3. Šalis, inicijuojanti Susitarimą, privalo pateikti kitai Šaliai pranešimą dėl Sutarties pakeitimo bei pagrindimą dėl to, jog yra faktinis ir teisinis pagrindas sudaryti Susitarimą. Kita Šalis per 5 (penkias) darbo dienas (arba per kitą Šalių raštu sutartą terminą) privalo išanalizuoti ir įvertinti gautą informaciją, pateikti savo pastabas ir pasiūlymus, pagrįstus Sutarties ir imperatyviomis įstatymų bei kitų teisės aktų nuostatomis.

20.4. Susitarimas įsigalioja nuo jo sudarymo, jei Susitarime nenurodyta kitaip. Susitarimą Pirkėjas privalo pavišinti VPI 33 ir 86 straipsniuose nustatyta tvarka.

20.5. Specialiosiose sąlygose nurodytų duomenų apie kontaktinius asmenis bei rekvizitų pasikeitimas nelaikomas Sutarties pakeitimu (išskyrus Tiekėjo, jungtinės veiklos partnerio, subtiektėjo ar specialisto pakeitimą kitu asmeniu) ir Šalis turi pakeisti tuos duomenis vienašališkai, informuodama apie tai kitą Šalį. Bet kuriuo atveju Sutarties pakeitimu negali būti iš esmės keičiama Sutartis.

21. SUTARTIES SUSTABDYMAS

21.1. Nesant Tiekėjo kaltės ir esant aplinkybėms, kurių Sutarties Šalis negalėjo numatyti Sutarties sudarymo metu, dėl kurių Sutarties Šalis negali vykdyti savo sutartinių įsipareigojimų ir (arba) esant kitoms nenumatytoms aplinkybėms, Sutarties Šalys turi teisę inicijuoti Paslaugų (jų dalies) teikimo sustabdymą iki atitinkamų aplinkybių pasibaigimo.

21.2. Paslaugų (jų dalies) teikimas gali būti stabdomas esant bent vienai iš šių aplinkybių:

21.2.1. esant Bendrųjų sąlygų 18 skyriuje numatytoms nenugalimos jėgos aplinkybėms, sutartinių įsipareigojimų vykdymo terminai stabdomi nuo kliūtis atsiradimo momento arba, jeigu apie ją nėra laiku pranešta, nuo pranešimo momento ir atnaujinami, kai minėtos aplinkybės nebetrūkdo vykdyti Sutarties;

21.2.2. Tiekėjas Sutartyje nurodyta tvarka negali teikti Paslaugų (pavyzdžiui, Pirkėjas dėl objektyvių priežasčių negali sudaryti techninių galimybių Paslaugų teikimui), o Tiekėjas dėl to negali vykdyti Sutarties;

21.2.3. dėl nenumatytų prekių, paslaugų ir (ar) darbų, susijusių su perkamu objektu, kurių poreikis paaiškėjo tik vykdant Sutartį, įsigijimo;

21.2.4. ne dėl Pirkėjo kaltės vėluoja kitos Pirkėjo pirkimo sutarties, turinčios tiesioginės įtakos šiai Sutarčiai, vykdymas;

21.2.5. esant įrodymais pagrįstoms kliūtims ar trukdymams, sukeltiems Tiekėjui kitų trečiųjų asmenų ne dėl Tiekėjo ne laiku ar netinkamai pagal Sutarties sąlygas ir tvarką įvykdytų sutartinių įsipareigojimų;

21.2.6. pasikeitus galiojančiam teisės aktui ar įsigaliojus naujam teisės aktui, kuris turi įtakos šios Sutarties vykdymui;

21.2.7. sutartinių įsipareigojimų stabdymo būtinybė atsirado dėl sustabdyto, perskirstyto, negauto ir panašiai Pirkėjo Paslaugų pirkimui skirto finansavimo arba finansavimo trūkumo;

21.2.8. dėl teisminių (arbitražinių) ginčų su Pirkėju ar trečiaisiais asmenimis, kurių dalykas yra tiesiogiai susijęs su Sutarties vykdymu.

21.3. Jei Paslaugų (jų dalies) teikimo sustabdymas atliekamas dėl Bendrųjų sąlygų 21.2 papunktyje nurodytų aplinkybių ir tęsiasi ne ilgiau kaip 3 (tris) mėnesius, toks stabdymas laikomas Sutarties keitimu joje numatytais sąlygomis ir įforminamas Sutarties 21.6 papunktyje nustatyta tvarka.

21.4. Jei Paslaugų (jų dalies) teikimo stabdymas vykdomas dėl kitų aplinkybių, nenurodytų Bendrųjų sąlygų 21.2 papunktyje ar (ir) Bendrųjų sąlygų 21.2 papunktyje nurodytos aplinkybės tęsiasi ilgiau nei 3 (tris) mėnesius ir (ar) nesilaikant šiame skyriuje nustatytos tvarkos, tai laikoma Sutarties keitimu, kuris turi būti atliekamas, vadovaujantis VPĮ nuostatomis ir įforminamas Sutarties 21.6 papunktyje nustatyta tvarka.

21.5. Sutartinių įsipareigojimų vykdymas gali būti stabdomas tik Sutarties galiojimo laikotarpiu tokia tvarka:

21.5.1. atsiradus aplinkybėms, dėl kurių Tiekėjas negali vykdyti sutartinių įsipareigojimų, Tiekėjas apie tai nedelsdamas privalo informuoti Pirkėją. Tiekėjo rašytiniame prašyme turi būti nurodyta stabdymo aplinkybė (Bendrųjų sąlygų 21.2 papunktis) ir aplinkybės atsiradimą bei galimą terminą pagrindžiantys argumentai, objektyvūs faktai ir įrodymai. Pirkėjas, įvertinęs prašymą, ne vėliau kaip per 3 (tris) darbo dienas raštu informuoja Tiekėją apie priimtą sprendimą dėl sutartinių įsipareigojimų vykdymo stabdymo. Tiekėjui nepateikus konkrečių argumentų, faktų, pagrįstų įrodymais, Pirkėjas turi teisę raštu atsakyti patvirtinti sustabdymą;

21.5.2. Pirkėjui raštu informavus Tiekėją ir pateikus jam argumentuotą paaiškinimą, dėl kokių aplinkybių ir kuriam terminui yra būtina sustabdyti sutartinių įsipareigojimų vykdymo terminą, Tiekėjas ne vėliau kaip per 3 (tris) darbo dienas raštu informuoja Pirkėją ir patvirtina, kad sutinka su sustabdymu. Tiekėjas turi teisę prieštarauti sutartinių įsipareigojimų vykdymo sustabdymui tik tuo atveju, jei Tiekėjas savo sąskaita ir jėgomis gali pašalinti atsiradusias aplinkybes, dėl kurių kilo būtinybė stabdyti sutartinių įsipareigojimų vykdymą;

21.5.3. Tiekėjas, gavęs Pirkėjo raštišką pranešimą apie stabdymą, privalo nedelsiant, bet ne vėliau kaip per 3 (tris) darbo dienas po patvirtinimo išsiuntimo Pirkėjui dienos, sustabdyti sutartinių įsipareigojimų ar jų dalies vykdymą. Jei sutartinių įsipareigojimų ar jų dalies vykdymas sustabdytas, Šalys negali vykdyti jokių jiems pagal Sutartį ar Sutarties dalį priskirtų įsipareigojimų.

21.6. Šalys sutartinių įsipareigojimų vykdymo stabdymą įformina rašytiniu susitarimu, nurodant priežastis ir sustabdymo terminą, bei pridėdant dokumentus, patvirtinančius sustabdymo pagrindą, ir patvirtina Šalių įgaliotų atstovų parašais. Tokie susitarimai yra neatskiriama Sutarties dalis.

21.7. Sutartinių įsipareigojimų vykdymas sustabdomas ne ilgesniam kaip konkrečios, pagrįstos aplinkybės egzistavimo laikotarpiui.

21.8. Šalys susitaria, kad sutartinių įsipareigojimų vykdymo sustabdymo terminas į Sutarties vykdymo terminą nėra įskaičiuojamas, jo metu sutartiniai įsipareigojimai nevykdomi ir už šį periodą Pirkėjas Tiekėjui nemoka jokių mokėjimų, baudų ar prastovų.

21.9. Jeigu Sutartyje numatytų prievolių įvykdymo terminai buvo sustabdyti Sutartyje nustatytais pagrindais, jie atnaujinami pasibaigus sustabdymą lėmusioms aplinkybėms arba Šalių susitarime nurodytam terminui, priklausomai nuo to, kuris įvyksta anksčiau. Tuo atveju, jeigu Sutartyje numatytų prievolių įvykdymo terminai atnaujinami anksčiau negu pasibaigia Šalių susitarime nurodytas sustabdymo terminas, Šalys Sutartyje numatytų prievolių įvykdymo terminų atnaujinimo datą įformina raštu.

21.10. Atnaujinus Sutarties vykdymą, neįvykdytų prievolių (jų dalies) įvykdymo terminai ir Sutarties galiojimas nukeliami tokiam terminui, kiek buvo likę laiko jų įvykdymui (Sutarties galiojimui) jų sustabdymo metu.

21.11. Jei sutartinių įsipareigojimų vykdymas buvo sustabdytas ilgesniam nei 3 (trijų) mėnesių laikotarpiui, praėjus šiam terminui, viena Šalis gali rašytiniu pranešimu kitos Šalies pareikalauti atnaujinti Sutarties vykdymą. Šaliai be pagrįstų aplinkybių neatnaujinus Sutarties vykdymo per 10 (dešimt) dienų nuo atitinkamo kreipimosi, kita Šalis gali nutraukti Sutartį, apie tai įspėjusi kitą Šalį prieš 10 (dešimt) dienų.

22. SUTARTIES NUTRAUKIMAS

Sutartis gali būti nutraukiama VPĮ 90 straipsnyje ir Sutartyje numatytais atvejais, įskaitant galimybę nutraukti Sutartį Šalių susitarimu.

22.1. Pretenzijos dėl Sutarties pažeidimų

22.1.1. Jeigu Šalis pažeidžia Sutartį arba įstatymus bei kitus teisės aktus, kita Šalis turi teisę pareikšti jai rašytinę pretenziją, nurodyti, kokią Sutarties ar įstatymų bei kitų teisės aktų nuostatą ir koku būdu kita Šalis pažeidė bei nustatyti protingą terminą ištaisyti pažeidimą.

22.1.2. Pretenziją gavusi Šalis privalo nedelsdama, bet ne vėliau nei per 5 (penkias) darbo dienas, atsakyti į pretenziją ir nurodyti, kokių priemonių imsis siekdama ištaisyti pažeidimą per pretenzijoje nustatytą terminą arba motyvuotai pasiūlyti kitą pagrįstą terminą. Tiekėjo teisė siūlyti kitą terminą nelaikoma Pirkėjo pareiga tą terminą priimti. Pretenziją gavusios Šalies pasiūlytasis terminas pakeičia terminą, nurodytą pretenzijoje, tik jeigu kita Šalis jį patvirtina.

22.2. Sutarties nutraukimas Pirkėjo iniciatyva

22.2.1. Pirkėjas vienašališkai nutraukia Sutartį, įspėjęs Tiekėją raštu prieš ne trumpesnę nei 5 (penkių) dienų terminą, jeigu Tiekėjas padaro esminį Sutarties pažeidimą, nurodytą Specialiosiose sąlygose ar Sutarties pažeidimą, kuris atitinka esminio Sutarties pažeidimo požymius, nurodytus Lietuvos Respublikos civiliniame kodekse, ir, gavęs Pirkėjo pretenziją, per pretenzijoje nurodytą terminą neištaiso pažeidimo.

22.2.2. Pirkėjas turi teisę vienašališkai nutraukti Sutartį ar jos dalį raštu įspėjęs Tiekėją prieš ne trumpesnę nei 10 (dešimties) dienų terminą, jeigu:

22.2.2.1. Tiekėjui yra iškelta bankroto byla, pradėtas bankroto procesas ne teismo tvarka, jis tampa nemokus arba yra nemokumo tikimybė, sustabdo ūkinę veiklą ar susidaro įstatymuose ir kituose teisės aktuose nustatyta tvarka analogiška situacija;

22.2.2.2. Tiekėjo padėtis pasikeičia ir jis atitinka pirkimo dokumentuose nustatytą pašalinimo pagrindą;

22.2.2.3. pasikeičia teisės aktai, susiję su Sutarties objektu, Sutarties vykdymu, ar su Pirkėjo vykdoma veikla, kuriai buvo sudaryta Sutartis, ir dėl tokių pakeitimų Pirkėjas nusprendžia nutraukti Sutartį;

22.2.2.4. Pirkėjas nusprendžia nebevykdyti veiklos, kurios vykdymui Sutartimi įsigyjamose Paslaugos ir Sutarties poreikis išnyksta;

- 22.2.2.5. Pirkėjo valdymo organas priima sprendimą, dėl kurio Sutarties poreikis išnyksta;
- 22.2.2.6. pasikeičia (pablogėja) Pirkėjo finansinė padėtis ar Pirkėjas negauna arba netenka finansavimo ir dėl šios priežasties nusprendžia nutraukti Sutartį;
- 22.2.2.7. keičiasi Pirkėjo organizacinė struktūra – juridinis statusas, pobūdis ar valdymo struktūra ir tai gali turėti įtakos tinkamam Sutarties įvykdymui arba Sutarties poreikiui;
- 22.2.2.8. nebelieka perkamų Paslaugų poreikio;
- 22.2.2.9. Pirkėjas iš pirkimų priežiūrą atliekančių institucijų gauna nurodymą ar rekomendaciją nutraukti Sutartį;
- 22.2.2.10. Tiekėjas vėluoja pateikti Sutarties įvykdymo užtikrinimo pratęsimą ilgiau kaip 10 (dešimt) darbo dienų nuo paskutinio Sutarties įvykdymo užtikrinimo galiojimo termino pabaigos arba atsisako jį pateikti;
- 22.2.2.11. Tiekėjas atsisako pašalinti arba nepašalina Paslaugų trūkumų per Pirkėjo nustatytus protingus terminus;
- 22.2.2.12. Tiekėjas pažeidžia Sutartį arba įstatymus bei kitus teisės aktus ir per Pirkėjo rašytinėje pretenzijoje nurodytą terminą neištaiso pažeidimo;
- 22.2.2.13. Lietuvos Respublikos Vyriausybė Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo nustatyta tvarka priima sprendimą, patvirtinantį, kad Sutartis neatitinka nacionalinio saugumo interesų (taikoma, jeigu Pirkėjas veikia srityse, kurios laikomos nacionaliniam saugumui užtikrinti strategiškai svarbių ūkio sektorių dalimi, ar yra laikomas esminiu subjektu);
- 22.2.2.14. paaiškėja VPĮ 37 straipsnio 8 dalyje ir (ar) 47 straipsnio 8 dalyje nurodytos aplinkybės.
- 22.2.3. Sutartis laikoma niekine ir negaliojančia, jei nustatoma, kad Sutarties vykdymas prieštarauja Lietuvos Respublikoje įgyvendinamoms privalomoms tarptautinėms sankcijoms, kaip tai apibrėžta Sankcijų įstatyme ir kituose tarptautiniuose, Europos Sąjungos ir Lietuvos Respublikos teisės aktuose (bent vienai iš taikomų sankcijų). Sutarties negaliojimo momentas nustatomas vadovaujantis minėtu įstatymu.
- 22.2.4. Pirkėjas nedelsiant, bet ne vėliau kaip per 5 (penkias) dienas, vienašališkai nutraukia Sutartį arba sustabdo jos vykdymą privalomų tarptautinių sankcijų, kaip tai apibrėžta Sankcijų įstatyme ir kituose tarptautiniuose, Europos Sąjungos ir Lietuvos Respublikos teisės aktuose, įgyvendinimo laikotarpiui, apie tai įspėjęs Tiekėją raštu, jei Sutartis įsigaliojo iki šių tarptautinių sankcijų Lietuvos Respublikoje įgyvendinimo nustatymo. Draudžiama priiimti naujas prievoles pagal Sutartį, kurių vykdymas prieštarautų Lietuvos Respublikoje įgyvendinamoms tarptautinėms sankcijoms.
- 22.2.5. Jei Sutartis nutraukiama dėl Tiekėjo esminio sutarties pažeidimo ar Tiekėjui nepagrįstai nutraukus Sutarties vykdymą ne Sutartyje nustatyta tvarka, ir jeigu Specialiosiose sąlygose nėra numatyta, kad tinkamas Sutarties įvykdymas yra užtikrinamas Sutarties įvykdymo užtikrinimu, Tiekėjas įsipareigoja sumokėti Pirkėjui Specialiosiose sąlygose nurodyto dydžio baudą ir atlyginti nuostolius, susijusius su Sutarties nutraukimu. Jeigu Specialiosiose sąlygose yra numatyta, kad tinkamas Sutarties įvykdymas yra užtikrinamas Sutarties įvykdymo užtikrinimu, Tiekėjas įsipareigoja Pirkėjui sumokėti likusią dalį Specialiosiose sąlygose nurodyto dydžio baudos ir atlyginti nuostolius, susijusius su Sutarties nutraukimu, kiek jų nepadengia Sutarties įvykdymo užtikrinimas. Pirkėjui pareiškus reikalavimą atlyginti patirtus nuostolius, baudos suma įskaitoma į nuostolių atlyginimą.

Papunkčio pakeitimai:

Nr. 1S-52, 2025-04-17, paskelbta TAR 2025-04-18, i. k. 2025-06847

22.2.6. Pirkėjas turi teisę vienašališkai nutraukti Sutartį ir kitais Specialiosiose sąlygose (jei taikoma) ir įstatymuose bei kituose teisės aktuose įtvirtintais atvejais.

22.2.7. Sutartis laikoma nutraukta kitą dieną po to, kai pasibaigia įspėjimo apie Sutarties nutraukimą terminas.

22.2.8. Tais atvejais, kai Tiekėjas pašalina pažeidimą ar išnyksta aplinkybės, dėl kurių buvo inicijuota Sutarties nutraukimo procedūra, Sutartis negali būti nutraukiama ir įspėjimas apie Sutarties nutraukimą netenka galios, jei Tiekėjas pateikia informaciją apie pažeidimo pašalinimą ar išnykusias aplinkybes, dėl kurių buvo inicijuota Sutarties nutraukimo procedūra.

22.3. Sutarties nutraukimas Tiekėjo iniciatyva

22.3.1. Tiekėjas turi teisę vienašališkai nutraukti Sutartį, įspėjęs Pirkėją raštu prieš ne trumpesnę nei 30 (trisdešimties) dienų terminą, jeigu Pirkėjas pažeidžia atsiskaitymo su Tiekėju terminus (išskyrus atvejus, kai Pirkėjas naudojasi savo teise sulaikyti mokėjimus), ir Pirkėjo skola Tiekėjui viršija 20 (dvidešimt) proc. Pradinės sutarties vertės ir Pirkėjas, gavęs Tiekėjo pretenziją, per 30 (trisdešimt) dienų nesumoka Tiekėjui mokėtinų sumų.

22.3.2. Tiekėjas turi teisę vienašališkai nutraukti Sutartį, įspėjęs Pirkėją raštu prieš ne trumpesnę nei 10 (dešimties) dienų terminą, jeigu:

22.3.2.1. Pirkėjui yra iškelta bankroto byla, pradėtas procesas dėl bankroto ne teismo tvarka, jis tampa nemokus arba yra nemokumo tikimybė, Pirkėjas sustabdo veiklą, arba įstatymuose ir kituose teisės aktuose numatyta tvarka susidaro analogiška situacija;

22.3.2.2. Pirkėjas pažeidžia Sutartį arba įstatymus bei kitus teisės aktus ir per Tiekėjo rašytinėje pretenzijoje nurodytą terminą neištaiso pažeidimo, išskyrus Bendrųjų sąlygų 22.3.1 punkte nustatytą atvejį.

22.3.3. Jeigu Bendrųjų sąlygų 22.3.1 punkte nurodytos aplinkybės yra susijusios tik su atskira dalimi arba atskiru Susitarimu, Tiekėjas turi teisę nutraukti Sutartį tik tos dalies atžvilgiu arba nutraukti tik tokį Susitarimą.

22.3.4. Tiekėjas turi teisę vienašališkai nutraukti Sutartį ir kitais įstatymuose bei kituose teisės aktuose įtvirtintais atvejais.

22.3.5. Jei Sutartis nutraukiama dėl Pirkėjo esminio Sutarties pažeidimo ar Pirkėjui nepagrįstai nutraukus Sutarties vykdymą ne Sutartyje nustatyta tvarka, Pirkėjas įsipareigoja sumokėti Tiekėjui Specialiosiose sąlygose nurodyto dydžio baudą ir atlyginti nuostolius, susijusius su Sutarties nutraukimu.

Papunkčio pakeitimai:

Nr. 1S-52, 2025-04-17, paskelbta TAR 2025-04-18, i. k. 2025-06847

22.3.6. Sutartis laikoma nutraukta kitą dieną po to, kai pasibaigia įspėjimo apie Sutarties nutraukimą terminas.

22.3.7. Tais atvejais, kai per įspėjimo apie Sutarties nutraukimą terminą Pirkėjas pašalina pažeidimą arba išnyksta aplinkybės, dėl kurių buvo inicijuota Sutarties nutraukimo procedūra, Sutartis negali būti nutraukiama ir įspėjimas apie Sutarties nutraukimą netenka galios, jei Pirkėjas informuoja Tiekėją apie pašalintą pažeidimą arba išnykusias aplinkybes, dėl kurių buvo inicijuota Sutarties nutraukimo procedūra.

22.4. Šalių teisės ir pareigos Sutarties nutraukimo atveju

22.4.1. Sutarties nutraukimas neturi įtakos ginčų nagrinėjimo tvarką nustatančių Sutarties sąlygų ir kitų Sutarties sąlygų, kurios pagal savo esmę lieka galioti ir po Sutarties nutraukimo, galiojimui.

22.4.2. Nutraukus Sutartį, Šalys privalo:

22.4.2.1. įsitikinti, jog iki Sutarties nutraukimo dienos suteiktos Paslaugos ir kiti atlikti veiksmai atitinka Sutarties reikalavimus ir Šalys dėl to viena kitai nebereikš pretenzijų;

22.4.2.2. atsiskaityti už iki Sutarties nutraukimo suteiktas Paslaugas, atitinkančias Sutarties reikalavimus;

22.4.2.3. per 10 (dešimt) dienų nuo pranešimo apie Sutarties nutraukimą gavimo dienos ar Susitarimo dėl Sutarties nutraukimo sudarymo dienos perduoti viena kitai visus dokumentus, kuriuos buvo būtina perduoti pagal Sutarties nuostatas.

23. PREKIŲ MODELIO AR GAMINTOJO KEITIMAS

23.1. Tais atvejais, kai kartu su Paslaugomis yra perkamos prekės, Tiekėjas turi teisę keisti prekių modelį ir (ar) gamintoją, jei yra visos toliau nurodytos sąlygos:

23.1.1. jei Tiekėjo pasiūlyme nurodytos prekės nebegaminamos ar iš esmės sutriko jų tiekimas ir gautas gamintojo patvirtinimas ir (ar) prekės, jų gamintojas kelia grėsmę nacionaliniam saugumui ir (ar) prekių tiekimas prieštarauja Lietuvos Respublikoje įgyvendinamoms privalomoms tarptautinėms sankcijoms, kaip tai apibrėžta Sankcijų įstatyme ir (ar) prekės, jų sudedamosios dalys ar (ir) gamintojas neatitinka VPĮ 45 straipsnio 2¹ dalies nuostatų;

23.1.2. jei keičiamos prekės visiškai atitinka visus pirkimo dokumentų reikalavimus, yra ne prastesnės, o lygiavertės ar geresnės kokybės nei Tiekėjo pasiūlyme nurodytos prekės ir Tiekėjas pateikia tai patvirtinančius dokumentus. Jeigu pirkimo procedūrų metu Tiekėjas buvo pateikęs prekių pavyzdžius, pristatomos prekės turi būti ne prastesnės kokybės nei pateikti pavyzdžiai;

23.1.3. jei Tiekėjas ne vėliau kaip prieš 10 (dešimt) dienų iki numatomo prekių keitimo pateikė Pirkėjui rašytinį prašymą su keitimą pagrindžiančiais dokumentais bei gavo Pirkėjo rašytinį sutikimą. Pirkėjas turi teisę nesutikti su prekės keitimu ir turi teisę nutraukti Sutartį, jei Tiekėjas nepateikė įrodymų ar jų pateikimas nepagrindžia keičiamos prekės atitikimo pirkimo dokumentams ir lygiavertiškumo ar geresnės kokybės nei Sutartyje nurodytos prekės;

23.1.4. Šalys sudarė rašytinį Susitarimą prie Sutarties dėl prekių keitimo.

23.2. Šiame Bendrųjų sąlygų skyriuje nurodytu atveju prekės turi būti pristatytos už ne didesnę nei pasiūlyme nurodytą kainą.

24. BENDRAVIMO TVARKA IR KALBA

24.1. Sutartis sudaroma lietuvių kalba. Jeigu Sutartis ar kuris nors ją sudarantis dokumentas sudaromas kita kalba arba išverčiamas į kitą kalbą, visais atvejais autentišku laikomas tik lietuvių kalba parengtas Sutarties tekstas (jei yra neatitikimų, pirmenybė teikiama lietuvių kalba parengtam tekstui).

24.2. Jeigu Šalis praneša kitai Šaliai apie savo naujus kontaktinius duomenis, tai po to, kai kita Šalis gauna tokį pranešimą, ji visus remiantis Sutartimi siunčiamus pranešimus ir informaciją turi siųsti pagal naujuosius kontaktinius duomenis. Jei Šalis nepraneša apie kontaktinių duomenų pasikeitimą arba kol

kita Šalis negauna tokio pranešimo, pranešimo išsiuntimas pagal paskutinius Šaliai žinomus kontaktinius duomenis laikomas tinkamu.

24.3. Jeigu pranešimas yra įteikiamas asmeniškai arba siunčiamas paštu ar per kurjerį, jis turi būti įteikiamas pasirašytinai ir laikomas gautu gavimo patvirtinime nurodytą dieną.

24.4. Jeigu pranešimas siunčiamas el. paštu, laikoma, kad Šalis jį gavo kitą darbo dieną.

24.5. Jeigu pranešimas siunčiamas keliais skirtingais būdais, laikoma, kad gavėjas jį gavo tada, kai jis gavo pirmesnįjį pranešimą.

25. PRETENZIJOS IR GINČŲ SPRENDIMAS

25.1. Bet kokie ginčai, nesutarimai ar reikalavimai, kylantys iš Sutarties arba susiję su Sutartimi, jos pažeidimu, nutraukimu ar galiojimu, visų pirma privalo būti sprendžiami derybomis tarp Šalių vadovų arba jų įgaliotų asmenų.

25.2. Jeigu Šalys neišsprendžia ginčo derybų būdu, tuomet toks ginčas, nesutarimas ar reikalavimas, kylantis iš šios Sutarties arba susijęs su ja ar jos pažeidimu, nutraukimu arba negaliojimu, yra galutinai sprendžiamas Lietuvos Respublikos teismuose Lietuvos Respublikos įstatymuose nustatyta tvarka.

25.3. Kilę ginčai nesudaro pagrindo Šalims atsisakyti vykdyti savo prievolės pagal Sutartį.

PASLAUGŲ PIRKIMO-PARDAVIMO SUTARTIES SPECIALIOSIOS SĄLYGOS

Sutarties pavadinimas	Paslaugų pirkimo-pardavimo sutartis		
Sutarties data	Nurodyta metaduomenyse	Sutarties numeris	Nurodyta metaduomenyse

1. SUTARTIES ŠALYS

1.1. Pirkėjas	1.1.1. Pavadinimas	Lietuvos inžinerijos kolegija
	1.1.2. Juridinio asmens kodas	111967869
	1.1.3. Adresas	Tvirtovės al. 35, LT-50155 Kaunas
	1.1.4. PVM mokėtojo kodas	LT100015072113
	1.1.5. Atsiskaitomoji sąskaita	
	1.1.6. Bankas, banko kodas	
	1.1.7. Telefonas	+370 37 308620
	1.1.8. El. paštas	info@lik.tech
	1.1.9. Šalies atstovas	direktorė Lina Girdauskienė
	1.1.10. Atstovavimo pagrindas	Kolegijos statutas
1.2. Tiekėjas	1.2.1. Pavadinimas	UAB „T OPTIMUS“
	1.2.2. Juridinio asmens kodas	300050433
	1.2.3. Adresas	Sakalų g. 17-1, Ringaudų k., Ringaudų sen., LT-53339 Kauno r. sav.
	1.2.4. PVM mokėtojo kodas	LT100001273814
	1.2.5. Atsiskaitomoji sąskaita	
	1.2.6. Bankas, banko kodas	
	1.2.7. Telefonas	+370 656 47505
	1.2.8. El. paštas	info@toptimus.lt
	1.2.9. Šalies atstovas	direktorė Alma Petruškevičienė
	1.2.10. Atstovavimo pagrindas	Juridinio asmens įstatai

2. ATSAKINGI ASMENYS

2.1. Pirkėjo kontaktiniai asmenys, atsakingi už Sutarties vykdymą, Paslaugų priėmimą, Sąskaitų per informacinę sistemą SABIS priėmimą	
2.2. Tiekėjo kontaktiniai asmenys, atsakingi už Sutarties vykdymą	

3. SUTARTIES DALYKAS	
3.1. Sutarties dalykas	Tiekėjas įsipareigoja Sutartyje numatytomis sąlygomis suteikti Pirkėjui Projekto „Nenašių medynų pertvarkymas siekiant padidinti miškų prisitaikymo prie klimato kaitos galimybes ir efektyviau vykdyti anglies dvideginio absorbavimą miškuose“ parodomųjų bandymų įgyvendinimo paslaugą (toliau – Paslaugos). Išsamus Paslaugų aprašymas ir kiti reikalavimai teikiamoms Paslaugoms nustatyti Sutarties priede Nr. 1 „Techninė specifikacija“ (toliau – Techninė specifikacija) ir Sutarties priede Nr. 2 „Pasiūlymas“.
3.2. Pirkimo pavadinimas ir numeris	Parodomųjų bandymų įgyvendinimo paslauga, ID 3263759
3.3. Informacija apie Europos Sąjungos lėšomis finansuojamą projektą arba kitą projektą	Europos Sąjungos lėšomis bendrai finansuojamo projekto Nr. 23PA-KK-24-1-08015, pavadinimas „Nenašių medynų pertvarkymas siekiant padidinti miškų prisitaikymo prie klimato kaitos galimybes ir efektyviau vykdyti anglies dvideginio absorbavimą miškuose“
4. PASLAUGŲ SUTEIKIMO TERMINAI IR PASLAUGŲ PERDAVIMO – PRIĖMIMO TVARKA	
4.1. Paslaugų suteikimo terminas, kai Paslaugos yra vienkartinio pobūdžio, teikiamos periodiškai arba pagal Pirkėjo Užsakymą	Tiekėjas Paslaugas įsipareigoja teikti nuo Sutarties įsigaliojimo dienos iki 2027 m. vasario 28 d.
4.2. Paslaugų / jų dalies / etapo / periodo suteikimo termino pratęsimas	Tiekėjas turi teisę į Paslaugų suteikimo termino pratęsimą, tačiau tik tuo atveju, jei atsiranda įrodymais pagrįstų kliūčių ar trukdymų, kurių atsiradimui Tiekėjas neturi įtakos ir už kuriuos jis neatsako, ir kurie sukelti ir priskirtini tretiesiems asmenims, ar kitų aplinkybių, kurių Tiekėjas negalėjo iš anksto numatyti. Aplinkybės, kuriomis grindžiama būtinybė pratęsti Paslaugų suteikimo terminą, jokių būdu negali priklausyti nuo Tiekėjo. Kiekvienu tokiu atveju, Tiekėjas raštu nedelsdamas, bet ne vėliau kaip per 20 darbo dienų, apie tai praneša Pirkėjui, pateikdamas minėtų aplinkybių egzistavimo įrodymus. Nurodytas aplinkybes vertina Pirkėjas. Pirkėjui sutikus, Paslaugų suteikimo terminas gali būti pratęsiamas tik minėtų aplinkybių egzistavimo laikotarpiui, bet ne ilgiau nei 6 mėnesių laikotarpiui.
4.3. Užsakymų teikimo tvarka	Netaikoma
4.4. Dėl minimalios Užsakymo vertės ar apimties	Netaikoma
4.5. Pateikiami dokumentai	Turi būti pateikiami šie dokumentai: Paslaugų perdavimo-priėmimo aktas ir Sąskaita. Tiekėjui nepateikus nurodytų dokumentų, laikoma, kad Paslaugos neatitinka Sutartyje nustatytų reikalavimų.

5. SUTARTIES KAINA IR ATSISKAITYMO TVARKA	
5.1. Sutarčiai taikomas kainos apskaičiavimo būdas	Fiksuotos kainos kainodara
5.2. Pradinės Sutarties vertė ir Sutarties kaina, kai taikoma <u>fiksuotos kainos</u> kainodara	Pradinės Sutarties vertė yra 55 534,00 Eur be PVM. PVM sudaro 11 662,14 Eur. Sutarties kaina yra 67 196,14 Eur su PVM. Šioje Sutartyje Pradinės Sutarties vertė yra lygi Tiekėjo pasiūlymo kainai be PVM, nurodytai už visą pirkimo dokumentuose ir Sutartyje nurodytą Paslaugų kiekį ir (ar) apimtį.
5.3. Sutarties kainos / įkainių perskaičiavimas taikant <u>peržiūros</u> taisykles	Sutarties kaina / įkainiai bus perskaičiuojami: 5.3.1. dėl PVM tarifo pasikeitimo; 5.3.2. (netaikoma); 5.3.3. dėl kainų lygio pokyčio; 5.3.4. (netaikoma).
5.3.1. Sutarties kainos / įkainių peržiūra dėl PVM tarifo pasikeitimo	Jeigu Sutarties vykdymo metu pasikeičia PVM mokėjimą reglamentuojantys teisės aktai, darantys tiesioginę įtaką Tiekėjo teikiamų Paslaugų Sutartyje nurodytai kainai / įkainiams, Sutarties kaina / įkainiai perskaičiuojami nekeičiant Paslaugų kainos / įkainio be PVM. Perskaičiuota (-i) Sutarties kaina / įkainiai įforminama (-i) Susitarimu ir turi būti taikoma (-i) nuo naujo PVM įvedimo datos (nepriklausomai nuo to, kada pasirašytas Susitarimas).
5.3.2. Sutarties kainos / įkainių peržiūra dėl kitų mokesčių, lemiančių Paslaugų kainos / įkainių pokytį, pasikeitimo	Netaikoma
5.3.3. Sutarties kainos / įkainių peržiūra dėl kainų lygio pokyčio	5.3.3.1. Bet kuri Sutarties Šalis Sutarties galiojimo metu turi teisę inicijuoti Sutarties kainos / įkainių peržiūrą (keitimą) ne anksčiau kaip po 3 mėnesių nuo paskutinės pirkimo, kurio pagrindu sudaryta Sutartis, pasiūlymų pateikimo termino dienos (jeigu peržiūra jau buvo atlikta – nuo Susitarimo dėl paskutinio perskaičiavimo pagal šį Specialiųjų sąlygų punktą įsigaliojimo dienos), jeigu Vartojimo prekių ir paslaugų kainų pokytis (k), apskaičiuotas kaip nustatyta 5.3.3.6 punkte, viršija 5 procentus. Sutarties kainos / įkainių peržiūra atliekama ne rečiau kaip kas 6 mėnesiai. 5.3.3.2. Sutarties kaina / įkainiai peržiūrimi tik tai Sutarties daliai, kuri nėra išpirkta, t. y. Paslaugoms, kurios nėra priimtose ir apmokėtos. Vėlesnė Sutarties kainos / įkainių peržiūra negali apimti laikotarpio, už kurį jau buvo atlikta peržiūra. 5.3.3.3. Jeigu Paslaugų teikimas vėluoja dėl Tiekėjo kaltės, uždelstų suteikti Paslaugų kaina / įkainiai nėra perskaičiuojami dėl kainų lygio kilimo (gali būti mažinami, tačiau negali būti didinami).

	5.3.3.4. Atlikdamos Sutarties kainos / įkainių peržiūrą Šalis vadovaujasi Valstybės duomenų agentūros viešai Oficialiosios statistikos portale paskelbtais Rodiklių duomenų bazės duomenimis. Iš kitos Šalies nereikalaujama pateikti oficialaus Valstybės duomenų agentūros ar kitos institucijos išduoto dokumento ar patvirtinimo. 5.3.3.5. Šalis privalo Susitarime nurodyti vartojimo prekių ir paslaugų indekso reikšmę laikotarpio pradžioje ir jo nustatymo datą, indekso reikšmę laikotarpio pabaigoje ir jo nustatymo datą, kainų pokytį (k), perskaičiuotą Sutarties kainą / įkainius, perskaičiuotą Pradinės Sutarties vertę. 5.3.3.6. Nauja Sutarties kaina / įkainiai apskaičiuojami pagal žemiau pateiktą formulę: $a_1 = a + \left(\frac{k}{100} \times a \right), \text{ kur } a - \text{kaina / įkainis (Eur be PVM) (jei peržiūra jau buvo atlikta, tai po paskutinio perskaičiavimo)}$ a_1 – perskaičiuota (pakeista) kaina / įkainis (Eur be PVM) k – pagal vartotojų kainų indeksą (pasirinkti bendrą „Vartojimo prekių ir paslaugų“) apskaičiuotas Vartojimo prekių ir paslaugų kainų pokytis (padidėjimas arba sumažėjimas) (%). „k“ reikšmė skaičiuojama pagal formulę: $k = \frac{\text{Ind}_{\text{naujausias}}}{\text{Ind}_{\text{pradžia}}} \times 100 - 100, (\text{proc.}) \text{ kur}$ $\text{Ind}_{\text{naujausias}}$ – kreipimosi dėl kainos / įkainių peržiūros išsiuntimo kitai Šaliai dieną paskelbtas naujausias vartojimo prekių ir paslaugų indeksas (pasirinkti bendrą „Vartojimo prekių ir paslaugų“). $\text{Ind}_{\text{pradžia}}$ – laikotarpio pradžios datos (mėnesio) vartojimo prekių ir paslaugų indeksas (pasirinkti bendrą „Vartojimo prekių ir paslaugų“). Pirmojo perskaičiavimo atveju laikotarpio pradžia (mėnuo) yra paskutinės pirkimo, kurio pagrindu sudaryta Sutartis, pasiūlymų pateikimo termino dienos mėnuo. Antrojo ir vėlesnių perskaičiavimų atveju laikotarpio pradžia (mėnuo) yra paskutinio perskaičiavimo metu naudotos paskelbto atitinkamo indekso reikšmės mėnuo. 5.3.3.7. Skaičiavimams indeksų reikšmės imamos keturių skaitmenų po kablelio tikslumu. Apskaičiuotas pokytis (k) tolimesniems skaičiavimams naudojamas suapvalinus iki vieno skaitmens po kablelio, o apskaičiuotas įkainis „a_1“ suapvalinamas iki dvių skaitmenų po kablelio. 5.3.3.8. Šalis, siekianti Sutarties kainos / įkainių peržiūros, privalo raštu kreiptis į kitą Šalį ir prašyme pateikti visą reikalingą informaciją: Sutarties pavadinimą, numerį, datą, neperduotų ir neapmokėtų Paslaugų sąrašą su kiekiais, indekso reikšmes su nuorodomis į viešus šaltinius Valstybės duomenų agentūros Oficialiosios statistikos portale arba kitus oficialius šaltinių duomenis, kita svarbi informacija. Prašyme Šalis neturi teisės nurodyti kito indekso ar prašyti
--	---

	perskaičiavimo pagal kitą indeksą nei nurodytas šioje procedūroje. 5.3.3.9. Susitarimas turi būti sudarytas per 30 dienų nuo Šalies pateikto tinkamo prašymo perskaičiuoti Sutarties kainą / įkainius gavimo dienos. 5.3.3.10. Susitarimu Šalys neturi teisės keisti procedūroje nurodytos tvarkos ar kitų Sutarties nuostatų, išskyrus, jei keitimas atliekamas pagal VPĮ nuostatas.
5.3.4. Sutarties kainos / įkainių peržiūra dėl kainų lygio pokyčio pagal Paslaugų grupių kainų pokyčius	Netaikoma
5.4. Sutarties kainos / įkainių apskaičiavimas taikant <u>kiekio (apimties)</u> keitimo taisykles	Netaikoma
5.5. Atsiskaitymo su Tiekėju terminas ir tvarka	Pirkėjas atsiskaito su Tiekėju ne vėliau kaip per 30 dienų nuo Sąskaitos gavimo dienos. Apmokėjimo sąlygos: Suteikus dalį paslaugų mokama už konkretų kiekį / apimtį pagal nustatytus įkainius.
5.6. Avansas	Netaikoma
5.7. Avanso užtikrinimas	Netaikoma
6. PASLAUGŲ KOKYBĖ IR GARANTINIAI ĮSIPAREIGOJIMAI	
6.1. Garantinis terminas	Netaikoma
6.2. Terminas Paslaugų trūkumams pašalinti	Netaikoma
6.3. Kokybinių kriterijų įgyvendinimo ir tikrinimo tvarka	Tiekėjas Sutarties įgyvendinimo metu turės sukurti videomedžiagą tokia raiška, kaip nurodyta Sutarties priede Nr. 2 „Pasiūlymas“. Užsakovas paslaugų priėmimo metu vertins ar videomedžiagos vaizdo raiška atitinka Sutarties priede Nr. 2 „Pasiūlymas“ nurodytą vaizdo raišką.
7. SUTARTIES VYKDYMOI PASITELKIAMII SUBTIEKĖJAI IR (AR) SPECIALISTAI	
7.1. Sutarties vykdymui pasitelkiami subtiekėjai ir (ar) specialistai	Sutarties vykdymui pasitelkiami specialistai yra nurodyti Sutarties priede Nr. 2 „Pasiūlymas“
8. PRIEVOLIŲ PAGAL SUTARTĮ ĮVYKDYMO UŽTIKRINIMAS	
8.1. Prievolių pagal Sutartį įvykdymo užtikrinimas	Prievolių pagal Sutartį įvykdymas užtikrinamas: Netesybomis (delspinigiais, bauda);
8.2 Sutarties įvykdymo užtikrinimo galiojimo terminas	Netaikoma
8.3. Sutarties įvykdymo užtikrinimo pateikimas	Netaikoma
9. ŠALIŲ ATSAKOMYBĖ	

9.1. Pirkėjui taikomos netesybos už mokėjimų pagal Sutartį vėlavimą	Jeigu Pirkėjas, gavęs tinkamai pateiktą ir užpildytą Sąskaitą, uždelsia atsiskaityti už tinkamai Tiekėjo suteiktas kokybiškas Paslaugas per Sutartyje nurodytą terminą, Tiekėjas nuo kitos nei nustatytas terminas dienos skaičiuoja Pirkėjui 0,02 procento dydžio delspinigius nuo neapmokėtos sumos be PVM už kiekvieną vėlavimo dieną.
9.2. Tiekėjui taikomos netesybos	9.2.1. Jeigu Tiekėjas vėluoja suteikti Paslaugas arba nevykdo kitų sutartinių įsipareigojimų, Pirkėjas nuo kitos nei nustatytas terminas dienos Tiekėjui skaičiuoja 0,02 procento dydžio delspinigius už kiekvieną uždelstą dieną nuo laiku nesuteiktų Paslaugų ar kitų sutartinių įsipareigojimų nevykdymo kainos be PVM. 9.2.2. Jeigu Tiekėjas vėluoja grąžinti dėl Tiekėjui mokėtinos sumos sumažinimo susidariusią permoką pagal Bendrųjų sąlygų 7.4.1.2 papunktį, Pirkėjas nuo kitos nei nustatytas terminas dienos Tiekėjui skaičiuoja 0,02 procento dydžio delspinigius už kiekvieną uždelstą dieną nuo laiku negrąžintos permokos kainos be PVM. 9.2.3. Tiekėjas privalo sumokėti Pirkėjui netesybas per 10 dienų nuo Pirkėjo pareikalavimo, jeigu netesybų suma nėra išskaitoma iš Tiekėjui mokėtinos sumos.
9.3. Tiekėjui / Pirkėjui taikoma bauda nutraukus Sutartį dėl esminio Sutarties pažeidimo ar nepagrįstai nutraukus Sutarties vykdymą ne Sutartyje nustatyta tvarka	9.3.1. Nutraukus Sutartį dėl esminio Sutarties pažeidimo, nustatyto Sutarties Specialiosiose sąlygose, mokama 5 procentų dydžio bauda nuo Pradinės Sutarties vertės, nurodytos Specialiųjų sąlygų 5.2 punkte. 9.3.2. Nepagrįstai nutraukus Sutarties vykdymą ne Sutartyje nustatyta tvarka, mokama 5 procentų dydžio bauda nuo Pradinės Sutarties vertės, nurodytos Specialiųjų sąlygų 5.2 punkte.
9.4. Tiekėjui taikoma bauda dėl esamų subtiekéjų ar specialistų pakeitimo / naujų subtiekéjų pasitelkimo nesilaikant Bendrosiose sąlygose nurodytos subtiekéjų ir (ar) specialistų keitimo tvarkos	1000,00 Eur už kiekvieną pažeidimo atvejį.
9.5. Tiekėjui taikomos baudos dėl aplinkosauginių ir (arba) socialinių kriterijų nesilaikymo	500,00 Eur. Tiekėjas sumoka nustatyto dydžio baudą arba iki Sutarties galiojimo pabaigos įsipareigoja Lietuvos Respublikos teritorijoje pasodinti baudos vertę atitinkančių medžių skaičių (1 medis = 2 Eur) ir Pirkėjui pateikti tai įrodančius dokumentus.
9.6. Tiekėjui / Pirkėjui taikoma bauda dėl konfidencialumo reikalavimų nesilaikymo	Netaikoma

9.7. Tiekėjui taikomos netesybos dėl pirkimo dokumentuose nustatytų Kokybinių kriterijų nepasiekimo Sutarties vykdymo metu	500,00 bauda, jeigu Sutarties priede Nr. 2 „Pasiūlymas“ yra nurodyta, kad Videomedžiagos vaizdo raiška bus „Videomedžiaga paruošiama ypač aukštos raiškos vaizdu (angl. Ultra High Definition, 4K)“, tačiau paslaugų priėmimo-perdavimo metu paaiškėja, kad Videomedžiagos vaizdo raiška neatitinka nurodytos.
9.8. Tiekėjui taikomos netesybos dėl Sutarties įvykdymo užtikrinimo nepratęsimo	Netaikoma
9.9. Tiekėjui taikoma bauda dėl Pirkėjo simbolių, pavadinimo ir ženklo reklamoje ar rinkodaroje naudojimo reikalavimų nesilaikymo bei draudimo naudotis Pirkėjo sukurtais intelektiniais veiklos rezultatais nesilaikymo	Netaikoma
9.10. Kitos netesybos	Netaikoma
10. ESMINĖS SUTARTIES SĄLYGOS	
10.1 Esminės Sutarties sąlygos	Netaikoma
10.2. Dideli arba nuolatiniai esminės Sutarties sąlygos vykdymo trūkumai	Netaikoma
11. SUTARTIES GALIOJIMAS IR KEITIMAS	
11.1. Sutarties sudarymas ir įsigaliojimas	Ši Sutartis laikoma sudaryta ir įsigalioja nuo Sutarties pasirašymo dienos (antrosios Šalies pasirašymo dieną). Sutartis galioja iki visiško prievolių įvykdymo.
11.2. Sutarties galiojimo termino pratęsimas	Netaikoma
12. SUTARTIES NUTRAUKIMAS	
12.1. Sutarties nutraukimo pagrindai	Sutartis gali būti nutraukiama rašytiniu Šalių susitarimu arba vienašališkai. Bendrosiose sąlygose nustatyta tvarka.
12.2. Esminiai Sutarties pažeidimai	12.2.1. jeigu Tiekėjas nevykdo prisiimtų įsipareigojimų už Sutartyje nustatytą Sutarties kainą / įkainius; 12.2.2. jeigu paaiškėja, kad Tiekėjas nevykdo įsipareigojimų, kurie pasiūlymų vertinimo metu pirkimo dokumentuose buvo nustatyti kaip pasiūlymų vertinimo kriterijai ir už kuriuos Tiekėjui buvo skiriamos reikšmės, kai pasiūlymas vertintas pagal kainos / sąnaudų ir kokybės santykį ir Tiekėjas per 30 dienų neištaiso pažeidimų; 12.2.3. Tiekėjo kvalifikacija tapo nebeatitinkančia pirkimo dokumentuose nustatytų Sutarties tinkamam vykdymui būtinų

	reikalavimų ir šie neatitikimai nebuvo ištaisyti per 14 (keturiolika) kalendorinių dienų nuo kvalifikacijos tapimo neatitinkančia dienos; 12.2.4. Tiekėjas pažeidžia šios Sutarties nuostatas, reglamentuojančias konkurenciją, intelektinės nuosavybės ar konfidencialios informacijos valdymą; 12.2.5. Tiekėjas 2 (du) kartus pažeidžia esminę Sutarties sąlygą.
13. APLINKOS APSAUGOS IR SOCIALINIAI KRITERIJAI	
13.1. Su perkamomis paslaugomis susiję aplinkos apsaugos kriterijai	Aplinkos apsaugos kriterijai Paslaugoms nustatomi vadovaujantis aplinkos apsaugos kriterijų taikymo, vykdant žaliuosius pirkimus, tvarkos aprašu, patvirtintu 2011 m. birželio 28 d. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro įsakymu Nr. D1-508 „Dėl Aplinkos apsaugos kriterijų taikymo, vykdant žaliuosius pirkimus, tvarkos aprašo patvirtinimo“. Aplinkos apsaugos kriterijai nustatyti Sutarties priede Nr. 3 „Aplinkos apsaugos kriterijai“ Nustačius, kad Tiekėjas šiame papunktyje nustatyto kriterijaus (-jų) nesilaiko, Tiekėjui taikoma Specialiųjų sąlygų 9.5 punkte nurodyto dydžio bauda.
13.2. Su perkamomis Paslaugomis susiję socialiniai kriterijai	Netaikoma
14. BENDRŲJŲ SĄLYGŲ PAKEITIMAI IR PAPILDYMAI	
14.1.	Sutarties Bendrosiose sąlygose nurodytos alternatyvios nuostatos (su priedašu „jei taikoma“ ir pan.) taikomos tik tokiu atveju, jeigu jos konkrečiai aprašomos Sutarties Specialiosiose sąlygose arba prieduose.
15. SUTARTIES PRIEDAI	
15.1. Priedas Nr. 1	Techninė specifikacija
15.2. Priedas Nr. 2	Pasiūlymas
15.3. Priedas Nr. 3	Aplinkos apsaugos kriterijai

TECHNINĖ SPECIFIKACIJA

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

Antra pirkimo dalis – paslaugos reikalingos projekto „Nenašių medynų pertvarkymas siekiant padidinti miškų prisitaikymo prie klimato kaitos galimybes ir efektyviau vykdyti anglies dvideginio absorbavimą miškuose“ įgyvendinimui.

Tiekėjas teikdamas paslaugas turės:

1. Organizuoti seminarus (patalpų ir kavos pertraukų organizavimas).
2. Organizuoti lauko dienas (patalpų ir kavos pertraukų organizavimas).
3. Organizuoti dalijimosi ūkininkavimo patirtimi grupių veiklą (patalpų ir kavos pertraukų organizavimas).
4. Įvykdyti parodomąjį bandymą.
5. Parengti parodomąjo bandymo videomedžiagą.

Tiekėjas, teikdamas paslaugas pagal šią techninę specifikaciją, privalo užtikrinti tinkamą paslaugų įgyvendinimo koordinavimą, veiklų planavimą, pažangos stebėseną bei rizikų valdymą. Tiekėjas atsako už viso paslaugų teikimo proceso organizavimą ir priežiūrą, siekiant užtikrinti sklandų, kokybišką ir savalaikį sutartinių įsipareigojimų įvykdymą.

Tiekėjas, teikdamas paslaugas privalo: (i) stebėti paslaugų pažangą ir ją aptarti su perkančiąja organizacija; (ii) identifikuoti paslaugų įgyvendinimo rizikas, įvertinti jų poveikį bei taikyti tinkamas rizikų valdymo priemones; (iii) organizuoti veiklų eigą, nustatyti prioritetus ir planuoti išteklių panaudojimą; (iv) įsivertinti paslaugų efektyvumą, galimus siūlymus dėl tobulinimo; (v) bendradarbiauti su atitinkamomis suinteresuotomis šalimis (pvz., techniniais specialistais, tyrimų dalyviais, institucijomis), siekiant užtikrinti paslaugų integravimą į praktinį kontekstą; (vi) analizuoti informaciją, sisteminti išvadas bei inicijuoti sprendimus dėl paslaugų koregavimo ar tobulinimo; (vii) savarankiškai valdyti kompleksinius procesus; (viii) kritiškai vertinti informaciją iš įvairių šaltinių; (ix) priimti atsakingus sprendimus dėl darbo eigos, rizikų ir rezultatų interpretavimo; (x) koordinuoti veiklas, apimančias tiek praktinius, tiek analitinius aspektus.

II SKYRIUS PIRKIMO OBJEKTO APIMTIS

Perkančioji organizacija – Kauno inžinerijos kolegija.

Pirkimo objektas – projekto „Nenašių medynų pertvarkymas siekiant padidinti miškų prisitaikymo prie klimato kaitos galimybes ir efektyviau vykdyti anglies dvideginio absorbavimą miškuose“ parodomųjų bandymų įgyvendinimo ir susijusios paslaugos.

BVPŽ kodas – 77100000 Žemės ūkio paslaugos.

Projekto įgyvendinimo laikotarpis – 2025 m. kovo 3 d. – 2027 m. vasario 28 d.

Paslaugų teikimo laikotarpis – nuo sutarties įsigaliojimo dienos iki 2027 m. vasario 28 d.

Paslaugos teikėjas teikdamas paslaugas turės Perkančiajai organizacijai suteikti komplementarią parodomųjų bandymų įgyvendinimo paslaugą, kurią sudaro šie elementai:

1. Pasiruošimas parodomiesiems bandymams.
2. Parodomųjų bandymų įrengimas.
3. Parodomųjų bandymų įvertinimas.
4. Parodomųjų bandymų rezultatų pristatymas.

Dėl pastaraisiais metais stiprėjančios klimato krizės, vis plačiau pripažįstama miškų ekosistemų svarba anglies kaupime. Miškai geba ilgam laikotarpiui absorbuoti aplinkoje esantį anglies dioksidą, kaupdami anglį įvairiuose ekosistemų sluoksniuose. Miškuose sukaupia apie 80% visos biosferos biomasės, iš kurios daugiau nei 60% pasaulio biomasės yra medienoje.

Miškų CO₂ kaupimo potencialas priklauso nuo miško tipo, medynų amžiaus, vykdomos ūkinės veiklos, klimato kaitos ir biotinių veiksnių. Paskutinių metų gausūs tyrimai atskleidė, kad taikant tinkamas ūkinės priemonės miškuose galima padidinti medynų gebėjimą kaupti anglį.

Neproduktyvių medynų pertvarkymas leistų sukurti tinkamą medyno struktūrą, rūšinę sudėtį ir optimalų tankumą, kurie padėtų medžiams maksimaliai išnaudoti erdvinius išteklius, taip padidinant medynų našumą ir anglies absorbavimą biomasėje. Šiltnamio efektą sukeliančių dujų, šiuo atveju CO₂ kaupimas biomasėje yra reikšmingas klimato kaitos švelninimo veiksnys, kuris kartu ženkliai prisideda prie žaliosios energijos išteklių gausinimo.

Parodomąjo bandymo tikslas – pademonstruoti nenašių medynų pertvarkymo būdus užtikrinančius klimato kaitos švelninimą per medynų našumo didinimą ir maksimalų CO₂ kaupimą biomasėje.

Perkamų paslaugų apimtys nurodytos žemiau pateikiamoje lentelėje. Parodomajam bandymui reikalingų priemonių ir paslaugų sąrašas pateikiamas Techninės specifikacijos 1-2 prieduose.

2 lentelė. Antros pirkimo dalies paslaugų apimtys

Projekto biudžeto eil. Nr.	Paslauga	Mato vnt.	Kiekis	Pastabos
1	2	3	4	5
3.1.	Patalpų ir (arba) įrangos (kompiuterių, demonstravimo technikos) nuoma			
3.1.1.	Patalpų ir įrangos nuoma lauko dienoms	vnt.	9	Renginio trukmė 3 val. (4 ak. val.)
3.1.2.	Patalpų ir įrangos nuoma seminarams	vnt.	2	Renginio trukmė 3 val. (4 ak. val.)
3.1.3.	Patalpų ir įrangos nuoma dalijimosi ūkininkavimo patirtimi grupių susitikimams	vnt.	16	Renginio trukmė 3 val. (4 ak. val.) 4 grupės po 4 renginius
3.4.	Seminarų, lauko dienų ir grupių susitikimų dalyvių aprūpinimo maistu išlaidos			
3.4.1.	Lauko dienų dalyvių aprūpinimo maistu išlaidos	porc.	160	Renginio metu viena kavos pertraukėlė
3.4.2.	Seminarų dalyvių aprūpinimo maistu išlaidos	porc.	40	Renginio metu viena kavos pertraukėlė

Projekto biudžeto eil. Nr.	Paslauga	Mato vnt.	Kiekis	Pastabos
1	2	3	4	5
3.4.3.	Grupių susitikimų dalyvių aprūpinimo maistu išlaidos	porc.	64	Renginio metu viena kavos pertraukėlė. 4 grupės po 4 dalyvius, po 4 renginius
5.1.	Priemonių, medžiagų, prekių, paslaugų įsigijimas			
5.1.1.	Privatų miškų medynų, kuriuose rengiami parodomieji bandymai, matavimai	vnt.	8	
5.1.2.	Miškotvarkos projektų rengimas miško sklypams, kuriuose rengiami parodomieji bandymai	vnt.	8	
5.1.3.	Retinamųjų kirtimų vykdymas medynuose kuriuose rengiami parodomieji bandymai	vnt.	8	
5.1.4	Miško sodmenų įsigijimas miško sklypams, kuriuose rengiami parodomieji bandymai	kompl.	8	2300 vnt. sodinukų vienam bandymui
5.1.5	Dirvos įdirbimas miško sklypuose, kuriuose rengiami parodomieji bandymai	vnt.	8	
5.1.6	Miško polajinių želdinių įveisimas miško sklypuose, kuriuose rengiami parodomieji bandymai	kompl.	8	2300 vnt. sodinukų sodinimas vienam bandymui
5.1.7	Miškų valdoje planuojamų medynų naudojimo ir kitų miškotvarkos priemonių efektyvumo vertinimas	vnt.	8	
5.1.8	Medynų dendrometrinių rodiklių matavimo priemonių įsigijimas	kompl.	1	Sulankstomos žerglės, 2 vnt.; Skalsumatis, 3 vnt.
5.3.	Parodomojo bandymo videomedžiagos parengimo išlaidos	vnt.	1	

III SKYRIUS REIKALAVIMAI PIRKIMO OBJEKTO ELEMENTAMS

PIRMAS SKIRSNIS PATALPŲ IR (ARBA) ĮRANGOS (KOMPIUTERIŲ, DEMONSTRAVIMO TECHNIKOS) NUOMA

Patalpų ir įrangos (kompiuterių, demonstravimo technikos) nuoma apima auditorijos ar kitos renginiui pritaikytos patalpos, įskaitant kompiuterių, demonstravimo techniką, nuoma,

kuri atitinka higienos, klausytojų saugos ir sveikatos, priešgaisrinės saugos reikalavimus ir joje telpa numatytas kiekis dalyvių.

ANTRAS SKIRSNIS

SEMINARŲ, LAUKO DIENŲ IR GRUPIŲ SUSITIKIMŲ DALYVIŲ APRŪPINIMAS MAISTU

Dalyvių maitinimą sudaro (kiekvienam dalyviui vieno renginio metu): kavos pertraukėlė (kava, arbata, cukrus, konditerijos gaminyje arba užkandis). Nesant galimybei renginio vietoje pateikti karšto maisto, pateikiamas sausas daiktas. Maistas ir gėrimai gali būti pateikiami vienkartinuose induose su vienkartiniais įrankiais. Jei maistas ir gėrimai bus pristatomi į patalpas, jie turi būti specialioje taroje, skirtoje maistui ir gėrimams gabenti/pervežti, užtikrinančioje reikalingą temperatūrinį režimą ir apsaugą nuo taršos.

TREČIAS SKIRSNIS

PARODOMOJO BANDYMO ĮRENGIMAS IR VYKDYMAS (DEMONSTRAVIMAS) PAGAL PARODOMOJO BANDYMO METODIKĄ

Tiekėjas sutarties įgyvendinimo metu vadovaudamasis pateikta metodika ir atitinkamais techninės specifikacijos priedais turės įrengti numatytą kiekį parodomųjų bandymų, juos prižiūrėti, surinkti empirinius duomenis ir atlikti susijusias veiklas nurodytas šios techninės specifikacijos prieduose.

Reikalavimai parodomųjų bandymų įrengimui:

Tiekėjas naudodamas Techninės specifikacijos 1 priede esančioje metodikoje nurodytas priemones ir papildomas priemones bei atsižvelgdamas į Techninės specifikacijos 2 priede esančias pastabas turės įrengti 8 parodomuosius bandymus.

Perkančioji organizacija suformuoja 4 dalijimosi ūkininkavimo patirtimi grupes (toliau – grupė). Parodomasis bandymas yra įrengiamas dviejose skirtingose kiekvienos grupės narių ūkių ir (arba) įmonių valdose.

Preliminarūs rajonai, kuriuose planuojama įrengti parodomuosius bandymus: Plungės r. sav., Alytaus r. sav., Prienų r. sav., Utenos r. sav., Panevėžio r. sav., Tauragės r. sav., Kelmės r. sav. Perkančioji organizacija vienašališkai gali pakeisti parodomųjų bandymų įrengimo rajonus, ne vėliau kaip per 90 dienų nuo sutarties pasirašymo dienos.

KETVIRTAS SKIRSNIS

PARODOMOJO BANDYMO VIDEOMEDŽIAGOS PARENGIMAS

Tiekėjas sutarties įgyvendinimo metu, parengia parodomųjų bandymų videomedžiagą, kurioje pristatomas projektas, parodomasis bandymas ir kita aktuali metodinė medžiaga. Į videomedžiagos parengimo kainą įskaičiuota: kelionės išlaidos į filmavimo vietas, scenarijaus parengimas, filmavimas, montavimas, kompiuterinė grafika ir kitos susijusios išlaidos.

Galutinis videomedžiagos formatas tinkamas vaizdo klipo transliavimui žiniasklaidos priemonėse (televizijoje, internete), kitoje skaitmeninėje erdvėje bei pristatymui renginiuose. Videomedžiaga pateikiama įrašyta laikmenoje be apsaugos kodų (neužrakinta).

Reikalavimai videomedžiagos parengimui:

Parengta videomedžiaga siekiama supažindinti su parodomuoju projektu, kuriame neproduktyviuose medynuose demonstruojamos jų pertvarkymo galimybės. Projekte akcentuojama, kaip formuojant tinkamą medyno struktūrą, rūšinę sudėtį ir optimalų tankumą galima efektyviau išnaudoti erdvinį išteklių, padidinti medynų našumą bei anglies absorbuojamą biomasę.

Videomedžiagos parengimą sudaro:

- Būsimos videomedžiagos formato parinkimas, kuriamos medžiagos tikslo su formatu ir galutiniu rezultatu suderinimas;
- Scenarijaus parengimas;
- Filmavimas: parodomojo bandymo pradžioje diegiant prietaisus; filmavimas parodomųjų eigoje bandymų vietose skirtingais vegetacijos laikotarpiais; ūkininkų interviu filmavimas ūkiuose projekto pradžioje ir projekto pabaigoje; viešinimo renginių filmavimas (lauko dienos, seminarai); interviu su mokslininkais filmavimas (pradžioje bandymų ir pabaigoje).
- Medžiagos gamyba pagal scenarijų (tekstas, įgarsinimas, vizualizacijos gautos projekto metu grafinės medžiagos ir t.t.).
- Videomedžiagos trukmė ne mažiau kaip 20 min.
- Videomedžiaga paruošiama aukštos raiškos vaizdu (angl. High Definition, HD / Full HD) ir (ar) ypač aukštos raiškos vaizdu (angl. Ultra High Definition, 4K).

Techninės specifikacijos
1 priedas

(antra pirkimo dalis)

**PROJEKTO „NENAŠIŲ MEDYNŲ PERTVARKYMAS SIEKIANČIĄ PADIDINTI
MIŠKŲ PRISITAIKYMO PRIE KLIMATO KAITOS GALIMYBES IR
EFEKTYVIAU VYKDYTI ANGLIES DVIDEGINIO ABSORBAVIMĄ MIŠKUOSE“
PARODOMŲJŲ BANDYMŲ METODIKĄ**

Parodomųjų bandymų

**NENAŠIŲ MEDYNŲ PERTVARKYMO SIEKIANČIŲ PADIDINTI
MIŠKŲ PRISITAIKYMO PRIE KLIMATO KAITOS
GALIMYBES IR EFEKTYVIAU VYKDYTI ANGLIES
DVIDEGINIO ABSORBAVIMĄ MIŠKUOSE**

METODIKA

Girionys
2024

PARODOMOJO BANDYMO PAGRINDIMAS

Planuojamu parodomųjų bandymų aktualumas.

Pastaraisiais metais vis labiau pripažįstama miškų ekosistemų reikšmė kovojant su klimato kaita, kadangi jie formuoja apie 80% pasaulinės biomasės, kurioje sekvestracijos būdu kaupiami dideli CO₂ kiekiai. Tačiau dėl didelio iškastinio kuro naudojimo, miškai geba kompensuoti tik 22% bendro CO₂ emisijų kiekio. Lietuva yra užsibrėžusi tikslą iki 2050 metų tapti neutralia anglies dioksido šalimi, siekdama sumažinti ŠESD kiekį 80%, lyginant su 1990 metais, o likusius 20% kompensuoti per LULUCF tame tarpe ir miškininkystės sektorių. Naujausiais tyrimais nustatyta, kad taikant tinkamus ūkininkavimo metodus galima pagerinti medynų anglies kaupimo potencialą. Neproduktyvių medynų pertvarkymas padėtų sukurti efektyvesnę medyno struktūrą, kas leistų medžiams geriau išnaudoti erdvinius išteklius ir padidintų anglies absorbavimo pajėgumą bei ekonominę vertę.

Planuojamu parodomųjų bandymų inovatyvumas.

Miško našumo ir medynų auginimo tyrimuose sukaupta pasaulinė patirtis sudarė prielaidas daugybei medynų augimo modelių. Lietuvoje šiuo metu galiojantys teisės aktai projektuojant ūkinę veiklą miškuose įpareigoja laikytis vienintelių, *Miško kirtimų taisyklėse* pateiktų medynų ugdymo normatyvų, kurie koncentruoti tik į našių medynų ugdymą. Tuo tarpu blogesnių parametrų, neproduktyvūs medynai, kurie ir yra potencialiai neišnaudoto CO₂ absorbavimo objektas, kadangi neįsisavina viso mitybos ploto galimybių CO₂ absorbavimui, yra palikti nuošalėje.

Projekto metu parodomieji objektai bus įrengti remiantis pasauline praktika sudaryta metodika, kuri leidžia inovatyviai pažvelgti į neproduktyvių medynų rekonstravimą, kartu supažindinant dalyvius su naujausiomis moksliniais tyrimais grįstomis žiniomis. Parodomąjį bandymo metodikoje pateikti nenašių medynų struktūros pertvarkymo sprendiniai leis suformuoti optimalų medynų tankumą iš perspektyviausių ir labiausiai augavietės ir apšvietimo sąlygas atitinkančių medžių rūšių, sudarant prielaidas maksimaliai išnaudoti miško valdos medynų metinį ŠESD absorbcijos potencialą. Metodikoje numatytų priemonių taikymas prisidėtų prie medynų produktyvumo, o tai savo ruožtu didintų atsinaujinančio kuro išteklius, kurie yra svarbūs siekiant įgyvendinti Europos žaliojo kurso tikslus.

Planuojamu parodomųjų bandymų ekonominis ir aplinkosauginis naudingumas

Vykdamas projektą bus demonstruojama kaip išnaudoti nenašių medynų potencialą efektyvesnei anglies dvideginio absorbcijai, kartu siekiant pertvarkyti juos į mišrius, įvairiaamžius medynus gebančius geriau prisitaikyti prie tokių nepalankių klimato kaitos veiksnių. Medynų pertvarkymo priemonės prisidės prie ūkinės veiklos efektyvumo valdoje, kadangi medyno našumo didėjimas sukuria pridėtinę medyno vertę, o gebėjimas atlaikyti klimato kaitos padarinius, mažina nuostolių riziką.

Darbo tikslas:

Parodomąjo bandymo tikslas – pademonstruoti nenašių medynų pertvarkymo būdus užtikrinančius klimato kaitos švelninimą per medynų našumo didinimą ir maksimalų CO₂ kaupimą biomasėje.

Darbo uždaviniai:

1. Nustatyti atrenkamų parodomiesiems bandymams medynų augavietės tipą ir atlikti dendrometrinių rodiklių matavimus, siekiant įvertinti medynų būklę ir tinkamumą pertvarkymo darbams.
2. Sukurti efektyvų ūkinių priemonių planą, kuris optimaliai išnaudotų naudmenas anglies dvideginio absorbavimo požiūriu.
 - 2.1. Parinkti medžių rūšis, kurios atitinka valdos augavietės sąlygas ir yra pajėgios formuoti našius medynus, atsižvelgiant į klimato kaitos sukeltus veiksnius.
 - 2.2. Paruošti medynus polajinių želdinių įveisimui parenkant rekonstrukcinių kirtimų intensyvumą, dirvos paruošimo technologijas ir želdinių įveisimo schemas.
 - 2.3. Atkurti optimalų medyno tankumą ir rūšinę sudėtį efektyviausiai išnaudojančią medyno potencialą klimato kaitos švelninimui per efektyvesnį anglies dvideginio kaupimą medyno biomasėje.
3. Įvertinti medynų pertvarkymo priemonių efektyvumą,

PARODOMOJO BANDYMO ĮRENGIMO METODIKA

1. Vietos parinkimas parodomiesiems bandomiesiems nenašių medynų pertvarkymo darbams vykdyti

Parodomąjo bandymo nenašių medynų pertvarkymo darbams vykdyti minimalus sklypo plotas turi būti apie 1-2 ha. Medynas turi atitikti III selekcinės grupės reikalavimus t.y. medyno santykinis skalsumas 0,6 ir mažiau; bonitetas III –V klasės; pažeistų medžių skaičius – daugiau kaip 20 %; blogų (neiškertu stiebu, kreivų, suktų, plyšusių, dvišakių, pleištinėmis šakomis) stiebų skaičius – daugiau kaip 20 %; stambiašakių medžių skaičius – daugiau kaip 20 %.

Tyrimų vietos parenkamos taip, kad parodomieji bandymai apimtų plačią miškų įvairovę pagal jų rūšinę sudėtį, našumą bei augaviečių tipus bei skirtingas geografines vietas. Tai sudarys geresnes prielaidas parodomųjų bandymų ir projekto rezultatų sklaidai.

Informacija miško savininkams ir miško darbų įmonėms apie parodomąjo bandymo vietų atranką buvo paskelbtos KMAIK ir LIK internetiniuose portaluose nuorodos:

- <https://www.kmaik.lt/miskininkystes-ir-krastotvarkos-fakultetas-4>
- <https://www.lik.tech/naujienos/ivykiai/kvieciame-misko-savininkus-prisijungti-prie-projekto-skirto-nenasi-medynu-pertvarkymui>

2. Atrenkamų parodomiesiems bandymams medynų augavietės tipo nustatymas bei dendrometrinių rodiklių matavimas

Prieš įrengiant parodomąjį bandymą atrinkto medyno pertvarkymo projektui parengti reikia atlikti miško sklypo dirvos tyrimus ir atlikti medyno būklės vertinimą bei nustatyti jo dendrometrinius rodiklius.

2.1 Medyno augavietės tipo nustatymas

Nustatant sklypo *augavietės tipą* reikia vertinti jos granuliometrinę sudėtį ir rūgštingumą. Tuo tikslu agrocheminiu grąžtu imami dirvos bandiniai. Dirvožemio bandiniai paimami ne mažiau kaip dešimtyje sklypo vietų. Dirvos tyrimo vietos išdėstomos sklypo istrižainėje sisteminės atrankos būdu. Tiriamasis sluoksnis – 0-50 cm. Dirvožemio granuliometrinė sudėtis nustatoma naudojant specialiąją laboratorinę įrangą. Dirvožemio rūgštingumas nustatomas *Ph*-metru.

Miško augavietės tipas nustatomas pagal rodiklius labiausiai lemiančius miško našumą – dirvožemio *drėgnumą*, *dirvodarines uolienas*, *derlingumą*, *dirvožemių tipus*, taikant miško augaviečių klasifikavimo schemą (1 pav.).

Miško augaviečių klasifikavimo schemoje taikomi žymėjimai

Dirvožemio drėgnumo indeksai:

Š – šlaitų dirvožemiai (nuolydis daugiau kaip 15 laipsnių);

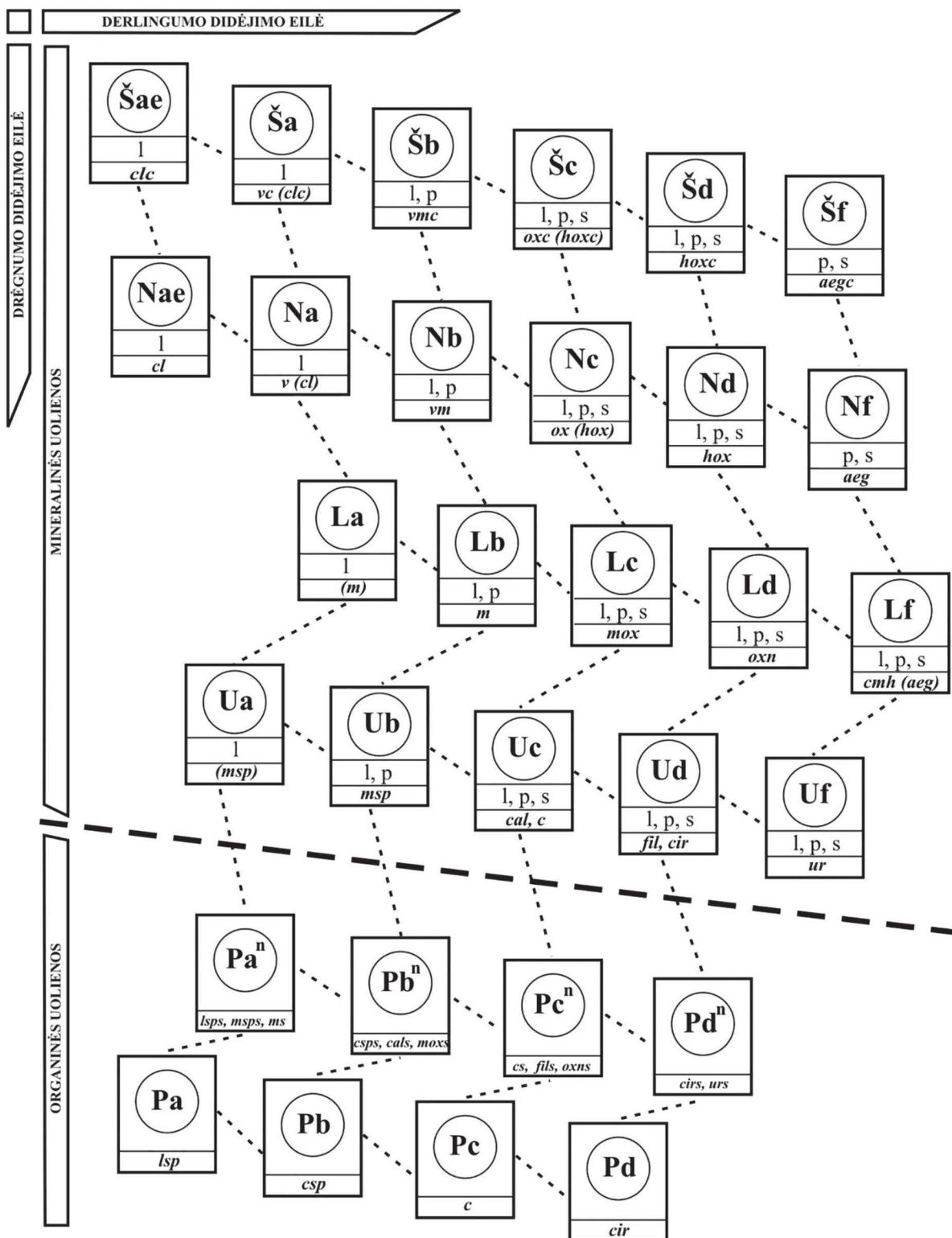
N – normalaus drėgnumo dirvožemiai (sausos, lygaus reljefo dirvos, kurių paviršiuje vanduo ilgiau nesilaiko);

L – laikino perteklinio drėgnumo dirvožemiai (šlapokos dirvos, kurių paviršiuje lietingais periodais ilgai telkšo vanduo, dėl ko paviršiuje susiformuoja mikro pakilimai ir įdubimai (kupstai);

U – pastoviai perteklinio drėgnumo, užmirkę dirvožemiai (šlapios dirvos, kurių paviršiuje beveik nuolat telkšo vanduo, o jų paviršiuje susiformavęs nestoras (iki 30 cm storio) durpių sluoksnis);

M – pelkiniai (durpiniai) nusausinti dirvožemiai;

P – pelkiniai (durpiniai) nenusausinti dirvožemiai (labai šlapios dirvos, kurių paviršiuje nuolat telkšo vanduo, o jų paviršiuje susiformavęs storas (daugiau kaip 30 cm storio) durpių sluoksnis).

1 pav. Miško augaviečių klasifikavimo schema

Dirvodarinės uolienos:

l – lengvos (smėliai, priesmėliai, gargždai, žvirgždai, žvyrai, kalkių tufai)

s – sunkios (priemoliai, moliai, dolomitai, klintys, slūgsančios ne giliau kaip 0,4 m nuo dirvos paviršiaus)

p – dvinarės (lengvos uolienos ant sunkių uolienų, slūgsančių 0,5–2,0 m gylyje).

Dirvožemio derlingumo indeksai:

a – labai nederlingi (dažniausiai smėlio dirvos, kuriose daugiausiai auga skurdokos pušys);

b – nederlingi (dažniausiai priemolio dirvos, kuriose gerai pušys, dažnokai pasitaiko eglių ir beržų);

c – derlingi (dažniausiai priemolio dirvos, kuriose gerai auga eglės, beržai, šlapiose vietose juodalksniai);

d – labai derlingi (dažniausiai molio dirvos, kuriose gerai auga ąžuolai, beržai, drebulės, šlapiose vietose juodalksniai);

f – ypatingai derlingi (dažniausiai molio dirvos, kuriose gerai auga uosiai).

e – degraduoti (vėjo, vandens, erozijos, gaisrų).

Dirvožemių tipai:

J – jaurinis; **VK** – velėninis karbonatinis; **JP** – jaurinis pelkinis; **VG** – velėninis glėjinis; **P** – pelkinis.

Kiti simboliai:

1, 2 – dirvožemių sisteminio sąrašo eilės numeris

(3, 4, 40, 47) – rečiau pasitaikantys dirvožemiai

v – miško tipų serija (*vacciniosa*)

s – indeksas, rodantis nusausintų miško (*sico*) tipus.

Trofotopui **a** yra būdingos jaurios ir aukštutinio tipo durpiniai dirvožemiai, **b** – jauriniai ir tarpinio tipo durpiniai dirvožemiai, **c** – velėniniai jauriniai bei durpiški jauriniai, **d** ir **f** – velėniniai karbonatiniai, kaip ir **c** – mezotrofiniai žemutinio tipo durpiniai dirvožemiai ir jauriniai, velėniniai jauriniai, velėniniai karbonatiniai bei erozijos nuardyti dirvožemiai.

Hidrotopui **L** būdingi įvairūs glėjiški, **U** – įvairūs glėjiniai, **P** – durpiniai dirvožemiai. Nustatant miško augavietės tipus yra labai svarbu atkreipti dėmesį į nusausinimo būvimą bei jo senumą. Tuose pačiuose miško augaviečių tipuose priklausomai nuo nusausinimo senumo, **Pa**, **Pb** ir **Pc** miško augavietėse išskiriami trys skirtingi miško tipai: neseniai nusausintas, seniau, todėl neintensyviai nusausintas ir intensyviai nusausintas. **Pd** augavietėje išskiriami du miško tipai: nusausintas lieknas be ryškesnių pakitimų ir juodgiris durpinis su pakitimais.

Pagal dirvožemio tyrimo rezultatus nustatomas sklypo miško augavietės tipas.

2.2 Medyno dendrometrinių rodiklių matavimai

Atrinktų bandymams medynų *dendrometrinių rodiklių matavimai*, atliekami taikant instrumentinį-atrankinį kampinės medžių apskaitos (Biterlichio) būdą.

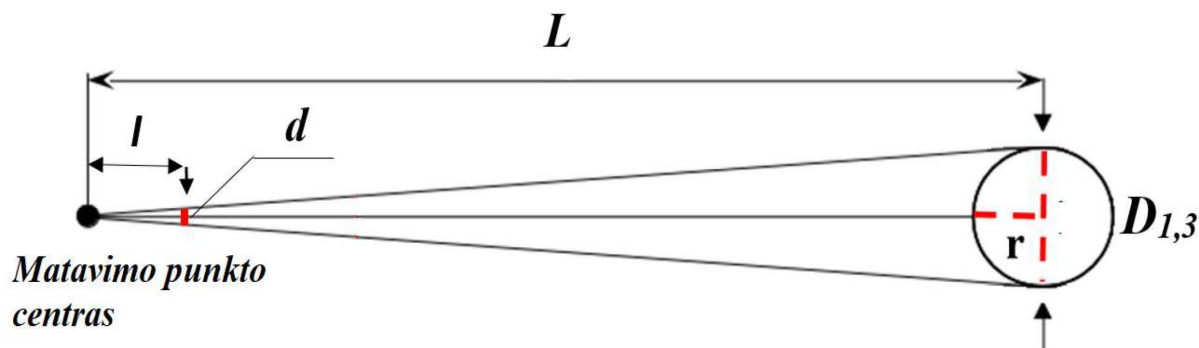
V. Biterlichio pasiūlyto būdo medyno skerspločių sumai nustatyti esmė slypi jo sukurto prietaiso konstrukcijoje ir matuojamo medžio skersmens bei atstumo nuo matavimo punkto centro iki to medžio centro santykio (2 pav.):

$$D_{1,3} : L = d : l$$

čia: $D_{1,3}$ – medžio skersmuo 1,3 m aukštyje *cm*,

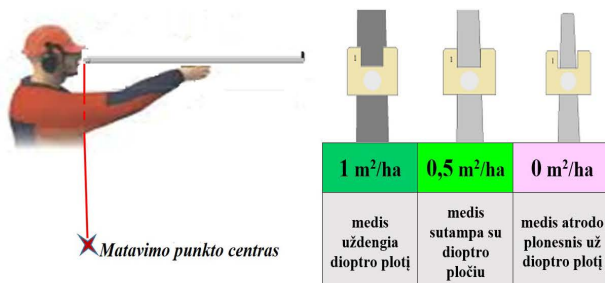
L – atstumas, nuo matuotojo akies (matavimo punkto centro) iki medžio centro 1,3

m aukštyje cm ,
 d – prietaiso dioptro (matuojamosios plokštelės) plotis cm ,
 l – atstumas nuo matuotojo akies iki dioptro cm .

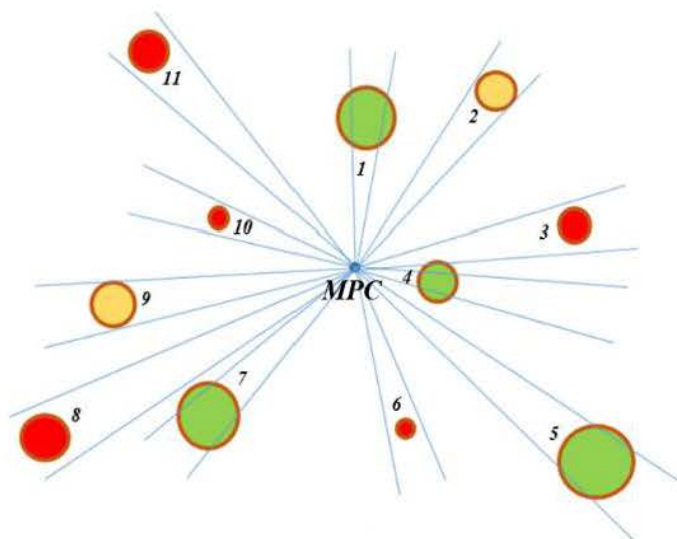
2 pav. V. Biterlichio pasiūlyto būdo medyno skerspločių sumai nustatyti schema

V. Biterlichio prietaiso taikymas medyno skerspločių sumos matavimui. Matuotojas atsistoja matavimo punkto centre, kaip pavaizduota 3 paveiksle, prideda horizontaliai laikomą prietaisą prie akies ir nukreipia jo dioptrą paeiliui į aplink augančius medžius. Matuotojas vizuoja taikydamas į stiebus 1,3 m aukštyje nuo šaknies kaklelio. Sukantis apskaitos punkto centre 360⁰ yra suskaičiuojami visi medžiai, kurie uždengia lazdelės gale esančio dioptro (matuojamosios plokštelės) plotį.

3 pav. Medyno skerspločių sumos matavimas su V. Biterlichio prietaisu

Tuo atveju, kai naudojamas originalus V. Biterlichio prietaisas ($d : l = 2 : 100 = 1 : 50$), tuomet 1 medis visiškai uždengiantis prietaiso dioptro (matuojamosios plokštelės) plotį atitinka 1 m²/ha medyno skerspločių sumos (3 pav. ir 4 pav. 1, 4, 5 bei 7 medžiai). Kai vizuojamo medžio skersmuo 1,3 m aukštyje tiksliai sutampa prietaiso dioptro pločiu (3 pav. ir 4 pav. 2 bei 9 medžiai), tuomet toks medis atitinka 0,5 m²/ha medyno skerspločių sumos. Trečiu atveju, kai vizuojami medžiai atrodo plonesni už prietaiso dioptro plotį, jie – neskaičiuojami (3 pav. ir 4 pav. 3, 6, 8, 10 bei 11 medžiai).

4 pav. Nustatant medyno skerspločių sumą matavimo punkte (MPC) išmatuoti medžiai su V. Biterlicho prietaisu

Kampinio matavimo punktų skaičius ir išdėstymas medyje. Tyrimais nustatyta, kad norint nustatyti medyno tūrį $\pm 15\%$ tikslumu (prie tikimybės 0,683) reikia (priklausomai nuo medyno ploto, santykinio skalsumo ir taikomo V. Biterlicho prietaiso koeficiento) ne mažiau kaip 5-13 matavimo punktų (1 lentelė).

1 lentelė. Minimalus kampinio matavimo punktų skaičius

Medyno plotas <i>ha</i>	Medynų skalsumo grupė			
	0,3–0,5		0,6–1,0	
	K=2	K=1	K=2	K=1
	Matavimo punktų skaičius <i>vnt.</i>			
iki 1,5	5	5	5	4
1,5–2,5	8	7	7	5
2,6–5,0	10	8	8	6
5,1–10,0	12	9	10	7
daugiau kaip 10,0	13	10	11	8

Taikant medyno kampinio matavimo būdą irgi turi būti užtikrinta vienoda tikimybė visiems medžiams patekti į apskaitą, todėl matavimo punktų centrai turi būti išdėstyti pagal atsitiktinės (sisteminės) atrankos principus. Atstumą tarp matavimo punktų galima nustatyti pagal formulę:

$$L = 100 \sqrt{\frac{Q}{n}}$$

čia L – atstumas tarp matavimo punktų m ,
 Q – sklypo plotas ha ,
 n – planuojamas matavimo punktų skaičius (1 lentelė) *vnt.*

Paprastai pradinis apskaitos taškas parenkamas atsitiktinai arba sutapatinamas su aiškiu orientyru, o kiti – pagal kvadratinį tinklėlį, orientuotą ŠP, RV kryptimis. Medyno plane pažymimos punktų vietos bei jų numeriai.

Matavimo punktų centrai medyne išdėstomi naudojant *GPS* prietaisą. Matavimo punkto centras medyne pažymimas jame įsmeigiant apie 30 cm ilgio žymeklį. Jeigu numatyta matuotojo atliekamų matavimų kontrolė, tuomet ant žymeklio turi būti užrašytas punkto eilės numeris. Be to matavimo punkte parenkamas ir dažų juosta (minimalus dažų juostos ilgis – 100 mm, plotis – 20 mm) pažymimas punkto suradimo medis (dažų juosta medis pažymimas iš matavimo punkto pusės). Punkto dokumentacijoje nurodoma šio medžio rūšis bei padėtis (azimutas ir atstumas iki punkto centro).

Matavimo prietaiso parinkimas. Matuoti medyno skerspločių sumą galima ir su originaliu V. Biterlichio prietaisu, ir su modifikuotais, tačiau tyrimais nustatyta, kad ergonomikos, darbo sąnaudų ir matavimo tikslumo požiūriu racionaliausia matuojant jaunuolynus naudoti prietaisą su koeficientu $K = 0.5$, viduramžius ir bręstančius medynus – su koeficientu $K = 1$, brandžius ir perbrendusius – su koeficientu $K = 2$ ar $K = 4$ (2 lentelė).

2 lentelė. Racionaliausi V. Biterlichio prietaiso parametrai matuojant skirtingo vidutinio skersmens medynus

Vidutinis medyno skersmuo <i>cm</i>	V. Biterlichio prietaiso koeficientas (K)	Prietaiso grandinėlės (lazdelės) ilgio ir dioptro pločio santykis (B_s)
iki 12	0,5	70,7107
12-24	1	50
24 -36	2	35,3553
36 ir daugiau	4	25

Prieš pradėdant matuoti medynus su V. Biterlichio prietaisu verta patikrinti jo parametrus. Dėl to reikia išmatuoti prietaiso grandinėlės (lazdelės) ilgį ir dioptro plotį. Po to reikia apskaičiuoti teorinį dioptro plotį taikant formulę:

$$d_t = \frac{l \sqrt{K}}{50}$$

čia d_t – apskaičiuotas V. Biterlichio prietaiso dioptro plotis *mm*,
 l – išmatuotas prietaiso grandinėlės (lazdelės) ilgis *mm*,
 K – prietaiso koeficientas.

Po šio patikrinimo V. Biterlichio prietaisą galima naudoti tik tuo atveju, jeigu išmatuotas dioptro plotis yra lygus apskaičiuotajam.

Medyno matavimas matavimo punktuose. Kiekviename matavimo punkte su pasirinktu ir patikrintu V. Biterlichio prietaisu nustatoma kiekvieno miško elemento skerspločių suma.

Matuojant skerspločių sumą reikia ypatingai atidžiai matuoti taip vadinamus „*ribinius*“ medžius t.y. medžius dėl kurių matuotojas abejoja – imti juos į apskaitą ar ne. Jeigu matuotojas

turi mažesnę patirtį – abejonių būna daugiau ir gali būti padaroma daugiau matavimo klaidų. Tokiems matuotojams tobulinant įgūdžius reikia atlikinėti „*ribinių*“ medžių kontrolinius matavimus. Tai atliekama tokiu būdu: 1) išmatuojamas atstumas (1 cm tikslumu) nuo matavimo punkto centro iki „*ribinio*“ medžio centro 1,3 m aukštyje, 2) išmatuojamas „*ribinio*“ medžio skersmuo 1,3 m aukštyje (0,1 cm tikslumu). Matuojant skersmenį žerглиų kojelės turi būti nukreiptos į matavimo punkto centrą. Pagal šių matavimų rezultatus objektyviai nustatoma ar kontroliuojamas medis turi būti apskaitomas ar ne:

- jeigu išmatuotas atstumas yra *didesnis* už „*ribinio*“ medžio skersmens bei V. Biterlichio prietaiso grandinėlės ilgio ir dioptro pločio santykio sandaugą $(D_{1,3}(m) \times B_s)$ – medis į apskaitą **nepatenka**,
- jeigu išmatuotas atstumas yra *lygus* $D_{1,3}(m) \times B_s$ – medis tikrai yra „**ribinis**“,
- jeigu išmatuotas atstumas yra *mažesnis* už $D_{1,3}(m) \times B_s$ medis į apskaitą **patenka**.

Matuotojas atlikęs 10-15 „*ribinių*“ medžių kontrolinius matavimus dažniausiai įgija pakankamus įgūdžius medyno skerspločių sumai nustatyti. Visgi, ir patyręs matuotojas turėtų kartkartėmis atlikti „*ribinių*“ medžių kontrolinius matavimus ir taip palaikyti reikiamus medyno skerspločių sumos nustatymo įgūdžius.

Matavimo punktuose atliekami ir kitų dendrometrinių rudiklių matavimai. Kiekviename matavimo punkte *vyrąjančios* medžių rūšies vidutiniam skersmeniui nustatyti išmatuojami 5 artimiausių punkto centrui medžių skersmenys. Dviems iš jų (vidutiniams) išmatuojamas aukštis. *Kitiems miško elementams* matuojama tiek medžių skersmenų, koks yra tos rūšies koeficientas rūšinėje sudėtyje. Pusei šių medžių matuojamas aukštis. Kiekviename matavimo punkte išmatuojamas *vyrąjančios* medžio rūšies ne mažiau kaip vieno medžio amžius. *Kitų miško elementų* medžių amžiui nustatyti matuotojo pasirinktuose matavimo punktuose parenkama iš viso 2–3 kiekvieno miško elemento vidutinio skersmens medžius.

Medyno tūrio nustatymas. Kiekvieno miško elemento tūris viename hektare apskaičiuojamas taip:

$$M_{ME} = \Sigma G_{ME} \cdot HF_{ME}$$

čia M_{ME} – miško elemento tūris m^3/ha ,
 ΣG_{ME} - miško elemento skerspločių suma m^2/ha ,

Analogiškai apskaičiuojamas ir žuvusių medžių stiebų tūris medyne. Miško elemento formrodis aukštis nustatomas pagal apskaičiuotą miško elemento vidutinį skersmenį ir vidutinį aukštį.

Medyno ardo tūris nustatomas susumuojant medyno ardą sudarančių miško elementų tūrį:

$$M_{MA} = \sum_{ME=1}^k M_{ME}$$

čia: M_{MA} – medyno ardo tūris m^3/ha ,
 k – miško elementų skaičius *vnt.*

Kitų medyno rodiklių nustatymas. Medyno rūšinė sudėtis, medyno vidutinis amžius, medyno vidutinis skersmuo, medyno vidutinis aukštis, medyno santykinis skalsumas bei boniteto klasė ir našumo indeksas nustatomi pagal leidinyje E. Abalikštienė, A. Kuliešis, A. Tebėra, 2023 išdėstytas procedūras.

3. Bandomųjų medynų pertvarkymo projektų rengimas.

Parengtame menkaverčio medyno pertvarkymo projekte turi būti numatyti:

1. Dirvos įdirbimo būdai pritaikyti bandomųjų polajinių miško želdinių įveisimui ir žėlinių formavimosi skatinimui,
2. Bandomųjų polajinių želdinių ir žėlinių rūšinės sudėties parinkimas ir sodinukų išdėstymo želdomoje teritorijoje schemas,
3. Želdinių sodinimo būdai.

3.1 Dirvos įdirbimo būdai pritaikyti bandomųjų polajinių miško želdinių įveisimui ir žėlinių formavimosi skatinimui

Kai kuriais atvejais miško želdinių prigijimui bei jų augimui dirvos paruošimas didelės įtakos neturi. Tai pasakytina apie tuos atvejus kai dirvožemiui būdingas natūralus jo susiklostymas – nepažeistos dirvožemio fizinės savybės ir drėgmės režimas bei nėra grėsmės įsivyrauti nepageidaujamai augalijai. Priešingu atveju ir siekiant sumažinti arba išvengti želdinių priežiūros darbų sąnaudas dirvos paruošimas pageidautinas ir netgi būtinas. Nuo dirvos paruošimo būdo priklauso dirvožemio derlingumas, drėgmės režimas, konkuruojančių augalų tankis bei jų agresyvumas. Pagrindinės dirvožemio savybės, kurias siekiama optimizuoti, taikant dirvos įdirbimo būdus yra dirvožemio tankis ir drėgmės imlumas.

Natūralus miško dirvožemių tankis (jeigu jis nepažeistas) yra labai palankus želdiniams prigyti ir augti. Todėl purenimas ruošiant dirvą nereikalingas, nes tai nepagerina, o kai kuriais atvejais gali netgi pabloginti miško sodmenų prigijimą ir augimą.

Sudurpėjančių dirvožemių ir durpžemių tankis per mažas želdinių prigijimui ir geram jų augimui, bet jį pakeisti dabar esančiomis dirvos ruošimo techninėmis priemonėmis labai sunku.

Nederlingų smėlio dirvožemių drėgmės imlumas yra per mažas, želdiniams prigyti ir augti. Šis dirvožemio požymis yra netgi svarbesnis negu maisto medžiagų trūkumas.

Didžiausią drėgmės imlumą ir daugiausia maisto medžiagų turi humusinis dirvožemio horizontas, todėl ruošiant dirvą jo negalima pašalinti – priešingai, pageidautina sodinimo vietoje humusinį horizontą visais įmanomais būdais išsaugoti.

Normalaus drėgnumo dirvoje (trofotopas N) galimi trys dirvos ruošimo metodai:

- aukščiau dirvos paviršiaus,
- lygiai su juo
- žemiau bendro dirvos paviršiaus.

Aukščiau dirvos paviršiaus dirva ruošama riekėmis, volais, lysvėmis ar kauburėliais;

Lygiai su juo – juostomis ar aikštelėmis;

Žemiau dirvos paviršiaus – vagomis ar duobutėmis.

Daugiausia maisto medžiagų sodinimo vietoje sukaupiama ruošiant dirvą aukščiau bendro paviršiaus (riekėmis, volais, lysvėmis ar kauburėliais). Ruošiant dirvą lygiai su dirvos paviršiumi juostomis ar aikštelėmis, maisto medžiagų kiekis sodinimo vietoje išlieka panašus kaip neruoštoje dirvoje, o išariant vagas ar iškasant duobutes, pašalinamas visas ar dalis humusinio horizonto, sodinimo vietoje mažai belieka maisto medžiagų. Jų kiekis sodinimo vietoje didžiausią reikšmę turi želdinių augimui ir išsilaikymui. Želdinių prigijimą daugiausia lemia sodinimo vietos drėgmės režimas.

Brukninėse – mėlyninėse, žibuoklinėse – kiškiakopūstinėse, augavietėse kirtavietėse (**Nb**, **Nc**, **Nd**) skirtingais būdais paruoštoje ir neruoštoje dirvoje buvo atlikti dirvožemio drėgmės režimo tyrimai sodinimo vietose (A. Malinauskas V. Suchockas). Normalaus drėgnumo dirvožemių sklypuose palankiu drėgmės režimu želdinių prigijimui ir augimui pasižymi neruoštos smėlio ir

priesmėlio dirvos. Pašalinus augalus, net ilgų sausų periodų metu (daugiau nei 2 mėn.) drėgmės kiekis humusiniame horizonte nesumažėja tiek, kad augalai jos nepasiektų. Drėgmės režimui vagoose ir duobutėse svarbią įtaką turi granulimetrinė dirvožemio sudėtis. Smėlio dirvose pašalinus humusinį horizontą vagos dugne būna jaurinis ar iliuvinis labai laidūs vandeniui horizontai. Palijus vanduo greitai prasisunkia į gilesnius dirvožemio sluoksnius, o sodinukų šaknų zonoje lieka sunkiai, vėliau – ir labai sunkiai augalams pasiekiamo drėgmė. Priesmėlio dirvų vandens laidumas mažesnis, imlumas didesnis ir vegetacijos sezono metu vagoose ar duobutėse sodinukų šaknų zonoje vyrauja vidutiniškai, ilgais sausais periodais – sunkiai pasiekiamo drėgmė. Sunkios granulimetrinės sudėties dirvose lietingais periodais sodinukų šaknų zonoje vyrauja perteklinė drėgmė. Neretai vanduo stovi ir virš dirvos paviršiaus. Lietingiems periodams užsitęsęs tai gali tapti želdinių žuvimo priežastimi, ypač jeigu želdiniai įveisti iš drėgmės pertekliui jautresnių medžių rūšių (eglė, maumedis, karpotasis beržas).

Drėgmės režimas labai keičiasi riekėmis ar kauburėliais paruoštoje dirvoje. Didelės įtakos čia turi riekės ir paklotės storis. Drėgmės režimas plonose riekėse visiškai priklauso nuo kritulių kiekio. Plonos riekės ar kauburėliai lietaus metu sukaupia mažai vandens, dėl blogų kapiliarinių ryšių su po jais esančia dirva drėgmė mažai pasipildo iš giliau esančių sluoksnių, todėl jau per 20-ies dienų sausą drėgmės augalai nebepasiekia. Storos dirvos riekės ar kauburėliai geriau sukimba su po jais esančia dirva, greičiau tarp jų atsiranda kapiliariniai ryšiai, per lietų sukaupia daugiau drėgmės. Dėl šių priežasčių netgi ilgų sausų (45 dienų) metu 20 cm storio riekėse ar kauburėliuose dirvožemio drėgmė iki augalams nepasiekiamos sumažėja tik paviršiniame apie 10 cm storio sluoksnyje, o 30 cm storio riekėse ar kauburėliuose išlieka pasiekiamo beveik per visą storį.

Didelės įtakos drėgmės režimui gali turėti miško paklotė. Esant jos storiui iki 3 cm, ji turi nedidelės įtakos drėgmės apykaitai tarp riekės ir po ja esančios dirvos. Esant 5 cm paklotės storiui, net tarp storų riekų ar kauburėlių ir po jais esančios dirvos kapiliariniai ryšiai susidaro sunkiai, todėl drėgmė riekėje ar kauburėlyje papildoma mažai. Iš kitos pusės, storas paklotės sluoksnis trukdo krituliams prasiskverbti iš riekės ar kauburėlio į po ja esančią dirvą, todėl drėgmė susikaupia apatinėje riekės ar kauburėlio dalyje, paklotės zonoje. Labai ilgų sausų periodų (60 dienų) metu, esant nepakankamiems kapiliariniams ryšiams su po riekėmis ar kauburėliais esančia dirva, drėgmės juose gali sumažėti tiek, kad augalai jos nepasieks. Sunkios granulimetrinės sudėties dirvožemiuose išartose net storose riekėse ar kauburėliuose ilgais sausais periodais drėgmės gali sumažėti iki augalams nepasiekiamos.

Iš mineralinės dirvožemio dalies ir miško paklotės suformuotų volų drėgmės režimas turi savo ypatybių. Didelis paklotės kiekis humusiniame vole išplečia palankios augalams drėgmės intervalo ribas, bet pasunkina jos judėjimą pačiame vole. Kuo daugiau paklotės, tuo sunkiau humusiniame vole juda drėgmė. Palankiausias augalams drėgmės režimas yra voluose, kuriuose paklotės yra apie 25 proc.

Lygiai su paviršiumi paruoštos dirvos drėgmės režimas mažai skiriasi nuo to drėgmės režimo, koks būna neruoštoje dirvoje ir yra palankus želdiniams prigyti ir augti.

Laikinais užmirkstančių dirvožemių kirtavietėse kauburėliais ar riekėmis paruoštos dirvos drėgmės režimui žymios įtakos gali turėti storas sudurpėjusios paklotės sluoksnis, kuris, ypač pirmais želdinių augimo metais, mažina drėgmės patekimą iš gilesnių dirvožemio sluoksnių į paviršinį. Nepaisant to, beveik visą vegetacijos sezoną, išskyrus ilgai trunkančius sausus periodus, kauburėliuose per visą jų storį, o kur žemesni kauburėliai – net ir po jais, būna augalams lengvai įsisavinama drėgmė. Ilgų sausų periodų metu drėgmės kiekis dirvoje pradeda sparčiai mažėti ir iki 8-10 cm gylio, kai kuriuose – net iki 25 cm gylio, sumažėja iki augalams nepasiekiamos. Lietingų orų periodais kauburėlių paviršiuje ar viduje pasitaikančios perteklinės drėgmės zonos būna trumpalaikės, neigiamos įtakos kultivuojamiems augalams neturi ir rodo mažą sudurpėjusios miško paklotės pralaidumą. Trečiais želdinių augimo metais drėgmės režimas kauburėliuose būna palankesnis augalams, lyginant su drėgmės režimu kauburėliuose pirmų metų želdiniuose. Juose

augalams nepasiekiamos ar sunkiai pasiekiamos drėgmės laikotarpis trumpesnis, ilgiau vyrauja augalams lengvai įsavinama drėgmė.

Drėgmės dinamika *L* hidrotopo kirtavietėse neruoštoje dirvoje žymiai skiriasi nuo drėgmės dinamikos kauburėliuose. Pirmų metų želdiniuose per visą vegetacijos sezoną drėgmė visą laiką augalams būna pasiekama. Drėgmė dirvožemyje labai priklauso nuo mikroreljefo. Net nežymiuose reljefo paaukštėjimuose iki 25 cm gylio dirvožemyje drėgmė būna lengvai įsavinama ir tik ilgų sausų periodų metu sunkiai augalams pasiekama. O netgi nežymiuose reljefo pažemėjimuose vyrauja perteklinė drėgmė ir tik ilgų sausų periodų metu augalai drėgmę lengvai įsaviną. Trečių metų želdiniuose neruoštoje dirvoje drėgmės režimas būna panašus kaip pirmų metų želdiniuose, bet dėl vešlesnių žolinių augalų bei minkštųjų lapuočių įtakos ilgų sausų periodų metu reljefo paaukštėjimuose drėgmės kiekis paviršiniame dirvožemio sluoksnyje (iki 15 cm) gali sumažėti iki augalams nepasiekiamos.

Labai svarbu ruošiant dirvą sumažinti konkuruojančių augalų kiekį sodinimo vietoje. Atlikti tyrimai parodė, kad bet kuris dirvos paruošimo būdas sumažina konkuruojančių augalų masę ir agresyvumą kultivuojamiems augalams sodinimo vietoje, lyginant su neruošta dirva, tačiau skirtingų dirvos paruošimo būdų įtaka yra nevienoda. Pirmais želdinių augimo metais mažiausia žolinių augalų masė ir aukštis būna vagose, ant storų riekių ir kauburėlių. Lyginant su neruošta dirva, žolinių augalų masės skirtumai siekia 5-8 kartus. Žymiai mažesnę įtaką žolinių augalų masei turi dirvos paruošimas volais, permaišant viršutinius dirvožemio sluoksnius, lygiai su dirvos paviršiumi juostomis ar aikštelėmis. Antrais želdinių augimo metais žolinių augalų masės ir agresyvumo kultivuojamiems augalams skirtumai tarp skirtingų dirvos paruošimo būdų sumažėja. Laikiniai užmirkstančiose dirvose užmirkimo netoleruojančių medžių šaknys (eglės, maumedžio, galbūt – ir kai kurių kitų medžių) gali augti tik iki 10-15 cm gylio dirvos sluoksnyje, todėl ruošiant dirvą negalima suformuoti ištisinių įdubimų (vagų), nes tai apribos šaknų augimą šia kryptimi. Medžiai, neturėdami šaknų iš vienos pusės, taps neatsparūs vėjui. Dirvą paruošus kauburėliais, medžių šaknys augdamos juos lyg apglėbia, todėl atsparumas vėjui nesumažėja.

Atsižvelgiant į dirvožemio drėgmės režimą, maisto medžiagų kiekį, konkuruojančių augalų agresyvumą sodinimo vietose, šaknų sistemų išsidėstymą, želdinių prigijimą, išsilaikymą ir augimą (kirtavietėse į kauburėlius, riekės, volus ar lygiai su dirvos paviršiumi paruoštas juostas pasodinti želdiniai gerai prigyja, o auga visuomet geriau negu pasodinti į vagas ar duobutes) galima teigti, kad normalaus drėgnumo dirvožemių sklypuose dirva turi būti ruošiama aukščiau bendro paviršiaus (kauburėliais, riekėmis, volais, lysvėmis) ar lygiai su juo (juostomis, aikštelėmis), o laikiniai užmirkstančių dirvožemių sklypuose – tik aukščiau bendro dirvos paviršiaus (kauburėliais), išskyrus, kai veisiami juodalksnio želdiniai, kuriems dirvą galima ruošti ir lygiai su paviršiumi. Laikiniai užmirkstančių dirvožemių kirtavietėse dirvos paruošimas vagonais, freza padarytais ištisiniais įdubimais ar duobutėmis, o neretai ir lygiai su paviršiumi paruoštomis juostomis, yra ir žalingas. Neturint galimybių paruošti dirvos kauburėliais, visuomet geriau sodinti į neruoštą dirvą, negu į vagas ar duobutes, išskyrus kai veisiami juodalksnio želdiniai. Ruošiant dirvą riekėmis ar kauburėliais, jų plotis turėtų būti ne mažesnis negu 50 cm, storis lengvose dirvose – 25-30 cm arba apie 10-15 cm, kad sodinimo metu dalis šaknų patektų į po riekę ar kauburėlį esančią dirvą. Sunkiose dirvose iširiamos plonos riekės, o į kauburėlius sodinama taip, kad dalis šaknų patektų į neruoštą dirvą. Ruošiant dirvą volais iš permaišytos mineralinės dirvožemio dalies ir paklotės, paklotės kiekis neturėtų viršyti 50 proc., o geriausia, kad jos būtų apie 25 proc.

Nusausintų dirvožemių sklypuose dirva ruošiama pagal susiformavusias ar besiformuojančias dirvožemių sąlygas. Persausintose žemapelkėse dirva ruošiama vagonais ar duobutėmis, į kurias sodinami juodalksniai. Geriausias dirvos paruošimo laikas – kai ji drėgna, bet neperdžiūvusi. Negalima ruošti šlapių dirvų.

Dirvos paruošimu miško želdinių augimas dažniausiai pagerinamas tik keletą ar keliolika metų po želdinių įveisimo. Neilgai trunka šis poveikis ir todėl, kad ruošiant dirvą nekeliamas

ilgalaikio medžių augimo pagerinimo tikslas. Tik tada, jeigu dirvos paruošimu iš esmės pakeičiamos dirvožemio drėgmės režimo sąlygos arba, pvz., suardomas kirtimo metu suformuotas sutankintas dirvožemio sluoksnis ir kai kuriais kitais atvejais, augimo pagerinimo efektas būna ilgalaikis. Vis dėl to, nors dėl dirvos paruošimo želdinių augimas pagerėja tik keletą ar keliolika metų, tai atsispindi pribręstančio ar brandaus amžiaus želdiniuose.

Dr. V. Mikšio duomenimis, Lietuvos pribręstančių ir brandžių kultūrinės kilmės medynų bonitetinė klasė tų pačių augaviečių sąlygomis yra aukštesnė, negu savaiminės kilmės. Kadangi želdinių priežiūra XX a. tarpukario Lietuvoje beveik nevykdyta, kultūrinės kilmės medynų, lyginant su savaiminiais, aukštesnę bonitetinę klasę belieka susieti su dirvos ruošimu, o gal ir su medelių geriau išvystytomis šaknų sistemomis persodinimu. Be to, kai kuriais atvejais dirvos ruošimas gali sudaryti sąlygas įveisti tas medžių rūšis, kurių įveisimas be šios procedūros būtų neįmanomas.

Nors mišką galima įveisti ir be dirvos paruošimo ir netgi neatsižvelgiant į dėl dirvos paruošimo želdinių augimo pagerėjimą, dirvos paruošimas dažniausiai apsimoka dėl palengvėjusių sodinimo darbų, geresnio želdinių prigijimo, išsilaikymo (sumažėja atsodinamų želdinių) ir ypač dėl želdinių priežiūros darbų apimčių sumažėjimo arba ir jų išvengimo. Jeigu želdinių priežiūrą sumažinsime nors per pusę, dirvos paruošimas apsimokės, neskaitant kitų privalumų.

Bandomųjų daugiatislio miško želdinių įveisimui turi būti suprojektuoti ir atlikti visi trys dirvos paruošimo būdai: aukščiau dirvos paviršiaus, lygiai su juo ir žemiau bendro dirvos paviršiaus. Didesnio ploto bandymuose, kurių plotas daugiau kaip 1,5 ha turi būti suprojektuoti ir atlikti du dirvos paruošimo būdai.

3.2 Bandomųjų polajinių želdinių ir žėlinių rūšinės sudėties parinkimas ir sodinukų išdėstymo želdomoje teritorijoje schemos

Želdinių mišrinimo schemą sudaro želdinių rūšinė sudėtis, pradinis tankis, sodinimo vietų išdėstymas ir mišrinimo būdas.

Želdinių ir žėlinių rūšinė sudėtis parinkimą reglamentuoja Aplinkos ministro patvirtinti Miško atkūrimo ir įveisimo nuostatai. Remiantis jais bandomųjų želdinių įveisimui bus parenkamos geriausiai augavietės sąlygas atitinkančios medžių rūšys, kurios pateikiamos Miško atkūrimo ir įveisimo nuostatų 3 priede (3 lentelė)

3 lentelė. *Vyraujančios tikslinės medžių rūšys normalaus kirtimo amžiaus ūkiniams (IVA gr.) Miškams atkurti (Miško atkūrimo ir įveisimo nuostatai).*

Augavietė, miško tipas	Medžių rūšys	Pastabos
Nae, Na – kerpšilis; Na, Nb – brukniašilis	P	
Nb – žaliašilis	P, E, M	
Lb, La – mėlynšilis	P, E, B	
Nc – šilagiris	E, P, M, A K, L, Bu, Ab, B	Ažuolynai daugiau veistini pietvakarių Lietuvoje priemolio, molio ar dvilyčiuose dirvožemiuose
Lc – mėlyngiris	E, P, B, K, L, A D, J	
Nd – sausgiris	A E, M, U, K, L, Bu, Ab, B	

Augavietė, miško tipas	Medžių rūšys	Pastabos
Ld – žaliagiris	E, B, U, A, Ab, J, K, L, D	Pietvakarių Lietuvoje daugiau veistini ažuolynai, o šiaurinėje ir rytinėje jos dalyse – eglėnai ir uosynai
Nf, Lf – baltmiškis	A, U, L, K, G, E, Ab, B, D, J	
Lf, Uf – šlapgiris	B, U, J, A, E, D	
Ub, Ua – balašilis	P, E, B	
Pa, Pb – tyrašilis, raistašilis	P, B	
Uc – paraistis	J, B, P, E	
Pc – raistas	B, J, P, E	
Ud – palieknis	J, U, B, E	
Pd – lieknas	J, B, U, E	
Uf – juodgiris	J, U, B, E	

Medžių rūšių žymėjimas:

A – paprastasis ažuolas

Ab – beketis ažuolas

B – karpotasis arba plaukuotasis beržas

Bu – paprastasis bukas

D – drebulė

E – paprastoji eglė

G – guobiniai

J – juodalksnis

K – paprastasis klevas

L – mažalapė liepa

M – europinis maumedis

P – paprastoji pušis

U – paprastasis uosis

Kadangi objektuose bus veisiami polajiniai želdiniai, todėl parenkant rūšis svarbu atsižvelgti ir į ketinamų sodinti rūšių poreikį šviesai. Šiuo atveju dažniausiai želdomos unksminės medžių rūšys: eglė, liepa, klevas ir kt. Prieš sodinimą iškertami netikslinių medžių rūšių ir blogos kokybės medžiai ir krūmai. Polajiniams želdiniams parenkami stambesni sodmenys, kurie soinami 30 proc. mažesniu tankumu negu nustatyta Miško atkūrimo ir įveisimo nuostatų 4 priede (4 lentelė)

4 lentelė. Projektuojamas želdinių ir (ar) žėlinių tankis ekosistemų apsaugos (IIA gr.), apsauginiuose (III gr.) ir ūkiniuose (IV gr.) miškuose (Miško atkūrimo ir įveisimo nuostatai)

Medžių genčių, hibridų pavadinimai, krūmai	Želdinių tankis, tūkst. vnt./ha	Žėlinių tankis, tūkst. vnt./ha	
		iki 0,5 m (ąžuolo, beržo, buko, eglės, alksnio, liepos, maumedžio, pušies, skroblo) ir iki 1,0 m (uosio, klevo, drebulės, guobos, skirpsto ir vinkšnos)	>0,5 m (ąžuolo, beržo, buko, eglės, alksnio, liepos, maumedžio, pušies, skroblo) ir >1,0 m (uosio, klevo, drebulės, guobos, skirpsto ir vinkšnos)
Ažuolas	≥ 4	≥ 5	≥ 4
Alksnis	≥ 3	≥ 6	≥ 4
Beržas, skroblas	≥ 3	≥ 6	≥ 4
Bukas	≥ 4	≥ 5	≥ 4
Drebulė	≥ 1,5	≥ 6	≥ 4

Eglė	≥ 3	≥ 4	≥ 3
Guoba, skirpstas, vinkšna	≥ 4	≥ 6	≥ 4
Klevas	≥ 3	≥ 6	≥ 4
Liepa	≥ 3	≥ 4	≥ 3
Maumedis	≥ 2	–	–
Pušis	≥ 5	Pa augavietėje – ≥ 1 , Pb augavietėje – ≥ 3 , kitose – ≥ 6	Pa augavietėje – $\geq 0,5$, Pb augavietėje – ≥ 2 , kitose – ≥ 4
Uosis	≥ 3	≥ 6	≥ 4
Hibridinė drebulė	$\geq 1,2$	–	–
Krūmai	4–5	–	–

Atsižvelgiant į medyno charakteristiką parenkamos mišrinimo schemas vadovaujantis „Želdintojo žinyno“ (Riepišas ir kt. 2016) rekomendacijomis, kurios pateikiamos 5lentelėje.

5 lentelė. Ūkiniams (IV gr.) ir apsauginiams (III gr.) miškams, veisiamiems miško žemėse, tinkami želdinių tipai (A. Malinausko ir A. Gradecko miško želdinių tipai modifikuoti E. Riepišo)

Augavietė	Želdinių tikslinė paskirtis	Želdinių mišrinimo schemas			
		Rūšinė sudėtis	Pradinis tankis, tūkst. vnt./ha	Sodinimo vietų išdėstymas, m	Mišrinimo būdas ir kiti ypatumai
Nae, Na – kerpišlis	Ūkiniai, apsauginiai	8–10P2–0B + kr	P – 5–6 B – 3–4	P 2–3x1–0,6 B 2–3x1,5–1	Juostomis ir eilėmis: P 4–5 eil., B 1 eil. arba B grupėmis 0,03–0,3 ha
	Apsauginiai	7P3B + kr	P – 5–6 B – 3–4	P 2–3x1–0,6 B 2–3x1,5–1	B grupėmis 0,03–0,3 ha
Na, Nb – brukniašlis	Ūkiniai, apsauginiai	8–9P2–1B + kr	P – 5–6 B – 3–4	P 2–3x1–0,6 B 2–3x1–0,8	Juostomis ir eilėmis: P 8–9 eil., B 1–2 eil. arba B grupėmis 0,03–0,3 ha
	Apsauginiai	6–7P4–3B + kr	P – 5–6 B – 3–4	P 2–3x1–0,6 B 2–3x1–0,8	B grupėmis 0,03–0,3 ha
Nb – žaliašilis	Ūkiniai	5–7P5–3E + kr	P – 5–6 E – 3–4	P 2–3x1–0,6 E 2–3x1,5–1	Eilėmis arba eilėse, 1–2P1E
	Ūkiniai	10M + kr	2,5	3–4x1,3–1	Veistini europiniai ir lenkiniai, o Pajūrio žemumos regione – plačiažvyniai (hibridiniai) maumedžiai
	Ūkiniai, apsauginiai	8–9P2–1B + kr	P – 5–6 B – 3–4	P 2–3x1–0,6 B 3x1	Juostomis ir eilėmis: P 8–9 eil., B 1–2 eil. arba B grupėmis 0,03–0,3 ha
	Ūkiniai, apsauginiai	10B + kr	3–4	2–3x1,5–1	Ypač šakninės pinties židiniuose ir selekciniais sodmenimis
	Ūkiniai, apsauginiai	7–8P3–2Bt + kr	P – 5–6 Bt – 3–4	P 2–3x1–0,6 Bt 2x1,5	Juostomis ir eilėmis: P 2–3 eil., Bt 1 eil. Bandomuosiuose želdiniuose

Lb – mėlynšilis	Ūkiniai	5P5E + kr	P – 5–6 E – 3–4	P 2–3x1–0,6 E 2–3x1,5–1	Eilėmis arba eilėse, 1–2P1–2E
	Ūkiniai, apsauginiai	7–10P3–0B + kr	P – 5–6 B – 3–4	P 2–3x1–0,6 B 2–3x1,5–1	Juostomis ir eilėmis: P 8–10 eil., B 1–2 eil. arba B grupėmis 0,03–0,3 ha
	Ūkiniai, apsauginiai	10B + kr	3–4	2–3x1,5–1	Ypač šakninės pinties židiniuose ir selekciniais sodmenimis
Nc – šilagiris	Ūkiniai	6–7E4–3P + kr	E – 3–4 P – 5–6	E 2–3x1,5–1 P 2–3x1–0,6	Eilėmis arba eilėse, 1–2E1P
	Ūkiniai	10E + kr	E – 3–4	2–3x1,5–1	Tik iki 3 ha sklypuose
	Ūkiniai, apsauginiai	10M + kr	2	3–4x1,6–1,2	Veistini europiniai ir lenkiniai, o Pajūrio žemumos regione – plačiažvyniai (hibridiniai) maumedžiai
	Ūkiniai, apsauginiai	7–10A3–0L, K, E + kr	A, K – 4–5 L, E – 3–4	A 3–4x0,8–0,6 L, K, E 3x1–0,8	Juostomis ir eilėmis: A 2–4 eil., L, K, E 1 eil. Su L, K mišrinti Ncp ir Ncs, O su E tik Ncp augavietėse
	Ūkiniai, apsauginiai	10B + kr	3–4	3x1	Ypač šakninės pinties židiniuose ir selekciniais sodmenimis
	Apsauginiai	7–8P3–2A, K, L, B + kr	P – 5–6 A, K, L, B – 3–4	P 2–3x1–0,6 A, K, L, B 3x1–0,8	A, K, L, B – grupėmis; L ir K taip pat ir eilėmis bei eilėse
Lc – mėlyngiris	Ūkiniai	6–7E4–3P + kr	E – 3–4 P – 5–6	E 2–3x1,5–1 P 2–3x1–0,6	Eilėmis arba eilėse, 1–2E1P
	Ūkiniai, apsauginiai	7–8E3–2J + kr	3–4	3x1–0,8	Juostomis ir eilėmis: E 2–4 eil., J 1 eil. arba J iki 0,3 ha grupėmis ir reljefo pažemėjimuose
	Ūkiniai, apsauginiai	10–0B0–10J + kr	3–4	3x1–0,8	Galimi visi mišrinimo būdai atsižvelgiant į reljefą (užmirkimą)
Nd – sausgiris	Ūkiniai, apsauginiai	7–10A3–0L, K + o, K5, G, kr	A, K – 4–5 L – 3–4	A, K 3–4x0,8–0,6 L 3x1–0,8	Juostomis ir eilėmis: A 2–4 eil., L, K 1 eil.
	Ūkiniai, apsauginiai	7–10E3–0A, L, K + kr	E, L – 3–4 A, K – 4–5	E, L 3x1–0,8 A, K 3–4x0,8–0,6	Juostomis ir eilėmis: E 2–4 eil., L, K 1 eil. A grupėmis. Grynas eglynas tik ūkiniuose miškuose, sklypuose iki 3 ha
	Ūkiniai, apsauginiai	10B + kr	3–4	3x1–0,8	Ypač šakninės pinties židiniuose ir selekciniais sodmenimis
	Ūkiniai	10M + kr	2	3–4x1,6–1,2	Veistini europiniai ir lenkiniai, o Pajūrio žemumos regione – plačiažvyniai (hibridiniai) maumedžiai
Ld – žaliagiris	Ūkiniai, apsauginiai	7–8E3–2J + kr	3–4	3x1–0,8	Juostomis ir eilėmis: E 2–4 eil., J 1 eil. arba J iki 0,3 ha grupėmis ir reljefo pažemėjimuose
	Ūkiniai, apsauginiai	7–10A3–0L, K, J, V + kr	A, K – 4–5 J, V – 3–4	A, K 3–4x0,8–0,6 L, J, V 3x1	Juostomis ir eilėmis: A 2–4 eil., L, K, J, V 1 eil.; A su L galima mišrinti ir eilėse: A 2 eil., L 1 eil., taip pat ir grupėmis iki 0,3 ha reljefo pažemėjimuose
	Ūkiniai, apsauginiai	10–0B0–10J + kr	3–4	3x1–0,8	Galimi visi mišrinimo būdai atsižvelgiant į reljefą (užmirkimą)
Nf, Lf – baltmiškis	Ūkiniai, apsauginiai	7–10A3–0L, K, J, G + kr	A, K – 4–5 L, J, G – 3–4	A, K 3–4x0,8–0,6 L, J, G 3x1–0,8	Juostomis ir eilėmis: A 2–4 eil., L, K, J, V 1 eil.; A su L galima mišrinti ir eilėse: A 2 eil., L 1 eil., taip pat ir grupėmis iki 0,3 ha reljefo pažemėjimuose
	Ūkiniai, apsauginiai	7–10E3–0J, K, A, V1 + kr	E, J, V – 3–4 K, A – 4–5	E, J, V 3x1–0,8 K, A 3–4x0,8–0,6	Juostomis ir eilėmis: E 2–4 eil., J, K, V 1 eil.; A grupėmis, J taip pat ir grupėmis iki 0,3 ha, reljefo pažemėjimuose
	Ūkiniai, apsauginiai	10M + kr	2	3–4x1,6–1,2	Veistini europiniai ir lenkiniai, o Pajūrio žemumos regione – plačiažvyniai (hibridiniai)
	Ūkiniai, apsauginiai	10B, K, L + kr	B, L 3–4 K – 4–5	B, L 3x1–0,8 K 3–4x0,8–0,6	–
Lf, Uf – šlapgiris	Ūkiniai, apsauginiai	6–10A4–0J + kr	A – 4–5 J – 3–4	A 3–4x0,8–0,6 J 3x1–0,8	Juostomis ir eilėmis: A 2–4 eil., J 1 eil. arba J grupėmis iki 0,3 ha reljefo pažemėjimuose
	Ūkiniai, apsauginiai	10–0J0–10B + kr	3–4	3x1–0,8	Galimi visi mišrinimo būdai atsižvelgiant į reljefą (užmirkimą)
	Ūkiniai, apsauginiai	5U5J	U – 4–5 J – 3–4	U 3–4x0,8–0,6 J 3x1–0,8	Galimi visi mišrinimo būdai atsižvelgiant į reljefą (užmirkimą), U – selekciniais sodmenimis
Ub – balašilis	Ūkiniai, apsauginiai	8P2J, B	P – 5–6 J, B – 3–4	P 2–3x1–0,6 J, B 2–3x1,5–1	Juostomis ir eilėmis: P 4 eil., J, B 1 eil. arba J, B 0,03–0,3 ha grupėmis
	Ūkiniai, apsauginiai	10P	5–6	2–3–1–0,6	–
Uc – paraistis Ud – palieknis	Ūkiniai, apsauginiai	5–10J5–0B	3–4	3x1–0,8	Galimi visi mišrinimo būdai atsižvelgiant į reljefą (užmirkimą)
Uf – juodgiris	Ūkiniai, apsauginiai	5–10J5–0B	3–4	3x1–0,8	Galimi visi mišrinimo būdai atsižvelgiant į reljefą (užmirkimą)
	Ūkiniai, apsauginiai	5U5J	U – 4–5 J – 3–4	U 3–4x0,8–0,6 J 3x1–0,8	Galimi visi mišrinimo būdai atsižvelgiant į reljefą (užmirkimą), U – selekciniais sodmenimis

3.3 Miško želdinių sodinimas

Optimalus miško sodmenų sodinimo laikas yra pavasarį, pradedant nuo to momento kuomet ištirpsta dirvos įšalas ir tęsiasi iki augalų vegetacijos pradžios. Tačiau jei dirvoje gausu vandens, reikia palaukti, kol jis nuslūgs.

Prieš sodinant miško sodmenims reikia patrupinti ilgasias pavienes šaknis, o sodinant neužlenkti ir nedeformuoti jų šaknų.

Paruošta sodinti sodinukui duobutė turi būti truputį gilesnė, negu šaknų ilgis. Sodmenų šaknies kaklelis turi būti dirvos paviršiaus lygyje. Sodinant šaknys turi būti glaudžiai apspausotos dirvožemiu.

Bandomųjų polajinių miško želdinių įveisimui turi būti suprojektuos ne mažiau kaip šešios jų įveisimo schemas. Kuomet bus patvirtintos bandymų vietos, joms rengiamos polajinių miško želdinių schemas galės būti kiek pakoreguotos ir pritaikytos atsižvelgiant į augavietės sąlygas.

4. Medynų pertvarkymo priemonių efektyvumo vertinimas

Panaudojant bandomųjų medynų matavimo duomenis ir parengto projekto medžiagą bei specialią programinę įrangą atliekami tokie darbai:

- Įvertinami miško našumo (taikant medynų tūrio ir vertės indeksus) pokyčiai per 30 m. (10 m. iki ūkinių priemonių taikymo ir 20 m. – po to),
- Išanalizuojamas medynų tūrio einamojo prieaugio ir jo naudojimo balansas per 30 m. (10 m. iki ūkinių priemonių taikymo ir 20 m. – po to),
- Nustatomas medynų absorbuojamas CO₂ kiekis per 30 m. (10 m. iki ūkinių priemonių taikymo ir 20 m. – po to),

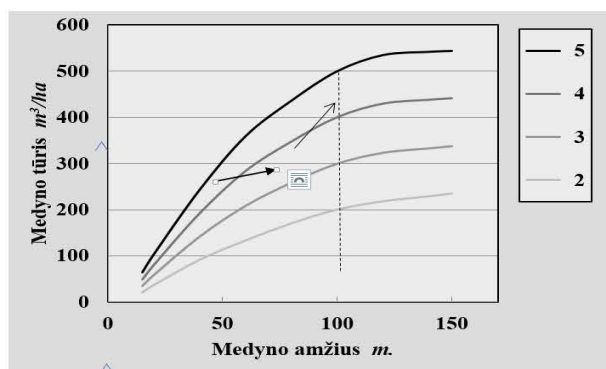
4.1 Miško našumo (taikant medynų tūrio ir vertės indeksus) pokyčių vertinimas

Medynų augimą ir našumą lemia daugelis veiksnių. Vieni jų mažina medynų našumą, o kitų poveikis esti teigiamas. Pavyzdžiui, intensyviai ugdant (kai medienos iškertama daugiau negu jos priauga) medynų našumas alinamas ir atvirkščiai, optimaliai ugdant medynus, jų našumas puoselėjamas. Be ugdomųjų kirtimų, dar yra daug veiksnių, kurie turi įtakos medynų augimui (medžių ligos, kenkėjai, stichinės nelaimės, medynų melioracija, gamtinės aplinkos užterštumas ir kt.). Todėl ūkininkaujant miške aktualu turėti informaciją apie jo našumo dinamiką. Tokia informacija įgalina įvertinti ūkininkavimo kokybę, nustatyti kitų veiksnių reikšmę medynų augimui.

Teisingai įvertinti miško našumo dinamiką nėra paprasta. Medynams augant kinta įvairūs jų rodikliai – rūšinė sudėtis, amžius, tūris ir kt. Be to vieni medynai iškertami, jų vietoje atkuriami nauji. Todėl ilgainiui keičiasi ir viso miško vidutiniai dendrometriniai rodikliai. Darant išvadas apie miško našumo pasikeitimą pagal kurio nors vieno dendrometrinio rodiklio pokytį, galima padaryti didelių klaidų. Pavyzdžiui, jeigu per 10 metų vidutinis girininkijos medynų tūris padidėjo, tarkim, 20 m³/ha, tai dar nereiškia, kad padidėjo šios girininkijos medynų našumas, nes per tą laiką galėjo pasikeisti ne tik vidutinis medynų tūris, bet ir vidutinis jų amžius, rūšinė sudėtis. Kad galėtume objektyviai įvertinti miško našumo pasikeitimus, reikia žinoti medienos prieaugio normą, su kuria būtų galima palyginti realų medynų tūrio padidėjimą. Tai sudėtingas, bet tikslus būdas. Neturint tobulų medyno tūrio prieaugio normos modelių, miško našumo dinamiką galima įvertinti paprastesniu būdu – panaudojant integralinius medynų našumo vertinimo kriterijus.

Metodo apibūdinimas ir darbo eiga. Miško našumo dinamikai įvertinti naudojami du rodikliai – medyno tūrio indeksas ir medyno vertės indeksas. Medyno tūrio indeksas nustatomas pagal medyno tūrį 1 ha ir jo amžių. Šie normatyvai diferencijuojami pagal medžių rūšis. Grafiškai medyno tūrio indekso nustatymas pavaizduotas 5 paveiksle.

Medyno tūrio indekso simbolis atitinka 100 m. amžiaus medyno tūrį padalintą iš 100.

5 pav. Medyno tūrio indekso nustatymo normatyvų fragmentas. Skaičiai – medyno tūrio indeksas. Rodyklės vaizduoja, kad medynas ilgainiui gali keisti tūrio indeksą.

Analitiškai medyno tūrio indekso nustatymo normatyvai išreiškiami tokio pavidalo regresine lygtimi:

$$P = \frac{M + a_0 A^2 + a_1 A + a_2}{b_0 A^2 + b_1 A + b_2},$$

čia: P – medyno tūrio indeksas,
M – medyno tūris m³/ha,
A – medyno amžius m.,
a_i, b_i – lygties parametrai.

Šios lygties parametrai pateikti 6 lentelėje. Lygtis galioja medynams, kurių amžius didesnis kaip 15 m. ir mažesnis negu 150 (spygliuočiams ir kietiesiems lapuočiams) ar 100 (minkštiesiems lapuočiams).

6 lentelė. Modelio parametrai.

Medžio rūšis	P a r a m e t r a i					
	a0	a1	a2	b0	b1	b2
Pušis	-	-	14,	-	1,7	-
	0,0007843	0,065168	3597	0,006548	50628	9,5830
Eglė	-	-	14	-	1,9	8,7
	0,0031585	1,117070	3,2921	0,010234	35893	557
Ažuolas	0,00	-	29,	-	1,5	-
	08060	0,376070	5465	0,004903	86559	9,6286
Uosis	0,00	-	22,	-	1,6	-
	12417	0,349801	5595	0,006057	32559	2,6873
Beržas	-	-	28,	-	2,3	-
	0,0012008	0,162965	3044	0,012628	21391	5,8538
Drebulė	-	0,11	0,0	-	2,2	-
	0,0011865	7938	713	0,011204	60214	13,9769
Juodalksnis	-	0,35	11,	-	2,4	-
	0,0046712	0288	6832	0,013110	32601	12,1601
Baltalksnis	0,00	-	28,	-	1,7	14,
	67689	0,960769	3880	0,008974	54949	2475

Pagal savo esmę medyno tūrio indeksas apibūdina faktiškus medienos išteklius, bet nesuteikia informacijos apie medienos vertę. Medienos vertė labai priklauso nuo medžio rūšies. Prilyginus pušų apvaliosios medienos kainą 1,0, kitų medžių rūšių medienos kainą galima išreikšti vieneto dalimis. Gauname, kad eglės medienos vertės koeficientas yra lygus 0,974, ąžuolo – 2,532, uosio – 1,106, beržo – 0,893, juodalksnio – 0,622, drebulės – 0,471, baltalksnio – 0,265.

Medyno tūrio indeksą padauginę iš medienos vertės koeficiento, gauname kitą integralinį medyno našumo rodiklį – medyno vertės indeksą:

$$F = k P,$$

čia: F – medyno vertės indeksas,
 k – medienos vertės koeficientas.

Pagal nurodytas formules nustatome gryno medyno tūrio ir vertės indeksus. Vertinant mišrių medynų našumą, tūrio indeksą reikia skaičiuoti pagal visų medyną sudarančių medžių rūšių lygtis ir iš gautų rezultatų išvesti svertinį vidurkį. Svertu naudojami medyno rūšinės sudėties koeficientai.

$$\overline{P}_m = \frac{\sum_{j=1}^l P_j \cdot r_j}{10},$$

čia: $\overline{P}_m$ – mišraus medyno tūrio lygis,
 P_j – medyno tūrio indeksas, apskaičiuotas pagal j-tosios medžių rūšies parametrus,
 r – j-tosios medžių rūšies koeficientas medyno rūšinėje sudėtyje,
 l – medyną sudarančių medžių rūšių skaičius.

Apskaičiuojant mišraus medyno vertės indeksą, nustatomas medienos vertės koeficiento svertinis vidurkis. Svertu naudojami medyno rūšinės sudėties koeficientai.

$$\overline{k}_m = \frac{\sum_{j=1}^l k_j \cdot r_j}{10},$$

čia: $\overline{k}_m$ – mišraus medyno medienos vertės koeficientas,
 k_j – j-tosios medžių rūšies medienos vertės koeficientas.

Medynų grupės (medžių rūšies, atitinkamos augavietės, amžiaus klasės ir pan.) ar visų administracinio vieneto medynų (urėdijos, girininkijos, eiguvos) medynų tūrio ir vertės indeksų vidutiniai indeksai apskaičiuojami kaip svertiniai vidurkiai, svertu naudojant medynų plotus:

$$\overline{P}_{m.gr} = \frac{\sum_{i=1}^n P_i \cdot q_i}{\sum_{i=1}^n q_i},$$

čia: $\overline{P}_{mgr}$ – medynų grupės vidutinis medynų tūrio indeksas,
 P_i – i-tojo medyno tūrio indeksas,
 q_i – i-tojo medyno plotas ha,
 n – medynų skaičius vnt.

$$\overline{F}_{m.gr} = \frac{\sum_{i=1}^n F_i \cdot q_i}{\sum_{i=1}^n q_i},$$

čia: $\overline{F}_{mgr}$ – medynų grupės vidutinis medynų vertės indeksas,
 F_i – i-tojo medyno vertės indeksas.

Vidutiniai svertiniai medynų tūrio ir vertės indeksai apibūdina analizuojamų miško išteklių našumą inventorizacijos momentui. Palygindami šiuos rodiklius, apskaičiuotus pagal dviejų ar daugiau miško inventorizacijų duomenis, gauname informaciją apie miško našumo dinamiką.

Siūlomi medynų našumo vertinimo kriterijai – medyno tūrio ir vertės indeksai ne tik suteikia apibendrintą informaciją apie analizuojamų miškų našumą ir jo dinamiką, bet įgalina spręsti kai kuriuos detalesnius klausimus, kaip antai: miško rūšinės sudėties ir jos kaitos įvertinimas, ugdomųjų kirtimų (medynų formavimo) efektyvumo analizė ir pan.

Medynų rūšinės sudėties kaitos analizė. Naudojant siūlomas medynų našumo vertinimo kriterijus (medynų tūrio ir vertės indeksus) miško rūšinės sudėties pokyčius įvertinti labai paprasta. Tam tereikia apskaičiuoti medynų vertės indekso ir tūrio indekso santykį ($\overline{F} / \overline{P}$). Šis santykis išreiškia vidutinį medienos vertės koeficientą. $\overline{F} / \overline{P}$ apskaičiuotas pagal kelių miško inventorizacijų duomenis objektyviai byloja apie miške vykstančią rūšių kaitą.

Ugdomųjų kirtimų naudotų efektyvumui nustatyti reikia ištirti atskirų augaviečių medynų vertės indekso priklausomybę nuo medynų amžiaus. Šią priklausomybę reikia išreikšti regresinės tiesės lygtimi:

$$\overline{F} = c_0 A + c_1$$

Būtent, pagal tiesės c_0 parametą galima suvokti ar medynų ugdomieji kirtimai praeityje vykdyti teisingai. Jeigu $c_0 < 0$, tai medynai formuojami neefektyviai. Optimali medynų formavimo prasme c_0 reikšmė yra $+0,01 \div +0,02$.

Lygties parametro c_0 kitimas per kelias pastarąsias miškų inventorizacijas byloja apie ugdomųjų kirtimų efektyvumo kitimo tendencijas.

4.2. Medynų tūrio einamojo prieaugio ir jo naudojimo balansas

Medynų prieaugio balanso tyrimai suteikia daug vertingos informacijos apie miško išteklių naudojimo efektyvumą. Nustatoma, kokia kasmetinio medienos prieaugio dalis sunaudojama, koku mastu didinami ar mažinami medienos ištekliai pasiliekančios ateities, bei kokia dalis lieka miške supūti ar tampa nuostoliais. Tokia informacija yra vienas iš svarbiausių kriterijų vertinant ūkininkavimo miške kokybę ir ir miško išteklių naudojimo racionalumą.

Darbo eiga. Medynų tūrio prieaugio balansas išreiškiamas tokia formule:

$$Z_M^p = \Delta_M + M_K + M_N,$$

čia Z_M^p – einamasis periodinis medyno tūrio prieaugis m³/ha,

Δ_M – einamasis periodinis medyno tūrio pokytis m³/ha,

M_K – iškirstas medienos tūris m³/ha,

M_N – likęs miške supūti medienos tūris m³/ha.

Einamasis medyno tūrio prieaugis apskaičiuojamas panaudojant sudarytus modelius, kurių fragmentas pateiktas 7 lentelėje.

7 lentelė. Prognozuojamas einamasis periodinis eglynų tūrio prieaugis m³/ha

Bonitetinė klasė 27

Einamojo periodo trukmė 10 m.

m- žius m.	ukš-tis m	ūris m ³ /ha	Santykinis medyno skalsumas							
			,0	,9	,8	,7	,6	,5	,4	,3
0	,8	8	13,7	02,0	0,3	8,8	7,3	5,8	4,5	3,2
0	,8	56	25,4	12,3	9,3	6,4	3,7	1,0	8,6	6,2
0	3,1	29	20,8	08,1	5,4	3,0	0,7	8,5	6,5	4,7
0	6,0	88	10,1	8,4	6,8	5,4	4,2	3,1	2,2	1,5
0	8,3	36	7,7	7,3	7,0	6,9	6,9	7,1	7,4	7,8
0	0,3	74	5,7	6,5	7,5	8,6	9,8	1,2	2,7	4,4
0	1,8	04	5,0	6,9	9,0	1,2	3,6	6,0	8,6	1,3
0	3,0	28	5,9	8,8	1,9	5,0	8,3	1,7	5,1	8,7
00	4,0	46	8,6	2,3	6,1	0,0	4,0	8,1	2,3	6,6

Pagal šį modelį apskaičiuojamas gryno medyno einamasis periodinis pradinio medyno tūrio prieaugis. Vertinant mišrių medynų našumą, medyno tūrio prieaugį reikia apskaičiuoti pagal visų medyną sudarančių medžių rūšių modelius ir iš gautų rezultatų išvesti svertinį vidurkį. Svertu naudojami medyno rūšinės sudėties koeficientai.

$$Z_{M_{skl}} = \frac{\sum_{j=1}^l Z_{M_j} \cdot r_j}{10},$$

čia: $Z_{M_{skl}}$ – mišraus medyno einamasis periodinis pradinio medyno tūrio prieaugis m³/ha,

Z_{M_j} – einamasis periodinis pradinio medyno tūrio prieaugis, apskaičiuotas pagal j-tosios medžių rūšies parametrus m³/ha,
 r_j – j-tosios medžių rūšies koeficientas medyno rūšinėje sudėtyje,
 j – medyną sudarančių medžių rūšių skaičius

Medynų grupės (miško valdos ir pan.) einamasis periodinis medyno tūrio prieaugis apskaičiuojamas taip:

$$Z_{M_{KV}} = \sum_{i=1}^n Z_{M_{skl}} \cdot q_i,$$

čia: $Z_{M_{KV}}$ – medynų grupės (kvartalo) einamasis periodinis tūrio prieaugis m³
 q_i – i-tojo medyno plotas ha,
 n – medynų skaičius vnt.

Einamasis periodinis medynų grupės (kvartalo ir pan.) tūrio pokytis – tai rodiklis, pagal kurį galima įvertinti ar analizuojami miško ištekliai einamuoju laikotarpiu didėja ar mažėja. Šis rodiklis nustatomas taip:

$$\Delta_{KV} = \sum_{i=1}^n M_A - \sum_{i=1}^n M_{A-t},$$

čia M_A – medyno tūris pagal paskutinės inventORIZacijos duomenis m³,
 M_{A-t} – medyno tūris pagal ankstesnės (prieš t metų) inventORIZacijos duomenis m³.

Iškirstos medienos tūris nustatomas iš atliktų, analizuojamame miško plote, kirtimų apskaitos duomenų.

Paskutinysis medynų tūrio prieaugio balanso rodiklis – likęs miške supūti medienos tūris, dažniausiai neapskaitomas. Jį apskaičiuoti galima, panaudojant medynų tūrio prieaugio balanso formulę:

$$M_{N_{KV}} = Z_{M_{KV}} - (\Delta_{M_{KV}} + M_{K_{KV}})$$

Rezultatu analizė. Apskaičiuoti analizuojamo miško ploto medynų tūrio prieaugio balanso duomenys surašomi į pateiktą lentelę. Pagal juos daromos išvados apie prieaugio panaudojimo racionalumą ir miško išteklių naudojimo puoselėjimo efektyvumą.

4.3. Medynų absorbuojamas CO₂ kiekis

Šio darbo procedūros išdėstytos leidinyje E. Abalikštienė, A. Kuliešis, A. Tebėra, 2023.

5. Parodomojo bandymo rezultatas

Įrengti 8 parodomieji bandymai. Bandymai ir jų vykdymo eiga demonstruojama projekto viešinimo renginiuose, o gauti bandymų rezultatai skelbiami straipsniuose, publikuojamuose LIK internetiniame portale taip pat parengiama parodomojo bandymo videomedžiaga, kuri bus viešinama Lietuvos kaimo tinklo internetinėje svetainėje adresu: <https://www.kaimotinklas.lt>

Tikimasi, kad po projekto įgyvendinimo plačiau pasklidus patirčiai apie nenašų medynų pertvarkymo efektyvumą, ne tik projekto veiklose dalyvavę tikslinės grupės nariai, bet ir kiti miško savininkai bei miško darbų įmonių darbuotojai jas pritaikys miškų našumo ir jų daugiafunkcinės vertės puoselėjimui bei ūkinės veiklos ekonominio efektyvumo didinimui.

Vieno parodomojo bandymo rodikliai

Parodomojo bandymo etapas	Išlaidų kategorija	Biudžeto eilutė	Mato vnt.	Kiekis
1. Vietos bandymui parinkimas	Parodomojo bandymo vietos įvertinimas	5.2	vnt.	1
2. Pasiruošimas bandymui	Medynų dendrometrinių rodiklių matavimo priemonių įsigijimas	5.1.8	vnt.	1
	Techninių specifikacijų parodomojo bandymo įrengimui parengi	5.2	vnt.	1
	Paslaugos tiekėjų, dalyvaujančių įrengiant parodomuosius bandymus, instruktavimas ir konsultavimas;	5.2	vnt.	1
3. Bandymo eiga	Medynų, kuriose rengiamas parodomasis bandymas, matavimai	5.1.1	vnt.	1
	Medynų pertvarkymo projektų rengimas	5.1.2	vnt.	1
	Retinamųjų kirtimų vykdymas	5.1.3	vnt.	1
	Dirvos įdirbimas miško sklypuose,	5.1.5	vnt.	1
	Miško polajinių želdinių įveisimas	5.1.6	vnt.	1
	Miško našumo pokyčių per 30 m. (10 m. iki ūkinių priemonių taikymo ir 20	5.1.7	vnt.	1

	m. – po to) vertinimas, (taikant medynų tūrio ir vertės indeksų pokyčių prognozes)			
	Medynų tūrio einamojo prieaugio ir jo naudojimo balansas balanso vertinimas	5.1.7	vnt.	1
	Medynų absorbuojamo CO ₂ kiekio įvertinimas prieš ūkinių priemonių taikymą ir po to	5.1.7	vnt.	1
4. Rezultatų vertinimas	Medynų pertvarkymo projektų laiduojančių ekonomiškai efektyvesnį ir draugiškesnį aplinkai ūkininkavimą miškuose parengimas	5.2	vnt.	1
	Bandymo vykdymo ataskaitos parengimas	5.2	vnt.	1

**PROJEKTO „NENAŠIŲ MEDYNŲ PERTVARKYMAS SIEKIANT PADIDINTI
MIŠKŲ PRISITAIKYMO PRIE KLIMATO KAITOS GALIMYBES IR
EFEKTYVIAU VYKDYTI ANGLIES DVIDEGINIO ABSORBAVIMĄ MIŠKUOSE“
PARODOMŲJŲ BANDYMŲ METODIKOS IR SUSIJUSIŲ PASLAUGŲ
ĮGYVENDINIMO PASTABOS**

1. Perkančioji organizacija galutiniams naudos gavėjams sudarys galimybę savo internetiniame puslapyje įvertinti projekte vykdomų informavimo renginių (seminarų, lauko dienų) ir grupių susitikimų kokybę.

2. Informacinių renginių metu turi būti užtikrinta, kad projekto tikslinės grupės, projekto rezultatais besinaudojantys asmenys būtų informuoti apie projekto finansavimą iš žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) lėšų. Viešinimas turi atitikti 2023 m. kovo 31 d. įsakymu Nr. 3D-201 patvirtintą suteiktos paramos iš EŽŪFKP lėšų pagal Lietuvos žemės ūkio ir kaimo plėtros 2023–2027 metų strateginį planą viešinimo taisyklių reikalavimus.

3. Visos lauko dienos yra organizuojamos ūkiuose, kuriuose vyko parodomieji bandymai.

4. Parodomųjų bandymų rengimas ir vykdymas apima:

- Vietos parinkimą parodomiesiems bandymams nenašų medynų pertvarkymo darbams vykdyti.
- Atrinkamų parodomiesiems bandymams medynų augavietės tipo nustatymą bei dendrometrinių rodiklių matavimą;
- Bandomųjų medynų pertvarkymo projektų rengimą.
- Parengtų projektų įgyvendinimą:
 - Menkaverčių medžių iš medyno šalinimas rekonstrukciniais kirtimais;
 - Dirvos įdirbimo būdų, pritaikytų bandomųjų polajinių miško želdinių įveisimui ir želdinių formavimosi skatinimui parinkimas;
 - Bandomųjų polajinių želdinių ir želdinių rūšinės sudėties parinkimas ir sodinukų išdėstymo želdimoje teritorijoje schemų sudarymas;
 - Polajinių miško želdinių sodinimas;
- Medynų pertvarkymo priemonių efektyvumo vertinimą
 - Miško našumo (taikant medynų tūrio ir vertės indeksus) pokyčių vertinimas;
 - Medynų tūrio einamojo prieaugio ir jo naudojimo balanso nustatymas;
- Ataskaitos apie parodomąjį bandymo rezultatus rengimą.

5. Pagrindiniai parodomąjo bandymo darbai atliekami keturiais etapais:

I. Medynų, kuriose rengiamas parodomasis bandymas matavimai. Šio etapo metu bus atliekami privačios miškų valdos medynų dendrometrinių rodiklių matavimai, taikant instrumentinį-atrakinį kampinės medžių apskaitos būdą. Įvertintas esamas medynų tankumas / santykinis skalsumas, medyno struktūra, augavietės sąlygos. Įvertinamos parodomųjų objektų įrengimui numatytų medynų augavietės sąlygos.

II. Bandomųjų medynų pertvarkymo projektų rengimas. Šiame etape bus parengtas ūkinių priemonių planas:

a. tarpinio naudojimo kirtimų intensyvumas ir kirtimo būdo parinkimas siekiant suformuoti optimalią medyno struktūrą;

b. dirvos įdirbimo būdų pritaikytų bandomųjų polajinių miško želdinių įveisimui ir želdinių formavimosi skatinimui parinkimas;

c. parenkama tinkamiausia želdinių rūšinė sudėtis, tankumas ir želdinių išdėstymo schemos;

III. Ūkinių priemonių įgyvendinimas. Įgyvendinant antrame etape numatytus sprendinius bus atliekamas:

a. kirstinų medžių atrinkimas, žymėjimas ir kirtimas, medienos ištraukimas iš kirtavietės.

b. dirvožemio paruošimas numatomuose želdinti plotuose.

c. sodmenų įsigijimas, transportavimas ir sodinimas pagal numatytas schemas.

IV. Sukauptos informacijos analizė ir apibendrinimas. Apibendrinant bandymo metu sukauptą informaciją bus:

a. atliekamas miško našumo (taikant medynų tūrio ir vertės indeksus) pokyčių vertinimas;

b. nustatomas medynų tūrio einamojo prieaugio ir jo naudojimo balanso nustatymas siekiant įvertinti rekonstruoto medyno absorbuojamo CO₂ pokytį medyno amžiaus eigoje.

6. Numatytiems tikslams pasiekti bus reikalingos šios priemonės:

- Bandomųjų medynų vidutinio skersmens ir skerspločių sumos bei tūrio matavimo kontrolei reikalingos sulankstomos žerglės 650 mm, ir relaskopai (skalsumačiai).

- Medynų takumo atkūrimui ir polajinių želdinių įveisimui reikalingi sodmenys.

7. Informacija apie parodomuosius bandymus, informavimo veiklas, dalyvius pateikta 1 lentelėje.

1 lentelė. Informacija apie parodomuosius bandymus, informavimo veiklas, dalyvius.

1.	Dalijimosi ūkininkavimo patirtimi grupės narių ūkių ir (arba) įmonių, kurių valdose bus atliekamas parodomasis bandymas, skaičius	8 vnt.
2.	Numatomas lauko dienų skaičius	9 vnt.
3.	Numatomas seminarų skaičius	2 vnt.
4.	Numatomas galutinių naudos gavėjų skaičius lauko dienos	160 vnt.
5.	Numatomas galutinių naudos gavėjų skaičius seminaruose	40 vnt.
6.	Numatomų suformuoti dalijimosi ūkininkavimo patirtimi grupių skaičius	4 vnt.
7.	Numatomas dalijimosi ūkininkavimo patirtimi grupių susitikimų skaičius	16 vnt.
8.	Numatomas galutinių naudos gavėjų skaičius dalijimosi patirtimi grupėse	16 vnt.
9.	Bendras galutinių naudos gavėjų, gaunančių naudą, skaičius	216 vnt.
10.	Apskričių, kuriose numatoma organizuoti parodomąjį bandymo informavimo veiklas, pavadinimai	Alytaus apskritis Kauno apskritis Klaipėdos apskritis Marijampolės apskritis Panevėžio apskritis Šiaulių apskritis Tauragės apskritis Telšių apskritis

		Utenos apskritis Vilniaus apskritis
--	--	--

Paslaugų pirkimo-
pardavimo sutarties
2 priedas

(antra pirkimo dalis)

PASIŪLYMAS

Specialiųjų pirkimo
sąlygų
7 priedas

(antra pirkimo dalis)

PASIŪLYMO FORMA

UAB „T OPTIMUS“
(tiekėjo pavadinimas)

Lietuvos inžinerijos kolegijai

PASIŪLYMAS DĖL PIRKIMO „PARODOMŲJŲ BANDYMŲ ĮGYVENDINIMO PASLAUGA“ (ANTRA PIRKIMO DALIS)

2025-07-17
(data)

I SKYRIUS INFORMACIJA APIE TIEKĖJĄ

1 lentelė. Informacija apie tiekėją

Tiekėjo arba ūkio subjektų grupės dalyvių pavadinimas (-ai), juridinio asmens kodas (-ai) (jeigu pasiūlymą teikia fizinis asmuo – vardas ir pavardė), adresas (-ai)	UAB „T OPTIMUS“, 300050433 Sakalų g. 17-1, Ringaudų k., Ringaudų sen., Kauno r. sav.
Ūkio subjektų grupės dalyvis, atstovaujantis arba vadovaujantis ūkio subjektų grupei (pildoma, jei pasiūlymą teikia tiekėjų grupė)	-
Asmens, įgalioto bendrauti su perkančiąja organizacija, kontaktinė informacija (vardas, pavardė, telefono numeris)	

II SKYRIUS INFORMACIJA APIE ŪKIO SUBJEKTUS, KURIŲ PAJĖGUMAIS TIEKĖJAS REMIASI, KAD ATITIKTŲ PERKANČIOSIOS ORGANIZACIJOS KELIAMUS KVALIFIKACIJOS REIKALAVIMUS (JEIGU TOKIE REIKALAVIMAI KELIAMI)

1. Lentelė pildoma, jei tiekėjas pasitelkia kitų ūkio subjektų pajėgumais pagal VPĮ 49 straipsnį. Jeigu aktualu, nurodomi ir kvazisubtiekėjai – fiziniai asmenys, kuriuos ketinama įdarbinti pirkimo laimėjimo atveju.

2 lentelė. Informacija apie ūkio subjektus, kurių pajėgumais tiekėjas remiasi

Nr.	Ūkio subjekto pavadinimas, juridinio asmens kodas, adresas	Nuoroda į pirkimo sąlygų punktą, kuriam atitikti remiamasi ūkio subjekto pajėgumais	Sutarties objekto dalies, perduodamos vykdyti ūkio subjektui, kurio
-----	--	--	--

			pajėgumais tiekėjas remiasi, aprašymas
1	2	3	4
1.	Marius Aleinikovas	Specialiųjų pirkimo sąlygų 5 priedo 1 punkto 3 lentelės (antrai pirkimo daliai) 2 eilutė	Veikla susijusi su Miškininkystės eksperto atliekamomis užduotimis.

3 lentelė. Specialistai

Nr.	Pozicija	Vardas ir pavardė	Statusas
1	2	3	4
1.	Sutarties koordinatorius	Romas Petruškevičius	a) ☒ Specialistas pasiūlymo pateikimo datai yra įdarbintas pagal darbo sutartį tiekėjo arba subtiektėjo organizacijoje. b) ☐ Specialistas pasiūlymo pateikimo datai nėra įdarbintas pagal darbo sutartį tiekėjo arba subtiektėjo organizacijoje, tačiau laimėjus pirkimą jis bus įdarbintas pagal darbo sutartį, t.y. specialistas bus laikomas kvazisubtiektėju. c) ☐ Specialistas pasiūlymo pateikimo datai nėra įdarbintas pagal darbo sutartį tiekėjo arba subtiektėjo organizacijoje, tačiau laimėjus pirkimą jis bus pasitelkiamas ne darbo santykių pagrindais, t.y. nebus įdarbintas pagal darbo sutartį ir VPĮ prasme bus laikomas subtiektėju. d) ☐ Kita.
2.	Miškininkystės ekspertas	Marius Aleinikovas	a) ☐ Specialistas pasiūlymo pateikimo datai yra įdarbintas pagal darbo sutartį tiekėjo arba subtiektėjo organizacijoje. b) ☒ Specialistas pasiūlymo pateikimo datai nėra įdarbintas pagal darbo sutartį tiekėjo arba subtiektėjo organizacijoje, tačiau laimėjus pirkimą jis bus įdarbintas pagal darbo sutartį, t.y. specialistas bus laikomas kvazisubtiektėju. c) ☐ Specialistas pasiūlymo pateikimo datai nėra įdarbintas pagal darbo sutartį tiekėjo arba subtiektėjo organizacijoje, tačiau laimėjus pirkimą jis bus pasitelkiamas ne darbo santykių pagrindais, t.y. nebus įdarbintas pagal darbo sutartį ir VPĮ prasme bus laikomas subtiektėju. d) ☐ Kita.

III SKYRIUS
INFORMACIJA APIE ŽINOMUS SUBTIEKĖJUS IR JIEMS PERDUODAMA
VYKDYTI SUTARTIES DALIS

4 lentelė. Informacija apie žinomus subtiekėjus

Nr.	Subtiekėjo pavadinimas, juridinio asmens kodas, adresas	Sutarties objekto dalies, perduodamos vykdyti subtiekėjui, aprašymas
1	2	3
-	-	-

IV SKYRIUS
PASIŪLYMO KAINA

2. Pasiūlyme kaina nurodomos eurai. Jeigu pasiūlymuose kainos nurodytos užsienio valiuta, jos turės būti perskaičiuojamos į eurus pagal Europos Centrinio Banko skelbiamą orientacinį euro ir užsienio valiutų santykį, o tais atvejais, kai orientacinio euro ir užsienio valiutų santykio Europos Centrinis Bankas neskelbia, – pagal Lietuvos banko nustatomą ir skelbiamą orientacinį euro ir užsienio valiutų santykį pasiūlymų pateikimo dieną.

3. Apskaičiuojant kainą, turi būti atsižvelgta į visą pirkimo dokumentuose nurodytą pirkimo objekto apimtį ir reikalavimus, kainos sudėtinės dalis ir pan. Perkančioji organizacija, Tiekėjui baigus vykdyti sutartį, turės galėti naudotis pirkimo objektu be papildomų išlaidų, jei pirkimo dokumentuose aiškiai nenurodyta kitaip. PVM nurodomas atskirai. Jei Tiekėjas yra ne PVM mokėtojas, turi apie tai nurodyti pasiūlyme, nurodant teisinį pagrindą. Tiekėjas turi įvertinti ar sutarties vykdymo metu netaps PVM mokėtoju. Jei Tiekėjas vykdydamas sutartį taps PVM mokėtoju, pasiūlyme turi nurodyti kainą su PVM. Pasiūlymų kainos bus vertinamos ir lyginamos su visais mokesčiais, įskaitant PVM. Tuo atveju, kai mokesčius reguliuojančių įstatymų ir jų įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka perkančioji organizacija pati turi sumokėti PVM į valstybės biudžetą už įsigytą pirkimo objektą, šis mokestis įskaičiuojamas į pasiūlymo kainą (jeigu Tiekėjas jo neįskaičiavo pateikiant pasiūlymą, palyginimo tikslais įskaičiuoja pati perkančioji organizacija). Į pasiūlymo kainą privalo būti įskaičiuoti visi mokesčiai bei visos kitos Tiekėjo patirtos ir (ar) galimos patirti tiesioginės ir netiesioginės išlaidos ir mokesčiai, susiję su Prekių tiekimu, įskaitant, bet neapsiribojant (išskyrus tuos atvejus, kai pirkimo dokumentuose aiškiai nurodyta, kad tam tikros konkrečios išlaidos neturi būti įskaičiuotos į Sutarties kainą) elektroninių sąskaitų teikimo išlaidos.

4. Pasiūlyme nurodyta kaina ar kainos (įskaitant visus tarpinius skaičiavimus) turi būti nurodomos dviejų skaičių po kablelio tikslumu. Jei trečias skaičius po kablelio yra nuo 0 iki 4, antrasis skaičius po kablelio paliekamas koks yra, jei trečias skaičius po kablelio yra nuo 5 iki 9, antrąjį skaičių po kablelio padidiname vienu vienetu, pvz., 3,14159 suapvalinus iki šimtųjų bus 3,14. Suapvalinus 3,1153 iki šimtųjų bus 3,12.

5 lentelė. Pasiūlymo kaina

Nr.	Pirkimo objektas	Mato vienetas	Kiekis	Galimas maksimalus įkainis, Eur be PVM	Mato vieneto įkainis, Eur be PVM	Suma, Eur be PVM	PVM tarifas, %
1	2	3	4	5	6	7=4x6	8
1.	Patalpų ir įrangos nuoma lauko dienoms	vnt.	9	60,00	58,00	522,00	21,0
2.	Patalpų ir įrangos nuoma seminarams	vnt.	2	60,00	58,00	116,00	21,0
3.	Patalpų ir įrangos nuoma dalijimosi ūkininkavimo patirtimi grupių susitikimams	vnt.	16	60,00	58,00	928,00	21,0
4.	Lauko dienų dalyvių aprūpinimo maistu išlaidos	porc.	160	4,50	4,50	720,00	21,0
5.	Seminarų dalyvių aprūpinimo maistu išlaidos	porc.	40	4,50	4,50	180,00	21,0
6.	Grupių susitikimų dalyvių aprūpinimo maistu išlaidos	porc.	64	4,50	4,50	288,00	21,0
7.	Privangių miškų medynų, kuriuose rengiami parodomieji bandymai, matavimai	vnt.	8	810,00	800,00	6400,00	21,0
8.	Miškotvarkos projektų rengimas miško sklypams, kuriuose rengiami parodomieji bandymai	vnt.	8	790,00	790,00	6320,00	21,0
9.	Retinamųjų kirtimų vykdymas medynuose kuriuose rengiami parodomieji bandymai	vnt.	8	1300,00	1290,00	10320,00	21,0
10.	Miško sodmenų įsigijimas miško sklypams, kuriuose rengiami parodomieji bandymai	kompl.	8	920,00	900,00	7200,00	21,0
11.	Dirvos įdirbimas miško sklypuose, kuriuose rengiami parodomieji bandymai	vnt.	8	650,00	650,00	5200,00	21,0

Nr.	Pirkimo objektas	Mato vienetas	Kiekis	Galimas maksimalus įkainis, Eur be PVM	Mato vieneto įkainis, Eur be PVM	Suma, Eur be PVM	PVM tarifas, %
1	2	3	4	5	6	7=4x6	8
12.	Miško polajinių želdinių įveisimas miško sklypuose, kuriuose rengiami parodomieji bandymai	kompl.	8	253,00	250,00	2000,00	21,0
13.	Miškų valdoje planuojamų medynų naudojimo ir kitų miškotvarkos priemonių efektyvumo vertinimas	vnt.	8	850,00	850,00	6800,00	21,0
14.	Medynų dendrometrinių rodiklių matavimo priemonių įsigijimas	kompl.	1	345,00	340,00	340,00	21,0
15.	Parodomojo bandymo videomedžiagos parengimo išlaidos	vnt.	1	8264,46	8200,00	8200,00	21,0
Pasiūlymo kaina iš viso, Eur be PVM						55534,00	
PVM, Eur						11662,14	
Pasiūlymo kaina iš viso, Eur su PVM						67196,14	

5. Jei aukščiau esančios lentelės eilutės „PVM, Eur“ laukas nepildomas, nurodykite priežastis, dėl kurių PVM nemokamas: _____.

V SKYRIUS PASIŪLYMO PARAMETRAI

6. Pasiūlymo kokybiniai parametrai¹:

2 kriterijus - Videomedžiagos vaizdo raiška:

- ☒ Videomedžiaga paruošiama aukštos raiškos vaizdu (angl. High Definition, HD / Full HD))
☐ Videomedžiaga paruošiama ypač aukštos raiškos vaizdu (angl. Ultra High Definition, 4K)
(pažymėti vieną variantą)

VI SKYRIUS PRIDEDAMI DOKUMENTAI IR INFORMACIJA APIE KONFIDENCIALUMĄ

¹ Jeigu tiekėjas prie kriterijaus nepasirinko (nepažymėjo) nei vieno varianto, tuomet laikoma, kad tiekėjas pasirinko tą variantą už kurį suteikiamas mažiausias balų skaičius. Jeigu tiekėjas prie kriterijaus pasirinko (pažymėjo) kelis variantus, tuomet laikoma, kad tiekėjas pasirinko tą variantą (iš tiekėjo pasirinktų (pažymėtų)) už kurį suteikiamas mažesnis balų skaičius.

7. Dokumentai teikiami su pasiūlymu CVP IS priemonėmis:

6 lentelė. Pridedami dokumentai

Nr.	Dokumentas	Ar dokumente yra konfidencialios informacijos? (Taip / Ne)	Paaiškinimas, kokia konkreti informacija dokumente yra konfidenciali ir pagrindimas, kodėl ši informacija yra konfidenciali
1	2	3	4
1.	Europos bendrasis viešųjų pirkimų dokumentas	Ne	-
2.	Specialistų gyvenimo aprašymai	Taip	Asmens duomenys, vadovaujantis ADAĮ
3.	Specialistų kvalifikaciją pagrindžiantys dokumentai	Taip	Asmens duomenys, vadovaujantis ADAĮ
4.	Susitarimai su specialistais	Taip	Asmens duomenys, vadovaujantis ADAĮ
5.	Kompetentingų institucijų tvarkomų jungtinių duomenų apie viešųjų pirkimų procedūroje dalyvaujantį tiekėją (juridinį asmenį) pažyma	Taip	Asmens duomenys, vadovaujantis ADAĮ

VII SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

Pasirašydamas šį pasiūlymą, tvirtintu, kad:

1. esu susipažinęs su pirkimo dokumentais, taip pat su galiojančiais Lietuvos Respublikos įstatymais, poįstatyminiais teisės aktais, kurie reguliuoja viešųjų pirkimų atlikimo tvarką bei gali turėti įtakos bet kokiems tarp perkančiosios organizacijos ir tiekėjo susiklostantiems santykiams, kylantiems iš šio pirkimo ir (ar) susijusiems su šiuo pirkimu;

2. sutinku su pirkimo dokumentuose nustatytomis sąlygomis ir procedūromis,

3. pasiūlymo dokumentuose pateikti duomenys ir informacija yra teisinga ir apima viską, ko reikia tinkamam sutarties įvykdymui;

4. pasiūlymas galioja Specialiųjų pirkimų sąlygų 1 priede nurodytą terminą.

Direktorė

(tiekėjo arba jo įgalioto
asmens pareigų pavadinimas)

(parašas)

Alma Petruškevičienė

(vardas ir pavardė)

Europos bendrasis viešųjų pirkimų dokumentas (EBVPD)

I dalis. Informacija apie pirkimo procedūrą ir perkančiąją organizaciją ar perkantįjį subjektą

Informacija apie paskelbimą

Skelbimo numeris OL S (tik tarptautiniams pirkimams):

-

Skelbimo numeris CVP IS (kur rasti?)

-

Perkančiosios organizacijos / Perkančiojo subjekto tapatybė

Oficialus pavadinimas:

Lietuvos inžinerijos kolegija

Šalis:

Lietuva

Informacija apie pirkimo procedūrą

Procedūros tipas

Atvira

Pavadinimas:

PARODOMŲJŲ BANDYMŲ ĮGYVENDINIMO PASLAUGA

Trumpas aprašymas:

-

Perkančiosios organizacijos ar perkančiojo subjekto (jei taikoma) priskirtas dokumento numeris:

-

II dalis. Informacija apie ekonominės veiklos vykdytoją

A. Informacija apie ekonominės veiklos vykdytoją

Tiekėjo pavadinimas arba vardas ir pavardė (jei fizinis asmuo):

UAB „T OPTIMUS“

Gatvė ir namo numeris:

Sakalų g. 17-1

Pašto kodas:

LT-53339

Miestas:

Ringaudų k., Ringaudų sen., Kauno r. sav.

Šalis:

Lietuva

Interneto adresas (jei yra):

<https://toptimus.lt/>

E. paštas:

info@toptimus.lt

Telefonas:

+37065647505

Asmuo ar asmenys ryšiams:**PVM mokėtojo kodas, jei yra:**

LT100001273814

Jei PVM mokėtojo kodo nėra, nurodykite kitą nacionalinį identifikacinį numerį (Lietuvoje - įmonės kodą)

-

Ar ekonominės veiklos vykdytojas yra labai maža, mažoji ar vidutinė įmonė?

☒ Taip

☐ Ne

Tik tuo atveju, kai pirkimas rezervuotas: ar ekonominės veiklos vykdytojas yra globojama darbo grupė (neįgaliųjų socialinė įmonė), socialinė įmonė? Ar jis vykdytų sutartį pagal globojamų darbo grupių (neįgaliųjų socialinių įmonių) užimtumo programas?

☐ Taip

☒ Ne

Jei taikoma, ar ekonominės veiklos vykdytojas įtrauktas į oficialų patvirtintų ekonominės veiklos vykdytojų sąrašą arba ar jis turi lygiavertį sertifikatą (pvz., pagal nacionalinę (išankstinę) kvalifikacijos vertinimo sistemą)? Lietuvos tiekėjai renkasi „ne“

☐ Taip

☒ Ne

- Be to, užpildykite trūkstamą informaciją IV dalies A, B, C arba D skirsniuose, atsižvelgdami į konkretų atvejį TIK jei to reikalaujama atitinkamame skelbime arba pirkimo dokumentuose:

e) Ar ekonominės veiklos vykdytojas galės pateikti sertifikatą dėl socialinio draudimo įmokų ir mokesčių mokėjimo arba pateikti informaciją, kuri leistų perkančiajai organizacijai ar perkančiajam subjektui jį gauti tiesiogiai naudojantis prieiga prie bet kurios iš valstybių narių nemokamos nacionalinės duomenų bazės?

☒ Taip

☐ Ne

Jei atitinkami dokumentai prieinami elektroniniu būdu, nurodykite:

https://draudejai.sodra.lt/draudeju_viesi_duomenys/

Ar ekonominės veiklos vykdytojas pirkimo procedūroje dalyvauja kartu su kitais? Žymima TAIP, jei pasiūlymą teikia ūkio subjektų grupė (konsorciumas) pagal jungtinės veiklos sutartį

☐ Taip

☒ Ne

Jei pirkimas padalintas į dalis, nuoroda į pirkimo dalį (-is), dėl kurios (-ių) ekonominės veiklos vykdytojas nori dalyvauti konkurse:

-

B. Informacija apie ekonominės veiklos vykdytojo teisinius atstovus #1

- Šis skirsnis pildomas, jeigu tiekėjo vadovas įgalioja kitą asmenį pasirašyti pasiūlymą, bendrauti su pirkimo vykdytoju, įgalioja atstovauti ir pasirašyti EBVPD, bendrauti su pirkimo vykdytoju dėl EBVPD pateiktos informacijos, teikiamų kvalifikaciją ir pašalinimo pagrindų nebuvimą pagrindžiančių dokumentų, dėl pasiūlymo ir pan.

Jei taikytina, nurodykite asmens (-ų), įgaliojoto (-ų) atstovauti ekonominės veiklos vykdytojui šios pirkimo procedūros tikslais, vardą ir pavardę ir adresą:

Vardas

-

Pavardė

-

Gimimo data

-

Gimimo vieta

-

Gatvė ir namo numeris:

-

Pašto kodas:

-

Miestas:

-

Šalis:

E. paštas:

-

Telefonas:

-

Pareigos arba statusas:

-

Prireikus pateikite išsamią informaciją apie atstovavimą (formą, aprėptį, paskirtį ir t. t.):

-

C. Informacija apie rėmimąsi kitų subjektų pajėgumais

Ar siekdamas patenkinti IV dalyje nurodytus atrankos kriterijus ir V dalyje nurodytus kriterijus bei taisykles (jei tokių yra) ekonominės veiklos vykdytojas remiasi kitų subjektų pajėgumais?

☐ Taip

☒ Ne

D. Informacija apie subrangovus, kurių pajėgumais ekonominės veiklos vykdytojas nesiremia

- (Skirsnį reikia pildyti, tik jei šios informacijos aiškiai reikalauja perkančioji organizacija ar perkantysis subjektas.)

Ar ekonominės veiklos vykdytojas ketina kurias nors sutarties dalis subrangos sutartimi pavesti atlikti trečiosioms šalims?

☐ Taip

☒ Ne

- Jei perkančioji organizacija ar perkantysis subjektas aiškiai prašo šios informacijos, šalia informacijos pagal šį skirsnį, pateikite pagal šios dalies A ir B skirsnius ir III dalį reikalaujamą informaciją apie kiekvieną susijusį subrangovą (subrangovų kategorijas).

III dalis. Pašalinimo pagrindai

A. Su baudžiamaisiais nuosprendžiais susiję pagrindai

Direktyvos 2014/24/ES 57 straipsnio 1 dalyje nustatyti šie pašalinimo pagrindai

A1. Dalyvavimas nusikalstamos organizacijos veikloje (VPĮ 46 str. 1 d. 1 p.)

Ar pats ekonominės veiklos vykdytojas ar bet kuris asmuo, kuris yra jo administracijos, valdymo ar priežiūros organo narys arba turi atstovavimo, sprendimo ar kontrolės įgaliojimus to ekonominės veiklos vykdytojo atžvilgiu, buvo nuteistas galutiniu teismo sprendimu už dalyvavimą nusikalstamos organizacijos veikloje, o nuosprendis priimtas prieš ne daugiau kaip penkerius metus arba kai nuosprendyje aiškiai nustatytas pašalinimo laikotarpis tebesitęsia? Kaip apibrėžta 2008 m. spalio 24 d. Tarybos pamatinio sprendimo 2008/841/TVR dėl kovos su organizuotu nusikalstamumu 2 straipsnyje (OL L 300, 2008 11 11, p. 42).

Jūsų atsakymas

☐ Taip

☒ Ne

Ar ši informacija ES valstybės narės duomenų bazėje nemokamai prieinama valdžios institucijoms?

☐ Taip

☒ Ne

A2. Korupcija (VPĮ 46 str. 1 d. 2 p.)

Ar pats ekonominės veiklos vykdytojas ar bet kuris asmuo, kuris yra jo administracijos, valdymo ar priežiūros organo narys arba turi atstovavimo, sprendimo ar kontrolės įgaliojimus to ekonominės veiklos vykdytojo atžvilgiu, buvo nuteistas galutiniu teismo sprendimu už korupciją, o nuosprendis priimtas prieš ne daugiau kaip penkerius metus arba kai nuosprendyje aiškiai nustatytas pašalinimo

laikotarpis tebesitęsias? Kaip apibrėžta Konvencijos dėl kovos su korupcija, susijusia su Europos Bendrijų pareigūnais ar Europos Sąjungos valstybių narių pareigūnais, 3 straipsnyje (OL C 195, 1997 6 25, p. 1) ir 2003 m. liepos 22 d. Tarybos pamatinio sprendimo 2003/568/TVR dėl kovos su korupcija privačiame sektoriuje 2 straipsnio 1 dalyje (OL L 192, 2003 7 31, p. 54). Į pašalinimo pagrindus taip pat įtraukta korupcija, kaip apibrėžta perkančiosios organizacijos (perkančiojo subjekto) arba ekonominės veiklos vykdytojo nacionalinėje teisėje.

Jūsų atsakymas

☐ Taip

☒ Ne

Ar ši informacija ES valstybės narės duomenų bazėje nemokamai prieinama valdžios institucijoms?

☐ Taip

☒ Ne

A3. Sukčiavimas (VPĮ 46 str. 1 d. 3 p.)

Ar pats ekonominės veiklos vykdytojas ar bet kuris asmuo, kuris yra jo administracijos, valdymo ar priežiūros organo narys arba turi atstovavimo, sprendimo ar kontrolės įgaliojimus to ekonominės veiklos vykdytojo atžvilgiu, buvo nuteistas galutiniu teismo sprendimu už sukčiavimą, o nuosprendis priimtas prieš ne daugiau kaip penkerius metus arba kai nuosprendyje aiškiai nustatytas pašalinimo laikotarpis tebesitęsias? Pagal Europos Bendrijų finansinių interesų apsaugos konvencijos 1 straipsnį (OL C 316, 1995 11 27, p. 48).

Jūsų atsakymas

☐ Taip

☒ Ne

Ar ši informacija ES valstybės narės duomenų bazėje nemokamai prieinama valdžios institucijoms?

☐ Taip

☒ Ne

A4. Teroristiniai nusikaltimai arba su teroristine veikla susiję nusikaltimai (VPĮ 46 str. 1 d. 5 p.)

Ar pats ekonominės veiklos vykdytojas ar bet kuris asmuo, kuris yra jo administracijos, valdymo ar priežiūros organo narys arba turi atstovavimo, sprendimo ar kontrolės įgaliojimus to ekonominės veiklos vykdytojo atžvilgiu, buvo nuteistas galutiniu teismo sprendimu už teroristinius nusikaltimus arba

su teroristine veikla susijusius nusikaltimus, o nuosprendis priimtas prieš ne daugiau kaip penkerius metus arba kai nuosprendyje aiškiai nustatytas pašalinimo laikotarpis tebesitęsia? Kaip apibrėžta 2002 m. birželio 13 d. Tarybos pamatinio sprendimo dėl kovos su terorizmu 1 ir 3 straipsniuose (OL L 164, 2002 6 22, p. 3). Į pašalinimo pagrindus taip pat įtrauktas nusikalstamos veikos kurstymas, pagalba ar bendrininkavimas ją vykdant arba kėsinimasis ją įvykdyti, kaip nurodyta to pamatinio sprendimo 4 straipsnyje.

Jūsų atsakymas

☐ Taip

☒ Ne

Ar ši informacija ES valstybės narės duomenų bazėje nemokamai prieinama valdžios institucijoms?

☐ Taip

☒ Ne

A5. Pinigų plovimas arba teroristų finansavimas (VPĮ 46 str. 1 d. 6 p.)

Ar pats ekonominės veiklos vykdytojas ar bet kuris asmuo, kuris yra jo administracijos, valdymo ar priežiūros organo narys arba turi atstovavimo, sprendimo ar kontrolės įgaliojimus to ekonominės veiklos vykdytojo atžvilgiu, buvo nuteistas galutiniu teismo sprendimu už pinigų plovimą arba teroristų finansavimą, o nuosprendis priimtas prieš ne daugiau kaip penkerius metus arba kai nuosprendyje aiškiai nustatytas pašalinimo laikotarpis tebesitęsia? Kaip apibrėžta 2005 m. spalio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2005/60/EB dėl finansų sistemos apsaugos nuo jos panaudojimo pinigų plovimui ir teroristų finansavimui 1 straipsnyje (OL L 309, 2005 11 25, p. 15).

Jūsų atsakymas

☐ Taip

☒ Ne

Ar ši informacija ES valstybės narės duomenų bazėje nemokamai prieinama valdžios institucijoms?

☐ Taip

☒ Ne

A6. Vaikų darbas ir kitos prekybos žmonėmis formos (VPĮ 46 str. 1 d. 7 p.)

Ar pats ekonominės veiklos vykdytojas ar bet kuris asmuo, kuris yra jo administracijos, valdymo ar priežiūros organo narys arba turi atstovavimo,

sprendimo ar kontrolės įgaliojimus to ekonominės veiklos vykdytojo atžvilgiu, buvo nuteistas galutiniu teismo sprendimu už vaikų darbą arba kitas prekybos žmonėmis formas, o nuosprendis priimtas prieš ne daugiau kaip penkerius metus arba kai nuosprendyje aiškiai nustatytas pašalinimo laikotarpis tebesitęsia? Kaip apibrėžta 2011 m. balandžio 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2011/36/ES dėl prekybos žmonėmis prevencijos, kovos su ja ir aukų apsaugos, pakeičiančios Tarybos pamatinį sprendimą 2002/629/TVR, 2 straipsnyje (OL L 101, 2011 4 15, p. 1).

Jūsų atsakymas

☐ Taip

☒ Ne

Ar ši informacija ES valstybės narės duomenų bazėje nemokamai prieinama valdžios institucijoms?

☐ Taip

☒ Ne

B. Su mokesčių ar socialinio draudimo įmokų mokėjimu susiję pagrindai **Direktyvos 2014/24/ES 57 straipsnio 2 dalyje nustatytos šios pašalinimo priežastys**

B1. Mokesčių mokėjimas VPĮ 46 str. 3 d.

Ar ekonominės veiklos vykdytojas pažeidė savo pareigas, susijusias su mokesčių mokėjimu, tiek šalyje, kurioje yra įsisteigęs, tiek perkančiosios organizacijos ar perkančiojo subjekto valstybėje narėje, jei tai nėra jo įsisteigimo šalis?

Jūsų atsakymas

☐ Taip

☒ Ne

Ar ši informacija ES valstybės narės duomenų bazėje nemokamai prieinama valdžios institucijoms?

☐ Taip

☒ Ne

B2. Socialinio draudimo įmokų mokėjimas VPĮ 46 str. 3 d.

Ar ekonominės veiklos vykdytojas pažeidė savo pareigas, susijusias su socialinio draudimo įmokų mokėjimu, tiek šalyje, kurioje yra įsisteigęs, tiek perkančiosios organizacijos ar perkančiojo subjekto valstybėje narėje, jei tai nėra jo įsisteigimo šalis?

Jūsų atsakymas

☐ Taip

☒ Ne

Ar ši informacija ES valstybės narės duomenų bazėje nemokamai prieinama valdžios institucijoms?

☒ Taip

☐ Ne

URL

https://draudejai.sodra.lt/draudeju_viesi_duomenys/

Kodas

191630223

Emitentas

Valstybinio socialinio draudimo fondo valdyba prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos

C. Su nemokumu, interesų konfliktu ar profesiniais nusižengimais susiję pagrindai

Direktyvos 2014/24/ES 57 straipsnio 4 dalyje nustatyti šie pašalinimo pagrindai

C10. Su kitais ekonominės veiklos vykdytojais sudaryti susitarimai, kuriais siekta iškreipti konkurenciją (VPĮ 46 str. 4 d. 1 p.)

Ar ekonominės veiklos vykdytojas su kitais ekonominės veiklos vykdytojais yra sudaręs susitarimų, kuriais siekta iškreipti konkurenciją atliekamame pirkime?

Jūsų atsakymas

☐ Taip

☒ Ne

C11. Rimti profesiniai pažeidimai VPĮ 46 str. 4 d. 7 p., VPĮ 46 str. 6 d. 3 p.

Pirkimams pradėtiems nuo 2022-01-01: Ar ekonominės veiklos vykdytojas yra padaręs rimtą profesinį pažeidimą, kaip nurodyta žemiau?:

a) yra padaręs finansinės atskaitomybės ir audito teisės aktų pažeidimą ir nuo jo padarymo dienos praėjo mažiau kaip vieni metai; **Nuo 2022-08-12 pildydamas EBVPD tiekėjas yra informuotas ir supranta, kad finansinės atskaitomybės ir audito teisės aktų pažeidimu taip pat gali būti laikomi atvejai, kai tiekėjas nepateikia privalomų finansinės atskaitomybės dokumentų Registrų centrui ar juos pateikia nesilaikydamas privalomų teisės aktų reikalavimų. Išsamiau: <https://vpt.lrv.lt/lt/naujienos-3/>**

finansiniu-ataskaitu-nepateikimas-gali-tapti-kliutimi-dalyvauti-viesuosiuose-pirkimuose

b) neatitinka minimalių patikimo mokesčių mokėtojo kriterijų, nustatytų Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo 40¹ straipsnio 1 dalyje. Taikant šį tiekėjo pašalinimo iš pirkimo procedūros pagrindą, vadovaujamas Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo 40¹ straipsnio 1 dalyje nustatytais terminais, juos skaičiuojant nuo Mokesčių administravimo įstatymo 40¹ straipsnio 1 dalyje nurodytų pažeidimų padarymo dienos, tačiau visais atvejais šie terminai negali būti ilgesni negu 3 metai;

c) yra padaręs draudimo sudaryti draudžiamus susitarimus, įtvirtinto Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatyme ar panašaus pobūdžio kitos valstybės teisės akte, pažeidimą ir nuo jo padarymo dienos praėjo mažiau kaip 3 metai;

d) yra padaręs bet kokį kitą rimtą profesinį pažeidimą, nenurodytą aukščiau, nuo kurio padarymo dienos praėjo mažiau kaip vieni metai?

Pirkimams pradėtiems iki 2022-01-01: Ar ekonominės veiklos vykdytojas yra pripažintas kaltu dėl sunkaus profesinio nusižengimo kaip nurodyta žemiau?

I. ar ekonominės veiklos vykdytojas yra padaręs profesinį pažeidimą, kai už finansinės atskaitomybės ir audito teisės aktų pažeidimus ekonominės veiklos vykdytojui ar jo vadovui paskirta administracinė nuobauda ar ekonominė sankcija, nustatytos Lietuvos Respublikos įstatymuose ar kitų valstybių teisės aktuose, ir nuo sprendimo, kuriuo buvo paskirta ši sankcija, įsiteisėjimo dienos arba nuo dienos, kai asmuo įvykdė administracinį nurodymą, praėjo mažiau kaip vieni metai?

II. Ar ekonominės veiklos vykdytojas yra padaręs kurį nors vieną iš žemiau nurodytų rimtų profesinių pažeidimų(taikoma tik tada kai, ir tik tiek, kiek apibrėžta kituose pirkimo dokumentuose):

a) profesinės etikos pažeidimas, kai nuo ekonominės veiklos vykdytojo pripažinimo nesilaikančiu profesinės etikos normų momento praėjo mažiau kaip vieni metai;

b) konkurencijos, darbuotojų saugos ir sveikatos, informacijos apsaugos, intelektinės nuosavybės apsaugos pažeidimas, už kurį ekonominės veiklos vykdytojui ar jo vadovui yra paskirta administracinė nuobauda ar ekonominė sankcija, nustatytos Lietuvos Respublikos ar kitų valstybių įstatymuose, kai nuo sprendimo, kuriuo buvo paskirta ši sankcija, arba nuo dienos, kai asmuo įvykdė administracinį nurodymą, įsiteisėjimo dienos praėjo mažiau kaip vieni metai;

c) draudimo sudaryti draudžiamus susitarimus, įtvirtinto Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatyme ar panašaus pobūdžio kitos valstybės teisės akte, pažeidimas, kai nuo sprendimo paskirti Konkurencijos įstatyme ar kitos valstybės teisės akte nustatytą ekonominę sankciją įsiteisėjimo dienos praėjo mažiau kaip 3 metai;

d) ekonominės veiklos vykdytojas, kuris yra fizinis asmuo, arba ekonominės veiklos vykdytojo, kuris yra juridinis asmuo, kita organizacija ar jos padalinys, vadovas, kitas valdymo ar priežiūros organo narys ar kitas asmuo, turintis (turintys) teisę atstovauti ekonominės veiklos vykdytojui ar jį kontroliuoti, jo vardu priimti sprendimą, sudaryti sandorį, arba dalyvis, turintis balsų daugumą juridinio asmens dalyvių susirinkime, yra pripažintas kaltu dėl tyčinio bankroto, kaip jis apibrėžtas Lietuvos Respublikos įmonių bankroto įstatyme ar panašaus pobūdžio kitų valstybių teisės aktuose, kai nuo teismo sprendimo įsiteisėjimo dienos praėjo mažiau kaip 3 metai?

Jūsų atsakymas

☐ Taip

☒ Ne

C12. Interesų konfliktas dėl dalyvavimo pirkimo procedūroje (VPĮ 46 str. 4 d. 2 p.)

Ar ekonominės veiklos vykdytojas žino apie kokius nors [interesų konfliktus](#), kaip nurodyta nacionalinėje teisėje, atitinkamame skelbime ar pirkimo dokumentuose, kylančius dėl jo dalyvavimo pirkimo procedūroje?

Jūsų atsakymas

☐ Taip

☒ Ne

C13. Tiesioginis arba netiesioginis dalyvavimas rengiant šią pirkimo procedūrą (46 str. 4 d. 3 p.)

Ar ekonominės veiklos vykdytojas arba su juo susijusi įmonė konsultavo perkančiąją organizaciją ar perkantįjį subjektą arba kitaip dalyvavo rengiant pirkimo procedūrą?

Jūsų atsakymas

☐ Taip

☒ Ne

C14. Sutarties nutraukimas anksčiau laiko, žala ar kitos panašios sankcijos (VPĮ 46 str. 4 d. 6 p.)

Ar ekonominės veiklos vykdytojas turėjo tokios patirties: ankstesnė viešoji sutartis, ankstesnė sutartis su perkančiuoju subjektu arba ankstesnė koncesijos sutartis buvo nutraukta anksčiau laiko; arba buvo pareikalauta atlyginti su ankstesne sutartimi susijusią žalą ar skirtos kitos panašios sankcijos?

Lietuvoje (be kita ko) - ar ekonominės veiklos vykdytojas yra įtrauktas į nepatikimų tiekėjų sąrašą ?

Jūsų atsakymas

☐ Taip

●Ne

C15. Pripažinimas kaltu dėl faktų iškreipymo, informacijos nuslėpimo, negalėjimas pateikti reikalaujamų dokumentų ir su šia procedūra susijusios konfidencialios informacijos gavimas (46 str. 4 d. 4 p. ir 46 str. 4 d. 5 p.)

Ar ekonominės veiklos vykdytojas yra susijęs su vienu iš šių atvejų, kai jis :

- a) buvo labai iškreipęs faktus pateikdamas informaciją (**pateikęs melagingą informaciją**), reikalingą patikrinti, ar nėra pagrindų pašalinti, arba patikrinti atitiktį atrankos kriterijams;
- b) slėpė tokią informaciją;
- c) delsė pateikti patvirtinamuosius dokumentus, kurių reikalavo perkančioji organizacija ar perkantysis subjektas,
- d) siekė daryti neteisėtą įtaką perkančiosios organizacijos ar perkančiojo subjekto sprendimų priėmimo procesui, kad gautų konfidencialios informacijos, dėl kurios per pirkimo procedūrą įgytų nepagrįstą pranašumą, arba tyčia teikti klaidinančios informacijos, kuri gali turėti esminės įtakos sprendimams dėl pašalinimo, atrankos ar sutarties skyrimo?

Jūsų atsakymas

☐Taip

●Ne

D. Išimtinai nacionaliniai pašalinimo pagrindai

Išimtinai nacionaliniai pašalinimo pagrindai, nurodyti atitinkamame skelbime ar pirkimo dokumentuose.

D1. Išimtinai nacionalinis pašalinimo pagrindas dėl nusikalstamo bankroto (VPĮ 46 str. 1 d. 4 p.)

Pirkimams pradėtiems nuo 2022-01-01:

Ar pats ekonominės veiklos vykdytojas ar bet kuris asmuo, kuris yra jo administracijos, valdymo ar priežiūros organo narys arba turi atstovavimo, sprendimo ar kontrolės įgaliojimus to ekonominės veiklos vykdytojo atžvilgiu, buvo **nuteistas galutiniu teismo sprendimu už nusikalstamą bankrotą**, o nuosprendis priimtas prieš ne daugiau kaip penkerius metus arba kai nuosprendyje aiškiai nustatytas pašalinimo laikotarpis tebesitęsia?

Pirkimams pradėtiems iki 2022-01-01:

Ar ekonominės veiklos vykdytojas yra susijęs su vienu iš šių atvejų, kai:

- a) jis **neatitinka minimalių patikimo mokesčių mokėtojo kriterijų**, nustatytų Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo 40¹ straipsnio 1 dalyje ir dėl to laikomas padariusiu šiurkštų profesinį pažeidimą.
- b) pats ekonominės veiklos vykdytojas ar bet kuris asmuo, kuris yra jo administracijos, valdymo ar priežiūros organo narys arba turi atstovavimo, sprendimo ar kontrolės įgaliojimus to ekonominės veiklos vykdytojo atžvilgiu, buvo **nuteistas galutiniu teismo sprendimu už nusikalstamą bankrotą**, o nuosprendis priimtas prieš ne daugiau kaip penkerius metus arba kai nuosprendyje aiškiai nustatytas pašalinimo laikotarpis tebesitęsia?

Jūsų atsakymas

☐ Taip

☒ Ne

Ar ši informacija ES valstybės narės duomenų bazėje nemokamai prieinama valdžios institucijoms?

☐ Taip

☒ Ne

D2. Išimtinai nacionalinis pašalinimo pagrindas dėl paskirtos

baudžiamąjį poveikio priemonės (VPĮ 46 str. 2¹ d.)

Pirkimams pradėtiems nuo 2025-02-01:

Ar ekonominės veiklos vykdytojui yra taikoma sąlyga, kad jis yra neatlikęs jam paskirtos baudžiamąjį poveikio priemonės – uždraudimo juridiniam asmeniui dalyvauti viešuosiuose pirkimuose?

Jūsų atsakymas

☐ Taip

☒ Ne

Ar ši informacija ES valstybės narės duomenų bazėje nemokamai prieinama valdžios institucijoms?

☐ Taip

☒ Ne

IV dalis. Atrankos kriterijai

a. Visų atrankos kriterijų bendra nuoroda

Dėl atrankos kriterijų ekonominės veiklos vykdytojas pareiškia, kad

Jis atitinka visus reikalaujamus atrankos kriterijus

Jūsų atsakymas

●Taip

○Ne

Baigti

IV dalis. Baigiamieji pareiškimai

Ekonominės veiklos vykdytojai oficialiai pareiškia, kad II–V dalyse pateikta informacija yra tiksli ir teisinga ir kad ji pateikta visiškai suvokiant didelio faktų iškreipimo padarinius.

Ekonominės veiklos vykdytojai oficialiai pareiškia, kad pareikalavus gali nedelsdami pateikti nurodytus sertifikatus ir kitų formų įrodomuosius dokumentus, išskyrus tuos atvejus, kai:

- a) perkančioji organizacija ar perkantysis subjektas turi galimybę atitinkamus patvirtinamuosius dokumentus tiesiogiai gauti naudodamiesi prieiga prie bet kurios iš valstybių narių nemokamos nacionalinės duomenų bazės (su sąlyga, kad ekonominės veiklos vykdytojas pateikė reikalingą informaciją (interneto adresą, išduodančiąją instituciją ar įstaigą, tiksliai dokumentų nuorodas), kuri perkančiajai organizacijai ar perkančiajam subjektui leidžia tai padaryti (pareikalavus dėl tokios prieigos turi būti pridėtas atitinkamas sutikimas), arba
- b) perkančioji organizacija ar perkantysis subjektas yra gavusi ir turi aktualius susijusius dokumentus iš ankstesnių (kitų) pirkimo procedūrų.

Ekonominės veiklos vykdytojai oficialiai sutinka perkančiajai organizacijai ar perkančiajam subjektui, nurodytam I dalyje, leisti susipažinti su dokumentais, kuriais patvirtinama informacija, pateikta šio Europos bendrojo viešųjų pirkimų dokumento III ir IV dalyse, kiek tai susiję su pirkimu, nurodytu I dalyje.

Data, vieta ir, jei reikia ar būtina, parašas (-ai):

Data

04-07-2025

Vieta

Kaunas

Parašas

Specialiųjų pirkimo sąlygų
9 priedas

TIEKĖJO DEKLARACIJA DĖL ATITIKTIES REGLAMENTO NUOSTATOMS JURIDINIAM ASMENIUI

UAB „T Optimus“, Sakalų 17-1, Ringaudai, LT – 53339 Kaunas, Tel
/Faks. +370 37 261483, Mob.tel. +370 656 47505, . el. paštas:
info@toptimus.lt, a/s LT 487300010086445301 AB “Swedbankas” b/k
73000, įm./k. 300050433, PVM./k. LT 100001273814

Lietuvos inžinerijos kolegijai

(Adresatas (perkančioji organizacija))

TIEKĖJO DEKLARACIJA

2025-07-03 Nr. _____
(Data)

Kaunas
(Sudarymo vieta)

Aš, direktorė Alma Petruškevičienė, tvirtinu, kad mano vadovaujamas (-a)
(atstovaujamas (-a)) UAB „T OPTIMUS“, dalyvaujantis (-i) Lietuvos
inžinerijos kolegijos atliekamame Parodomųjų bandymų įgyvendinimo
paslaugų pirkime Nr. 3263759 skelbtame 2025 m. birželio 19 d.,

nėra įtakojama Rusijos, kaip nurodyta Tarybos reglamento (ES) 2022/576
2022 m. balandžio 8 d. kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr.
833/2014 dėl ribojamųjų priemonių atsižvelgiant į Rusijos veiksmus, kuriais
destabilizuojama padėtis Ukrainoje 5k straipsnyje nustatytuose
apribojimuose. Visų pirma pareiškiu, kad:

- a) mano atstovaujama įmonė (ir nė viena iš bendrovių, kurios yra mūsų konsorciumo nariais) nėra įsteigta Rusijoje;
- b) mano atstovaujama įmonė (ir nė viena iš įmonių, kurios yra mūsų konsorciumo nariais) nėra juridinis asmuo, subjektas ar įstaiga, kuriuose

daugiau kaip 50 % nuosavybės teisių tiesiogiai ar netiesiogiai priklauso šios deklaracijos a) punkte nurodytam subjektui;

c) nei aš, nei mano atstovaujama bendrovė nesame fiziniu ar juridiniu asmeniu, subjektu ar organizacija, veikiančia šios deklaracijos a) arba b) punkte nurodyto subjekto vardu ar jo nurodymu;

d) sutartis nebus paskirta vykdyti subrangovui (-ams), ar kitam (-iems) subjektui (-tams), kurių pajėgumais remiasi, kurie priskirtini šios deklaracijos a) arba b), arba c) punktuose nurodytiems subjektams.

Direktore

Alma Petruškevičienė

Sąskaitos išrašas
2025-07-10 - 2025-07-10

UAB T OPTIMUS
SAKALŲ G. 17-1, RINGAUDAI, 53339, KAUNO RAJ., Lietuva
Reg.no: 300050433
IBAN: LT48 7300 0100 8644 5301

„Sw edbank“ AB
Konstitucijos pr. 20A, 03502, Vilnius, Lietuva
Įm. kodas 112029651, PVM kodas LT120296515
Bankas registruotas Lietuvos Respublikos
juridinių asmenų registre 2004-11-22
BIC: HABALT22

Šis išrašas yra filtruojamas pagal:
Kitos pusės pavadinimas # (turi) inžinerijos

Data	Dok. nr.	Apyvarta	Mokėjimo paskirtis
EUR 2025-07-10			
2025-07-10	620	-6 000.00	LIETUVOS INŽINERIJOS KOLEGIJA LT837300010074197742 Vadovaujantis pirkimo Nr. J263759 specialiųjų sąlygų 27 punktu
EUR 2025-07-10		Debetas apyvarta	6 000.00

Jūsų indėlis yra tinkamas drausli, todėl yra apdraustas įstatymo nustatyta tvarka ir sąlygomis. Daugiau informacijos rasite www.swedbank.lt

(Gyvenimo aprašymo (CV) forma)

GYVENIMO APRAŠYMAS (CV)¹

1. Asmeninė informacija	
Vardas (-ai) Pavardė (-és)	Romas Petruškevičius
Gimimo data	
2. Pareigos vykdant užsakymą	Sutarties koordinatorius
3. Darbo patirtis	
Datos	
Pareigos	
Pareigų ir atsakomybių aprašymas	
Darbovietės pavadinimas	
Datos	
Pareigos	
Pareigų ir atsakomybių aprašymas	
Darbovietės pavadinimas	
Datos	
Pareigos	
Pareigų ir atsakomybių aprašymas	
Darbovietės pavadinimas	
Datos	
Pareigos	

¹ a) Tiekėjas teikdamas pasiūlymą neprivalo pateikti visos prašomos informacijos nurodytos šiame dokumente, jeigu tokia informacija ar jos dalis nėra reikalinga pasiūlymui įvertinti, t. y. tiekėjas šiame dokumente turi pateikti tik tiek informacijos, kiek tai yra būtina pasiūlymui siaurąja prasme ir pasiūlymui plačiąja prasme įvertinti.
b) Tiekėjas pradžios ir pabaigos terminus gali nurodyti dienas, mėnesio ar metų tikslumu. Jeigu terminai nurodomi mėnesio arba metų tikslumu, tokiu atveju laikoma, kad patirtis pradedama įgyti paskutinę laikotarpio dieną ir baigiama įgyti nurodyto laikotarpio pirmą dieną. Jeigu nurodant laikotarpius mėnesiais arba metais pradžios ir pabaigos laikotarpis sutampa, tokiu atveju laikoma, kad yra įgyta vienos dienos patirtis. Pavyzdžiui, jeigu tiekėjas nurodė, kad: a) patirtis yra įgyta 2020-01-10 – 2020-01-15, tai laikoma, kad buvo įgyta 5 dienų patirtis; b) patirtis yra įgyta 2020 m. sausis – 2020 m. sausis, tai laikoma, kad buvo įgyta 1 dienos patirtis; c) patirtis yra įgyta 2020 m. sausis – 2020 m. vasaris, tai laikoma, kad buvo įgyta 1 dienos patirtis; d) patirtis yra įgyta 2020-2020, tai laikoma, kad buvo įgyta 1 dienos patirtis; e) patirtis yra įgyta 2020–2021, tai laikoma, kad buvo įgyta 1 dienos patirtis.

Pareigų ir atsakomybių
aprašymas
Darbovietės
pavadinimas

4. Išsilavinimas

Datos
Laipsnis
Įstaigos, kurioje įgytas
išsilavinimas,
pavadinimas

**5. Papildoma
informacija**

Patvirtinu, kad aš esu įgijęs šiame dokumente nurodytą išsilavinimą ir visa šiame dokumente pateikta informacija yra teisinga.

Romas Petruškevičius
(vardas ir pavardė)

DIPLOMAS

M. Nr.

Šis diplomas liudija, kad

Romas Petruškevičius

200_6_ metais baigė

firmų organizavimo ir vadybos

magistrantūros studijų programą

VYTAUTO DIDŽIOJO UNIVERSITETO

Ekonomikos ir vadybos

fakultete

ir įgijo

verslo administravimo

MAGISTRO KVALIFIKACINĮ LAIPSNĮ

Rektorius

Prof. habil. dr. V. Kaminskis

Dekanas

Prof. habil. dr. P. Žukauskas

Kaunas, 200_6_m. birželio men. 30 d.

Asmens kodas

GYVENIMO APRAŠYMAS (CV)¹

1. Asmeninė informacija	
Vardas (-ai) Pavardė (-és)	Marius Aleinikovas
Gimimo data	
2. Pareigos vykdant užsakymą	Miškininkystės ekspertas
3. Darbo patirtis	
Datos	
Pareigos	
Pareigų ir atsakomybių aprašymas	
Darbovietės pavadinimas	
Datos	
Pareigos	
Pareigų ir atsakomybių aprašymas	
Darbovietės pavadinimas	
Datos	
Pareigos	
Pareigų ir atsakomybių aprašymas	
Darbovietės pavadinimas	
4. Išsilavinimas	

¹ a) Tiekėjas teikdamas pasiūlymą neprivalo pateikti visos prašomos informacijos nurodytos šiame dokumente, jeigu tokia informacija ar jos dalis nėra reikalinga pasiūlymui įvertinti, t. y. tiekėjas šiame dokumente turi pateikti tik tiek informacijos, kiek tai yra būtina pasiūlymui siaurąja prasme ir pasiūlymui plačiąja prasme įvertinti.

b) Tiekėjas pradžios ir pabaigos terminus gali nurodyti dienas, mėnesio ar metų tikslumu. Jeigu terminai nurodomi mėnesio arba metų tikslumu, tokiu atveju laikoma, kad patirtis pradedama įgyti paskutinę laikotarpio dieną ir baigiama įgyti nurodyto laikotarpio pirmą dieną. Jeigu nurodant laikotarpius mėnesiais arba metais pradžios ir pabaigos laikotarpis sutampa, tokiu atveju laikoma, kad yra įgyta vienos dienos patirtis. Pavyzdžiui, jeigu tiekėjas nurodė, kad: a) patirtis yra įgyta 2020-01-10 – 2020-01-15, tai laikoma, kad buvo įgyta 5 dienų patirtis; b) patirtis yra įgyta 2020 m. sausis – 2020 m. sausis, tai laikoma, kad buvo įgyta 1 dienos patirtis; c) patirtis yra įgyta 2020 m. sausis – 2020 m. vasaris, tai laikoma, kad buvo įgyta 1 dienos patirtis; d) patirtis yra įgyta 2020-2020, tai laikoma, kad buvo įgyta 1 dienos patirtis; e) patirtis yra įgyta 2020–2021, tai laikoma, kad buvo įgyta 1 dienos patirtis.

Datos
Laipsnis
Įstaigos, kurioje įgytas
išsilavinimas,
pavadinimas

5. Papildoma
informacija
Straipsniai

|

Patvirtinu, kad aš esu įgijęs šiame dokumente nurodytą išsilavinimą ir visa šiame dokumente pateikta informacija yra teisinga.

Marius Aleinikovas
(vardas ir pavardė)

DAKTARO DIPLOMAS

Marius Aleinikovas

2007 m. sausio 12 d. apgynė bio-medicinos
mokslų vilties mūkatyros mokslo
krypties darbą

"Biokologinių veiksnių įtaka preparatams
(Panašus lygis L) medienos fiksavimui ir
mechaninėms savybėms normalaus
drėgnumo augerietėse"
ir jam suteiktas

daktaro ~~profesoriaus~~ laipsnis.

Rektorius

Dekanas

Michailas
tambovas

Registracijos Nr.

Išdavimo data 2007 m. sausio 12 d.

Spausdinimo data 2007 m. sausio 12 d.

LZUU Kodas 111950962

Diplomo kodas

Remigijus Delavinas

Remigijus Delavinas

Remigijus Delavinas

DAKTARODIPLOMASDAKTARODIPLOMAS

PRELIMINARIOJI SUTARTIS

2025 m. birželio 23 d. Nr. /25627-2/

Kaunas

UAB „T OPTIMUS“, juridinio asmens kodas 300050433, kurios registruota buveinė yra Sakalų g. 17-1, Ringaudų k., Kauno r. sav., duomenys apie įstaigą kaupiami ir saugomi Lietuvos Respublikos juridinių asmenų registre, atstovaujama direktorės Almos Petruškevičienės, veikiančios pagal įstatus (toliau – Užsakovas),

ir

Marius Aleinikovas, asmens kodas _____, kurio gyvenamoji vieta yra _____, (toliau – Darbuotojas),

toliau kartu šioje preliminarioje sutartyje vadinami „Šalimis“, o kiekvienas atskirai – „Šalimi“,

gavę ir aptarę informaciją, susijusią su teikiamų paslaugų prigimtimi, jų teikimo sąlygomis, paslaugų kaina (darbo užmokesčiu), paslaugų teikimo terminais, galimomis pasekmėmis, bei kitokią informaciją, turinčią įtakos Užsakovo ir Darbuotojo apsisprendimui sudaryti šią preliminarniąją sutartį bei ateityje sudaryti kitą – pagrindinę sutartį ar kitas – pagrindines sutartis

vadovaudamiesi Lietuvos Respublikos civiliniu kodeksu, atsižvelgdami į tai, kad Užsakovas reguliariai dalyvauja perkančiųjų organizacijų vykdomuose viešuosiuose pirkimuose, o Darbuotojas siekia Užsakovui suteikti paslaugas, sudarė šią Preliminariąją sutartį, toliau vadinamą „Sutartimi“, ir susitarė dėl toliau išvardytų sąlygų.

I SKYRIUS SUTARTIES DALYKAS

1. Jeigu Užsakovas dalyvaudamas viešuosiuose pirkimuose ir nurodęs pasiūlyme, kad pasitelks Darbuotoją užduotims įvykdyti, bus pripažintas Pirkimo laimėtoju ir su juo bus nuspręsta sudaryti viešojo pirkimo–pardavimo sutartį, Užsakovas ir Darbuotojas ne vėliau kaip per 2 darbo dienas nuo viešojo pirkimo–pardavimo sutarties įsigaliojimo įsipareigoja sudaryti darbo sutartį šiomis sąlygomis:

1.1. Darbuotojas bus priimamas šioms funkcijoms atlikti: kaip nurodyta Pirkimo dokumentuose ir Užsakovo pasiūlyme;

1.2. Darbuotojas dirbs visą laiką, kol bus įvykdyta viešojo pirkimo–pardavimo sutartis;

1.3. Darbuotojui bus mokamas darbo užmokestis, kurio dydis negalės būti mažesnis nei yra nustatyta galiojančių teisės aktų. Darbo užmokesčio dydis gali būti keičiamas Šalių susitarimu;

1.4. Darbuotojo sutikimu priskaitytas mėnesinis darbo užmokestis mokamas vieną kartą per mėnesį ne vėliau kaip iki einamojo mėnesio 20 dienos;

1.5. bus sudaroma terminuota darbo sutartis, t.y. iki bus įvykdyta viešojo pirkimo–pardavimo sutartis;

1.6. kitos sutarties sąlygos bus aptartos darbo sutartyje.

2. Užsakovas vadovaudamasis šia sutartimi gali Darbuotojo kandidatūrą siūlyti į neribotą skaičių Pirkimų, kol galioja ši sutartis.

II SKYRIUS ŠALIŲ PATVIRTINIMAI IR SUTIKIMAI

2. Darbuotojas patvirtina, kad supranta, kad ši Sutartis yra siejama su sąlyga – pagrindinė sutartis (pagrindinės sutartys) yra sudaroma tik tokiu atveju, jeigu Užsakovas laimi

Pirkimą ar Pirkimus. Pirkimo nelaimėjimo atveju Užsakovas neįsipareigoja sudaryti kitos – pagrindinės sutarties, aukščiau aptartomis sąlygomis. Užsakovas patvirtina, kad supranta, kad Pirkimo laimėjimo atveju jis privalės sudaryti pagrindinę sutartį aukščiau nurodytomis sąlygomis.

3. Darbuotojas sutinka, kad Užsakovas teikdamas pasiūlymą (tiek savarankiškai, tiek ir kaip ūkio subjektų grupės narys), remtųsi Darbuotojo kvalifikacija kaip savo paties kvalifikacija ir nelaikytų Darbuotojo subtiekeju. Šalys atsižvelgdamos į sudaromos pagrindinės sutarties pobūdį bei tarpusavio teisinį santykį, patvirtina, kad Darbuotoją laikys Užsakovo neatsiejama dalimi, kurio kvalifikaciją patvirtinantys dokumentai, kandidatūra, gyvenimo aprašymas ir kiti Pirkimui reikalingi dokumentai Užsakovo Perkančiajai organizacijai galės būti teikiami be papildomo Darbuotojo susitikimo, o tik vadovaujantis šia Sutartimi. Darbuotojas įsipareigoja visus reikiamus dokumentus ir paaiškinimus Užsakovui pateikti nedelsiant, Užsakovo nurodytais terminais.

4. Darbuotojas nesutinka, kad jo Užsakovui pateikti kvalifikaciją patvirtinantys dokumentai, kandidatūra, gyvenimo aprašymas ir kiti Pirkimui reikalingi dokumentai, kuriuos Užsakovas pateikia Perkančiajai organizacijai būtų išviešinami ir nurodo, kad šie dokumentai atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo 20 straipsnio 2 dalies 3 punktą laikytini konfidencialiais.

III SKYRIUS KITOS SĄLYGOS

5. Sutartis įsigalioja, kai Sutartį pasirašo abi Sutarties šalys. Sutarties įsigaliojimo data – Sutarties šalių pasirašymo data.

6. Sutartis galioja 10 metų.

7. Sutartis pasirašoma lietuvių kalba, 2 (dviem) vienodą juridinę galią turinčiais egzemplioriais – po vieną kiekvienai šaliai.

8. Sutartis yra Šalių perskaityta, jų suprasta ir jos autentiškumas patvirtintas ant kiekvieno Sutarties lapo kiekvienos Šalies įgaliojimus turinčių asmenų parašais arba Sutartis susiuvama ir pasirašoma paskutinio lapo antroje pusėje.

Užsakovas

Darbuotojas

UAB „T OPTIMUS“
Direktorė

Ima Petruškevičienė

Marius Aleinikovas

VALSTYBĖS ĮMONĖ REGISTRŲ CENTRAS

Studentų g. 39, 08106 Vilnius, tel. +370 5 268 8262, el. p. info@registrucentras.lt

KOMPETENTINGŲ INSTITUCIJŲ TVARKOMŲ JUNGTINIŲ DUOMENŲ APIE VIEŠŲJŲ
PIRKIMŲ PROCEDŪROJE DALYVAUJANTĮ TIEKĖJĄ (JURIDINĮ ASMENĮ)
PAŽYMA

2025-04-07 Nr. 763294

Tiekėjo pavadinimas	UAB "T OPTIMUS"
Tiekėjo kontaktinė informacija:	
mobilusis telefonas	+37065647505
elektroninio pašto adresas	info@toptimus.lt
interneto svetainės adresas	www.toptimus.lt
Buhalterio (buhalterių) ar kito (kitų) asmens (asmenų), turinčio (turinčių) teisę surašyti ir pasirašyti tiekėjo apskaitos dokumentus, vardas, pavardė	
<u>Juridinių asmenų registras:</u>	
kodas	300050433
teisinė forma	Uždaroji akcinė bendrovė
teisinis statusas	Teisinis statusas neįregistruotas
buveinė (adresas)	Kauno r. sav., Ringaudų sen., Ringaudų k., Sakalų g. 17-1, LT-53339
Vadovo, kito valdymo ar priežiūros organo nario ar kito asmens, turinčio (turinčių) teisę atstovauti tiekėjui ar jį kontroliuoti, jo vardu priimti sprendimą, sudaryti sandorį, vardas, pavardė	ALMA PETRUŠKEVIČIENĖ
įregistravimo data	2004-08-27
<u>Valstybinė mokesčių inspekcija prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos:</u>	
duomenys apie tiekėjo atsiskaitymą su valstybės, savivaldybių biudžetais ir valstybės pinigų fondais	Atsiskaitęs
Duomenų suformavimo data	2025-04-02
<u>Valstybinio socialinio draudimo fondo valdyba prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos:</u>	
duomenys apie tiekėjo atsiskaitymą su Valstybinio socialinio draudimo fondu	Neįsiskolinęs
Duomenų suformavimo data	2025-04-02
<u>Įtariamųjų, kaltinamųjų ir nuteistųjų registras:</u>	
duomenys apie tiekėją	Dėl UAB "T OPTIMUS", kodas 300050433, per pastaruosius 5 metus nėra priimtas ir įsiteisėjęs apkaltinamasis teismo nuosprendis už nusikalstamas veikas, nurodytas Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo 46 straipsnio 1 dalyje ir 3 dalyje. Nėra paskirta baudžiamojo poveikio priemonė - uždraudimas juridiniam asmeniui dalyvauti viešuosiuose pirkimuose pagal Viešųjų pirkimų įstatymo 46 straipsnio 2-1 dalį.
duomenys apie tiekėjo vadovą, kitą valdymo ar priežiūros organo narį ar kitą (kitus) asmenį	Almai Petruškevičienei, , per pastaruosius 5 metus nėra priimtas ir įsiteisėjęs

(asmenis), turintį (turinčius) teisę atstovauti
tiekėjui ar jį kontroliuoti, jo vardu priimti
sprendimą, sudaryti sandorį

**apkaltinamasis teismo nuosprendis ir ji neturi
neišnykusio ar nepanaikinto teistumo už
nusikalstamas veikas, nurodytas Lietuvos Respublikos
viešųjų pirkimų įstatymo 46 straipsnio 1 dalyje.**

duomenys apie tiekėjo buhalterį (buhalterius) ar
kitą (kitus) asmenį (asmenis), turintį (turinčius)
teisę surašyti ir pasirašyti tiekėjo apskaitos
dokumentus

**per
pastaruosius 5 metus nėra priimtas ir įsiteisėjęs
apkaltinamasis teismo nuosprendis ir jis neturi
neišnykusio ar nepanaikinto teistumo už
nusikalstamas veikas, nurodytas Lietuvos Respublikos
viešųjų pirkimų įstatymo 46 straipsnio 1 dalyje.**

Duomenų suformavimo data

2025-04-03

Pažymą išspausdino:

DETALŪS METADUOMENYS	
Dokumento sudarytojas (-ai)	Valstybės įmonė Registrų centras
Dokumento pavadinimas (antraštė)	Jungtinė pažyma
Dokumento registracijos data ir numeris	2025-04-07 Nr. SP-67170 (4.55 Mr)
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	-
Dokumento adresatas (-ai)	]
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	]
Parašo paskirtis	]
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	]
Parašo sukūrimo data ir laikas	]
Parašo formatas	]
Laiko žymoje nurodytas laikas	]
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	]
Sertifikato galiojimo laikas	]
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	-
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	0
Pagrindinio dokumento pridedamų dokumentų skaičius	0
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	]
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	]
Elektroninio dokumento nuorašo atspausdinimo data ir ją atspausdinęs darbuotojas	]
Paieškos nuoroda	-
Papildomi metaduomenys	-

APLINKOS APSAUGOS KRITERIJAI

1. Šiam Pirkimui yra taikomi reikalavimai nustatyti Aplinkos apsaugos kriterijų, kuriuos perkančiosios organizacijos ir perkantieji subjektai turi taikyti pirkdamos prekes, paslaugas ar darbus, taikymo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2011 m. birželio 28 d. įsakymu Nr. D1-508 „Dėl aplinkos apsaugos kriterijų taikymo, vykdant žaliuosius pirkimus, tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau šiame skyriuje – **Tvarkos aprašas**):

- ☐ 4.1. punkte („produktų sąrašas“);
- ☐ 4.2. punkte („I tipo ekologinis ženklas“);
- ☐ 4.3. punkte („LST EN ISO 14001“);
- ☐ 4.4.1. punkte („orientacinis sąrašas“);
- ☐ 4.4.2. punkte („inovacija“);
- ☒ 4.4.3. punkte („nematerialaus pobūdžio paslauga“);
- ☒ 4.4.4.1. punkte („1 principas“);
- ☐ 4.4.4.2. punkte („2 principas“);
- ☐ 4.4.4.3. punkte („3 principas“);
- ☐ 4.4.4.4. punkte („4 principas“);
- ☐ 4.4.4.5. punkte („5 principas“).

2. Aplinkos apsaugos kriterijai nustatyti šioje Pirkimo dokumentų dalyje:

- ☒ 1. Techninėje specifikacijoje
- ☐ 2. Tiekėjų kvalifikacijos reikalavimuose
- ☐ 3. Kituose reikalavimuose tiekėjams (pvz. ISO, EMAS standartai)
- ☐ 4. Tiekėjų kvalifikacinės atrankos kriterijuose
- ☐ 5. Pasiūlymų vertinimo kriterijuose
- ☒ 6. Sutarties vykdymo sąlygose

3. Perkančioji organizacija vadovaudamasi Tvarkos aprašo 4.4.4.1 punktu nustato aplinkos apsaugos kriterijus:

3.1. Paslaugai tiekti sunaudojama mažiau gamtos išteklių, t.y. viešojo pirkimo sutartyje yra numatoma sąlyga, kad viešojo pirkimo sutartis ir priėmimo-perdavimo aktas yra sudaromi elektroniniu būdu, o tai reiškia, kad nespausdinant šių dokumentų yra naudojama mažiau gamtos išteklių.